

IV. 1990

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ КОСОВА

Бр. 9.

Приштина, 30. март 1990. године

ГОДИНА XLV

На основу члана 199. Пословника Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова, Законодавно-правна комисија Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова, на седници од 13. фебруара 1990. године, утврдила је пречишћени текст Пословника Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова.

Пречишћени текст Пословника Скупштине Социјалистичке аутономне Покрајине Косова обухвата:

1. Пословник Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова („Службени лист САПК”, број 30/82);

2. Одлуку о изменама и допунама Пословника Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова („Службени лист САПК”, број 2/84);

3. Одлуку о измени Пословника Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова („Службени лист САПК”, број 16/88);

4. Одлуку о изменама и допунама Пословника Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова („Службени лист САПК”, број 35/89). Из ове одлуке није унета одредба члана 31. којом се овлашћује Законодавно-правна комисија Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова да утврди пречишћени текст Пословника Скупштине.

Број 020-6/90

Приштина, 13. фебруара 1990. године

Скупштина Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова

Председник Законодавно-правне комисије

Светлана Пеших, с. р.

ПОСЛОВНИК

СКУПШТИНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ КОСОВА

(Пречишћени текст)

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим пословником уређује се унутрашња организација и рад Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова (у даљем тексту: Скупштина).

Свако веће Скупштине доноси пословник о својој организацији и раду, у складу с овим пословником.

Радна тела Скупштине и већа могу да донесу пословник о свом раду, у складу с овим пословником и пословником већа.

Члан 2.

Пословник Скупштине садржи одредбе о:
— остваривању права и дужности делегата у Скупштини и остваривању права делегација у Скупштини;

— унутрашњој организацији и раду Скупштине и њених радних тела, делокругу већа Скупштине и њиховим међусобним односима и сарадњи;

— орбазовању, делокругу и начину рада радних тела Скупштине и већа;

— избору, правима и дужностима председника Скупштине;

— актима Скупштине и поступку за њихово доношење;

— начину учешћа Скупштине у закључивању друштвеног договора у Покрајини;

— начину давања сагласности Скупштине на акта Скупштине СФРЈ;

— програмирању рада Скупштине;

— начину рада на заједничкој седници свих већа Скупштине и о основним правилима о начину рада већа и њихових одбора, комисија и других радних тела,

— начину учешћа скупштина самоуправних интересних заједница у равноправном одлучивању с надлежим већем Скупштине;

— употреби језика и писама у Скупштини, већима и њиховим радним телима;

— начину остваривања јавности рада Скупштине, већа и њихових радних тела;

— учешћу Скупштине у раду покрајинских друштвених савета;

— начину остваривања права и дужности Скупштине према Председништву САП Косова, Савету Покрајине, Извршном већу Скупштине, покрајинским органима управе и организацијама које врше послове од интереса за Покрајину (даље: покрајински органи управе), Уставном суду Косова, Врховном суду Косова, Суду удруженог рада, Покрајинском јавном тужилаштву, Покрајинском друштвеном правобраниоцу самоуправљања и Покрајинском јавном правобранилаштву;

— односима и сарадњи Скупштине са скупштинама друштвено-политичких заједница, самоуправним организацијама и заједницама и друштвено-политичким организацијама;

— начину информисања делегација основних самоуправних организација и заједница и друштвено-политичких организација, радних људи и грађана, ради утврђивања смерница и заузимања основних ставова за рад делегата о питањима о којима се одлучује у Скупштини и ради обавештавања о њеном раду;

— начину остваривања сарадње Скупштине с представничким телима других држава;

— начину рада Скупштине за време ратног стања или у случају непосредне ратне опасности;

— задацима и начелима организације и рада служби Скупштине;

— другим питањима од интереса за рад Скупштине и остваривање њених задатака и одговорности.

Члан 3.

Скупштина је у сталном заседању. Летњи одмор Скупштине траје од 15. јула до 15. септембра.

Ако то захтева нарочита потреба, могу се за време летњег одмора сазвати седнице већа, одбора, комисија и других радних тела Скупштине и већа, као и заједничке седнице свих већа.

Члан 4.

Скупштину представља председник Скупштине.

Члан 5.

Скупштина има печат. Одредбе о печату Скупштине утврђују се законом.

Члан 6.

Рад Скупштине и већа и њихових радних тела је јаван.

II. ВЕРИФИКАЦИЈА МАНДАТА ДЕЛЕГАТА И КОНСТИТУИСАЊА СКУПШТИНЕ

Члан 7.

После извршених општих избора, прва седница већа Скупштине ради верификације мандата новоизабраних делегата одржава се најдоцније 15 дана од дана одржаних избора, односно најдоцније до дана када истиче мандат делегатима изабраним на претходним изборима.

Прву седницу већа сазива председник већа ранијег састава, који председава седници до избора новог председника већа.

Члан 8.

На првој седници већа бира се верификациона комисија од 5 чланова, која, на основу извештаја Покрајинске изборне комисије и изборних аката, испитује правилност избора и о томе подноси извештај већу с предлогом.

Извештај верификационе комисије с предлогом ставља се на располагање свим делегатима најдоцније до почетка рада седнице на којој се врши верификација мандата.

Члан 9.

Веће претреса извештај верификационе комисије, оцењују законитост и правилност рада у поступку избора и одлучује о верификацији мандата.

Гласање се врши о извештају у целини ако верификациона комисија није оспорила ниједан мандат. У случају да је неки мандат оспорен, прво се гласа у целини о свим неоспореним мандатима, а затим о сваком оспореном мандату посебно.

Члан 10.

Веће верификује мандате који нису оспорени.

Веће може одложити доношење одлуке о верификацији појединих мандата и закључити да се претходно изврше потребни извиђаји преко комисије, која се бира за сваки поједини случај. Одлагање одлуке о верификацији појединих мандата не може бити дуже од 2 месеца.

Ако веће утврди да је избор делегата извршен неправилно на основу података с којима распола-

же, поништиће избор таквог делегата и предузеће мере за расписивање поновних избора.

Члан 11.

Делегат чији је мандат оспорен или је одложена одлука о верификацији његовог мандата, има право да присуствује седницама већа и учествује у његовом раду без права одлучивања.

Члан 12.

У поступку верификације мандата делегата изабраних на допунским изборима, послове верификационе комисије врши мандатно-имунитетска комисија већа.

Члан 13.

После верификације мандата, делегати дају свечану изјаву, потписивањем текста ове изјаве, која гласи:

„Изјављујем да ћу дужност делегата у Скупштини Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова вршити одговорно и савесно, да ћу се борити за заштиту суверености, независности и интегритета земље, за остваривање власти радничке класе, за остваривање братства и јединства и равноправности народа и народности, за развитак социјалистичког самоуправног друштва и за остваривање заједничких интереса радних људи и грађана Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова, Социјалистичке Републике Србије и Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и да ћу се придржавати устава и закона“.

Делегат чији је мандат верификован, а није присуствовао седници већа, даје свечану изјаву потписом пред председником већа, који о томе извештава веће на првој наредној седници.

Члан 14.

После извршене верификације мандата и давања свечане изјаве, веће бира председника већа.

По извршеном избору председника, веће бира председника и чланове одбора и других радних тела већа.

О извршеном избору председник већа извештава председника Скупштине ранијег састава.

Члан 15.

Пошто је од председника већа добио извештај о извршеној верификацији мандата новоизабраних делегата и о избору председника већа, председник Скупштине сазива заједничку седницу свих већа Скупштине на којој се бира председник и потпредседник Скупштине.

Првој заједничкој седници свих већа председава, до избора новог председника, председник Скупштине ранијег састава.

По извршеном избору председника и потпредседника Скупштине, на заједничкој седници већа бирају се председници и чланови комисија Скупштине.

III. ПРЕСТАНАК МАНДАТА ДЕЛЕГАТА

Члан 16.

Делегату престаје мандат у случајевима утврђеним законом.

О престанку мандата делегата извештава се председник Скупштине ради расписивања допунских избора.

Члан 17.

Делегат коме престане својство на основу кога је биран за делегата у Скупштину, дужан је да о

томе обавести веће Скупштине у коме је изабран за делегата.

Ако делегат не обавести веће о случају из претходног става, то ће учинити мандатно-имунитетска комисија већа.

IV. ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА И ДУЖНОСТИ ДЕЛЕГАТА И ДЕЛЕГАЦИЈА

1. Опште одредбе о остваривању права и дужности делегата у Скупштини

Члан 18.

Делегат остварује у Скупштини своја права и дужности на начин утврђен овим пословником и пословником већа.

Делегат стиче право и дужност у Скупштини верификацијом мандата.

Члан 19.

У заузимању ставова о питањима о којима се одлучује у Скупштини, делегати поступају у складу са смерницама својих самоуправних организација и заједница и основним ставовима делегација, односно друштвено-политичких организација које су их делегирале, као и у складу са заједничким и општедруштвеним интересима и потребама, а самостални су у опредељењу и гласању.

Делегат је дужан да о раду Скупштине и о свом раду обавештава делегације основних самоуправних организација и заједница, односно друштвено-политичких организација, које су га делегирале и одговоран им је за свој рад.

Члан 20.

Делегат кога је Скупштина веће или радно тело Скупштине већа одредило да учествује у раду других органа и тела, дужан је да поступа у складу с овлашћењима, смерницама и ставовима Скупштине, већа, односно радног тела које га је одредило.

Делегат је дужан да обавештава Скупштину, веће, односно радно тело о свом раду и о раду органа, односно тела у чијем раду учествује, на начин који утврди Скупштина, веће, односно радно тело.

а) Присуствовање седницама и учешће у раду

Члан 21.

Делегат има право и дужност да присуствује заједничкој седници свих већа, седницама већа Скупштине, комисија, одбора или других радних тела Скупштине и већа чији је члан и да учествује у њиховом раду и одлучивању.

Делегат који је из оправданих разлога спречен да присуствује седници или из одређених разлога треба да напусти седницу, дужан је да о томе претходно обавести председника тела чији је члан.

Ако делегат дуже од три месеца изостаје са седнице већа или радних тела Скупштине и већа чији је члан, а о томе не обавести веће Скупштине или радно тело, председник већа ће о томе обавестити веће и делегације самоуправних организација и заједница, односно друштвено-политичке организације које су делегата делегирале.

Члан 22.

Делегат има право да присуствује седницама већа радних тела Скупштине и већа иако није њихов члан и да учествује у њиховом раду без права одлучивања.

б) Употреба језика и писама

Члан 23.

У раду Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова обезбеђује се равноправност српскохрватског, албанског и турског језика и њихових писама, у складу са законом.

Делегат има право да на седници говори на српскохрватском, албанском и турском језику.

Говор одржан на српскохрватском језику преводи се на албански и турски језик, говор одржан на албанском језику преводи се на српскохрватски и турски језик, а говор одржан на турском језику преводи се на српскохрватски и албански језик.

Члан 24.

Предлози аката о којима одлучује Скупштина, већа и њихова радна тела и други материјали који се упућују Скупштини, израђују се и достављају делегатима на албанском, односно српскохрватском језику, а делегатима турске народности и на турском језику, ако они то затраже.

Предлози аката и материјала из става 1. овог члана достављају се делегатима на оба језика (кад они то затраже).

Члан 25.

Делегат има право да подноси Скупштини, већу и њиховим радним телима предлоге, захтеве и друге поднеске на свом матерњем језику.

V. ПРАВА ДЕЛЕГАТА У ВЕЋУ

Члан 26.

Делегат има, у оквиру делокруга већа чији је члан, право да:

— подноси предлог за доношење закона, нацрт закона, предлог закона, одлука, препорука, декларација, резолуција и других аката,

— покреће расправу о стању и проблемима у областима из делокруга већа и предлаже да веће о томе заузме став;

— покреће расправу по питањима и мерама које се односе на остваривање друштвеног надзора и заштиту самоуправних права и друштвене својине;

— предлаже утврђивање политике извршавања закона и других општих аката из надлежности Скупштине и обавезе органа и организације у Покрајини у вези с извршавањем тих аката,

— предлаже остваривање анкете и организовање јавне дискусије по питањима из надлежности Скупштине и њених већа, пре одлучивања у Скупштини;

— учествује у припреми програма рада Скупштине и њених већа и програма радних тела Скупштине и већа чији је члан и предлаже уношење појединих питања у те програме и планове;

— предлаже већу да од Извршног већа Скупштине и покрајинских органа управе тражи да поднесу извештаје о раду тих органа;

— поставља делегатска питања и тражи обавештења;

— покреће питања и подноси предлоге у вези с остваривањем политичке контроле над радом Извршног већа Скупштине и покрајинских органа управе и подноси предлоге у вези с утврђивањем смерница за њихов рад;

— предлаже избор, односно именовање и разрешење функционера које бира, односно именује веће и може бити биран на све изборне функције у Скупштини;

— подноси предлоге у вези с утврђивањем одговорности Извршног већа Скупштине и функционера које бира, односно именује веће;

— покреће и друга питања из делокруга своје већа.

Члан 27.

Делегат може у већу чији је члан предлагати да то веће:

— предложи надлежном већу доношење закона или другог акта, или претрес питања из његовог делокруга;

— претресе предлог закона или другог акта, односно друго питање из делокруга већа и да надлежном већу достави мишљење о том предлогу, односно питању, или да поднесе амандман на тај предлог, ако је то у интересу за радне људе и грађане, организације удруженог рада и друге самоуправне организације и заједнице из области које је у делокругу већа чији је члан.

г) Делегатско питање

Члан 28.

Делегат има право у већу чији је члан да поставља питања Извршном већу Скупштине која се односе на рад и функционисање Извршног већа Скупштине, а нарочито у погледу његове одговорности за стање у свим областима друштвеног живота, за спровођење политике и извршавање закона и других аката Скупштине.

Делегат има право у већу чији је члан да поставља питања функционерима који руководе покрајинским органима управе о њиховом раду или о пословима из њихове надлежности.

Делегат има право да поставља питања и функционеру који руководи организацијом која на основу закона врши послове од интереса за Покрајину.

Делегат може да укаже и на правце, односно могуће мере за решавање проблема на који се односи постављено питање.

Члан 29.

Питања се постављају на седници усмено или писмено, а у времену између две седнице — писмено преко председника већа.

Делегат је дужан да питање јасно формулише. Приликом постављања питања, делегат треба да се изјасни да ли жели да се на питање одговори усмено или писмено, непосредно њему, ван седнице већа или на седници већа.

Ако сматра да питање није постављено у складу с одредбама Пословника, председник већа ће указати подносиоцу питања на то и позвати га да своје питање усклади с одредбама Пословника.

Члан 30.

На питање које је постављено на седници, по правилу, одговара се на истој седници.

Ако представник Извршног већа Скупштине, односно функционер који руководи покрајинским органима управе изјави да није у могућности да на истој седници одговори на постављено питање, одговор ће се дати на првој наредној седници већа.

Питање на које није дат одговор на истој седници и питање које је постављено између две седнице, председник већа поставља непосредно органу, односно организацији из члана 28. овог пословника, у чији делокруг спада то питање ради припрема одговора за прву наредну седницу већа.

Члан 31.

Уколико, из било којих разлога није могуће дати одговор на делегатско питање, на првој наредној седници већа представник Извршног већа, односно функционер коме је упућено делегатско питање, дужан је да на седници већа образложи раз-

логе због којих није дат одговор на делегатско питање.

Веће, без претреса, одлучује о прихватању или неприхватању образложења.

Уколико веће не прихвати образложење због чега није дат одговор на делегатско питање, о овоме извештава Извршно веће које је дужно да на првој наредној седници обавести веће о своме ставу по том питању. О ставу Извршног већа отвара се претрес.

Члан 32.

Делегат у Скупштини самоуправне интересне заједнице која равноправно одлучује с надлежним већима Скупштине, има право да у својој скупштини поставља питања органима и организацијама из члана 28. овог пословника о питањима из сдговарајућих области које су у надлежности Скупштине и о којима та скупштина равноправно одлучује с надлежним већима Скупштине.

Ако представник органа и организације из члана 28. овог пословника није у могућности да на истој седници одговори на постављено питање, председник скупштине самоуправне интересне заједнице доставља постављено питање органу, односно организацији у чији делокруг то питање спада, а одговор се даје на првој наредној седници.

Члан 33.

На питање делегата постављено Извршном већу Скупштине, одговор даје члан већа кога оно одреди. За свога представника Извршно веће Скупштине може да одреди и функционера који није члан Већа, а који руководи покрајинским органима управе у чијој се надлежности налази материја на коју се односи питање, као и заменика функционера који руководи покрајинским органом управе.

На питање постављено функционеру који руководи покрајинским органом управе, одговор може дати, ако је он спречен, и његов заменик, односно функционер који га замењује.

Ако се постављено питање не односи на рад Извршног већа Скупштине, покрајинског органа управе или организацију, или на послове из њихове надлежности, представник Извршног већа Скупштине, односно функционер који руководи покрајинским органима управе или организацијом, обавештава о томе председника већа Скупштине.

Веће, без претреса, коначно одлучује да ли су оправдани разлози за одбијање давања одговора на постављено питање.

Члан 34.

Ако постављено питање представља државну, службену или војну тајну, представник Извршног већа Скупштине, односно функционер који руководи покрајинским органом управе или организацијом, може да предложи да се одговор саслуша на седници већа без присуства јавности или на затвореној седници надлежног одбора, односно комисије. О томе веће одлучује без претреса.

Члан 35.

После датог одговора на постављања питања, сваки делегат може поставити допунско питање.

Поводом добијеног одговора на постављено питање, делегат може предложити већу да се о садржини тог питања отвори расправа на седници, о чему одлучује веће.

Члан 36.

Питања делегата и одговори који се дају на седници већа, објављују се у одговарајућој публикацији Скупштине.

д) **Обавештавање делегата и обезбеђивање осталих услова за вршење функције делегата у Скупштини**

Члан 37.

Делегат има право да буде обавештен о свим питањима чије му је познавање потребно ради вршење функције делегата, а нарочито о:

— питањима која се односе на поједине области из делокруга већа чији је члан;

— раду Скупштине, већа и њихових радних тела, Извршног већа Скупштине и покрајинских органа управе;

— спровођењу политике коју је утврдила Скупштина и извршавању закона и других општих аката Скупштине;

— питањима и предлозима која се претресају на седницама Скупштине, већа и њихових радних тела;

— мишљењима и предлозима покрајинских друштвених савета о питањима од значаја за рад већа.

Члан 38.

Делегат има право да тражи објашњење и обавештавање од председника Скупштине, председника већа, као и од председника радних тела Скупштине и већа и од делегације Скупштине САН Косова у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ о питањима која се односе на њихов рад, а која су му потребна за остваривање функције делегата у Скупштини.

Делегат има право да тражи објашњење и обавештење од секретара Скупштине о питањима која се односе на његов рад и рад служби Скупштине.

Делегат има право да тражи објашњење и обавештење од Извршног већа Скупштине и функционера који руководе покрајинским органима управе о питањима која се односе на послове из надлежности ових органа, а која су му потребна за остваривање функције делегата у Скупштини.

Делегат има право да тражи објашњење и обавештење од председника скупштине самоуправне интересне заједнице и њеног функционера о питањима и односима о којима скупштина самоуправне интересне заједнице равноправно одлучује с надлежним већем Скупштине.

Објашњење, односно обавештење, тражи се писмено или усмено, непосредно од одговарајућег функционера.

Објашњење, односно обавештење, даје се делегату писмено или усмено према захтеву делегата најдоцније у року од 10 дана од дана пријемног захтева.

Члан 39.

Делегат има право, у оквиру делокруга већа чији је члан, да предложи већу да оно тражи од државног органа, организације удруженог рада или самоуправне организације и заједнице, обавештење о питањима која се односе на спровођење политике коју је утврдила Скупштина и извршавање закона и других општих аката Скупштине, као и о питањима која се односе на делатност организације удруженог рада или самоуправне организације и заједнице у вршењу јавних овлашћења.

Ради вршења својих дужности у Скупштини, делегат има право да од државних органа, организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница тражи податке потребне за свој рад у Скупштини.

Члан 40.

Ради што потпунијег обавештавања, делегатима се достављају информативни материјали о раду Скупштине, службене публикације које издаје Скупштина и информативни и документациони материјали о питањима која су на дневном реду седнице тела чији су чланови и о другим питањима из делокруга тих тела.

Обимнији информативни и документациони материјали достављају се делегатима у изводу, с тим што им се ти материјали у изворном тексту стављају на увид у документацију Скупштине. На њихов захтев, ови материјали достављају им се у целини. Изводи морају бити израбени тако да се делегати могу из њих упознати с основним питањима која су садржана у изворном материјалу. Изводе су дужни израдити обрађивачи изворног материјала истовремено и с израдом тог материјала.

Делегати имају право увида и у друге информативне и документационе материјале који се израђују или прикупљају у Скупштини, као и у информативне и документационе материјале који се израђују и прикупљају у Извршном већу Скупштине и покрајинским органима управе у вези с питањима која се разматрају у Скупштини.

Делегат има право да тражи од стручних служби Скупштине, у оквиру њених задатака, допунска обавештења о појединим питањима која су на дневном реду седнице тела чији је члан, као и о другим питањима из делокруга тог тела.

Члан 41.

Приликом достављања делегатима материјала припремљених у радним телима већа Скупштине или службама Скупштине, обрађивач односно предлагач, одређује који се од тих материјала сматрају државном, службеном или војном тајном.

Државном, службеном или војном тајном сматрају се и материјали које Извршно веће Скупштине или други државни орган упућује Скупштини, а који су од њих означени као државна, службена или војна тајна, као и подаци које делегат сазна на седници Скупштине, већа и њихових радних тела у вези с питањем које се на тој седници разматра без присуства јавности.

Начин руковања и чувања материјала који се сматрају државном, службеном или војном тајном утврђује се посебним правилником, који доноси председник Скупштине.

Члан 42.

Делегат одговара за повреду дужности чувања државне, службене или војне тајне.

Члан 43.

Стручна служба Скупштине, у складу с одредбама о организацији и раду служби Скупштине, обезбеђује услове за вршење функције делегата у Скупштини, а на њихово тражење:

— пружа им стручну помоћ у изради предлога који они подносе телима скупштине и помаже им у вршењу других послова поверених од стране тих тела;

— обезбеђује им допунску документацију за поједина питања и проблеме који су на дневном реду Скупштине, већа и њихових радних тела;

— даје им стручна објашњења о појединим проблемима на које nailазе у току рада у Скупштини;

— стара се о обезбеђивању техничких услова за њихов рад и врши канцеларијске и друге послове за њихове потребе.

Члан 44.

Делегатима се за рад у Скупштини омогућује коришћење библиотеке и документације Скупштине.

Делегати имају право да користе просторије које им се ставе на располагање за рад, састанке и друге активности од значаја за вршење функције делегата у Скупштини, у складу с прописима о унутрашњем раду у Скупштини.

Члан 45.

Делегати у Скупштини могу да образују клуб делегата, односно секције делегата и организују друге облике рада делегата ради размене мишљења, развијања међусобне сарадње и потпунијег информисања и припремања за рад на седницама Скупштине, већ и њихових радних тела.

б) Право делегата на накнаду

Члан 46.

Функција делегата је друштвена функција. За вршење функције делегата у Скупштини, делегат има право на накнаду личног дохотка и трошкова проузрокованих вршењем функције делегата у складу са законом, друштвеним договором и другим прописом.

е) Легитимација делегата

Члан 47.

Делегату се издаје легитимација после извршене верификације мандата.

У легитимацију се наводе, поред осталог, имунитетска права и друга права која делегат може да оствари на основу легитимације.

Секретар Скупштине стара се о издавању легитимације и о евиденцији издатих легитимација.

Ближе прописе о садржини, облику и начину издавања легитимације и о евиденцији издатих легитимација, доноси председник Скупштине.

2. Имунитет делегата

Члан 48.

Делегат у Скупштини ужива имунитет.

Делегат не може бити позван на кривичну одговорност, притворен или кажњен за изражено мишљење или давање гласа у већу чији је члан у Скупштини.

Делегат не може бити притворен без одобрења већа чији је члан, нити се противу њега, ако се позове на имунитет, може покренути кривични поступак без одобрења већа.

Делегат може бити притворен без одобрења већа само ако је затечен у вршењу кривичног дела за које је прописана казна затвора у трајању дужем од пет година. У таквом случају државни орган који је делегата лишио слободе, дужан је да о томе обавести председника већа, који тај случај износи пред веће ради одлучи-

вања да ли ће се поступак наставити, односно да ли ће решење о лишењу слободе остати на снази.

Веће може одлучити да се примени имунитет према делегату који се није позвао на имунитет, ако је то потребно ради вршења његове функције.

Члан 49.

Делегат ужива имунитет од дана верификације до престанка мандата.

Када се стекну услови за притвор делегата или за покретање кривичног поступка против делегата који се позвао на имунитет, надлежни државни орган дужан је да претходно тражи одобрење већа у коме је делегат члан.

Захтев за одобрење притвора делегата, односно покретање кривичног поступка против делегата, надлежни орган подноси председнику Скупштине.

Члан 50.

Председник Скупштине упућује председнику већа чији је делегат члан захтев за одобрење притвора, односно покретање кривичног поступка против делегата, као и извештај државног органа о притвору делегата, односно о покретању кривичног поступка против делегата који се није позвао на имунитет.

Председник већа доставља захтев, односно извештај из става 1. овог члана мандатно-имунитетској комисији већа, која га разматра и подноси већу извештај на првој наредној седници.

Члан 51.

Поводом захтева за одобрење притвора делегата, односно покретања кривичног поступка против њега, веће на основу извештаја мандатно-имунитетске комисије, одлучује да ли ће то одобрење дати, а поводом извештаја о притвору делегата — да ли ће поступак наставити или обуставити односно да ли ће одлуку државног органа о притвору потврдити или ће ту одлуку ставити ван снаге.

Поводом извештаја о покретању кривичног поступка против делегата који се није позвао на имунитет, веће може успоставити имунитетско право делегата ако је то потребно ради вршења делегатске функције.

Ако веће одлучи да се кривични поступак против делегата обустави, поступак се обуставља, а ако веће стави ван снаге одлуку државног органа о притвору, делегат се пушта на слободу.

Ако веће успостави имунитетско право делегату који се није позвао на имунитет, кривични поступак се противу њега обуставља.

Члан 52.

Ако веће није на окупу, мандатно-имунитетска комисија већа у коме је делегат члан може дати одобрење за притвор делегата, односно за покретање кривичног поступка, као и да одлучи да ли ће се поступак против делегата да настави или обустави, односно да ли ће одлуку државног органа о притвору да потврди или стави ван снаге, односно успостави имунитетско право делегата. Одлука мандатно-имунитетске комисије је извршна.

Мандатно-имунитетска комисија дужна је да о својој одлуци извести веће на првој наредној седници. Поводом овог извештаја веће одлучује да ли се одлука мандатно-имунитетске комисије потврђује или укида.

Члан 53.

Када веће, односно мандатно-имунитетска комисија одобри притвор делегата, односно покретање кривичног поступка, делегат може да буде притворен, односно кривични поступак се против њега може водити само за дело за које је дато одобрење.

3. Информисање делегација основних самоуправних организација и заједница и друштвено-политичких организација и однос Скупштине према делегацијама

Члан 54.

Ради остваривања услова да делегати и делегације основних самоуправних организација и заједница и друштвено-политичких организација и радни људи и грађани непосредно остварују своја права и дужности у вршењу функција Скупштине, као и да делегације утврђују ставове за рад делегата у Скупштини, обезбеђује се и информисање делегата и делегација, радних људи и грађана о раду Скупштине и скупштина самоуправних интересних заједница када одлучују равноправно с већима Скупштине.

Информисање делегата и делегација, радних људи и грађана о раду Скупштине и скупштина самоуправних интересних заједница када одлучују равноправно с већима Скупштине, врши се током целог процеса одлучивања и о спровођењу утврђене политике и извршавању закона, других прописа и општих аката Скупштине, као и о другим питањима рада и извршавања послова и задатака из надлежности Скупштине.

Информисање делегата и делегација, радних људи и грађана врши се редовно и благовремено.

Члан 55.

Информисање делегата и делегација, радних људи и грађана врши се достављањем материјала, издавањем посебног јавног гласила Скупштине, издавањем билтена и публикација или на други начин.

Информисање се остварује и организовањем јавних дискусија на саветовањима у општинама, организацијама удруженог рада и другим самоуправним организацијама и заједницама, на конференцијама делегата, у секцијама делегата и на други начин.

Члан 56.

Ради организованог учешћа делегата и делегација, радних људи и грађана у вршењу функција Скупштине, Скупштина и већа Скупштине, по усвајању, на седници достављају делегацијама основних самоуправних организација и заједница и делегацијама друштвено-политичких организација следећа акта и материјале:

- нацрте аката за промену устава,
- нацрт програма рада Скупштине и већа Скупштине,
- нацрт друштвеног плана развоја,
- нацрт аката којима се обезбеђује остваривање друштвених планова,
- нацрт аката којима се утврђује обавеза задовољавање општих друштвених и заједничких потреба,
- нацрт аката о основима буџетске политике,
- нацрте аката и материјала за које се то утврди програмом рада Скупштине и већа Скупштине,
- нацрте других аката и материјала за које то утврди Скупштина, односно већа Скупштине.

Делегацијама основних самоуправних организација и заједница и делегацијама друштвено-политичких организација доставља се усвојени програм рада Скупштине и већа Скупштине.

Члан 57.

Делегацијама основних самоуправних организација и заједница и делегацијама друштвено-политичких организација мора се оставити најмање 30 дана за изјашњавање од дана достављања аката и материјала из члана 56. овог пословника ради разматрања и давања мишљења.

Уз текстове аката и других материјала из члана 56. овог пословника, уз образложење, предлагач је дужан да достави посебан текст у коме ће се сажето и јасно изложити суштина решења и шта она значе за самоуправне организације и заједнице и радне људе и грађане.

Члан 58.

Информисање делегата и делегација, радних људи и грађана врши се нарочито о циљевима и разлозима због којих се закон или други општи акт доноси; о основним односима који се њиме утврђују; о основним решењима која садржи и како се та решења одржавају на друштвени положај и интересе радних људи и грађана у месним заједницама и другим самоуправним организацијама и заједницама и на заједничке и опште друштвене интересе; о другим чињеницама и подацима који су од посебног значаја за заузимање ставова делегација за утврђивање смерница за рад делегата у Скупштини.

Члан 59.

Делегације могу Скупштини достављати питања и тражити обавештења о питањима од значаја за рад делегација и од интереса за радне људе и грађане.

Члан 60.

Делегацијама се достављају акта и материјали које они затраже, а који су од интереса за радне људе и грађане који су их бирали.

Члан 61.

Скупштина, већа Скупштине, њихова радна тела, Извршно веће, Комисије за информисање и Покрајински секретаријат за информације предузимају, у оквиру свог делокруга, мере за функционисање система информисања делегата и делегација, радних људи и грађана.

Члан 62.

Ради редовног, благовременог и потпунијег начина информисања о иницијативама, предлозима и мишљењима израженим у самоуправним организацијама и заједницама и друштвено-политичким организацијама и њиховим делегацијама, који су од значаја за утврђивање и спровођење политике Скупштине и информисање делегација и делегата о раду Скупштине и њених радних тела, Скупштина издаје своје редовно гласило Делегатске новине и друге публикације.

Делегатске новине имају карактер јавног гласила.

Члан 63.

У Делегатским новинама објављују се нарочито: о току поступка за доношење закона, резолуција, препорука и других општих аката, о

њиховом доношењу и спровођењу, посебно о проблемима који настају или се јављају у току спровођења;

— закључци, ставови и смернице Скупштине и других покрајинских органа о одређеним питањима из њиховог делокруга;

— акта и материјали који се стављају на јавну дискусију и мишљења и предлози делегата и делегација, самоуправних организација и заједница, радних људи и грађана о њима;

— ставови, мишљења и предлози покрајинских органа, друштвено-политичких организација, других друштвених организација и удружења грађана, Привредне коморе Косова и самоуправних интересних заједница о питањима о којима се расправља у Скупштини и другим покрајинским органима и организацијама;

— друге информације о питањима од значаја за рад Скупштине, њених тела и органа.

У делегатским новинама објављују се и одговори на делегатска питања, иницијативе, питања и предлози делегација самоуправних организација и заједница, скупштина самоуправних интересних заједница, радних људи и грађана, од значаја за утврђивање и спровођење политике Скупштине.

Члан 64.

Уређивање и издавање на језицима народа и народности, тираж, као и друга питања од значаја за делегатске новине уређују се посебном одлуком Скупштине.

Члан 65.

Делегатске новине се обавезно достављају свакој делегацији најмање у једном примерку, свим делегатима у Скупштини, делегатима у скупштинама самоуправних интересних заједница које равноправно одлучују с надлежним већима Скупштине, делегатима из САНП Косова у савезном већу, представницима САНП Косова у органима и организацијама Федерације и Републике, као и другим органима и организацијама, у складу с одлуком Скупштине.

Члан 66.

Делегацијама се достављају и акта и други материјали из усвојеног програма рада Скупштине и већа, које оне затраже, а који су од интереса за радне људе и грађане који су бирали делегацију.

4. Остваривање права и дужности делегације и делегата у Скупштини, у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ, делегата у Савезном већу Скупштине СФРЈ и у Скупштини СР Србије из САНП Косова

а) Делегација и делегати Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ

Члан 67.

Делегација Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ има у Скупштини, већима и њиховим радним телима следећа права и дужности:

— да, на захтев надлежних већа Скупштине, даје иницијативу или да подноси предлог у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ о питањима из његове надлежности;

— да у име Скупштине, када је на то Скупштина власти, даје сагласност на предлог закона и других општих аката у случајевима када Веће република и покрајина Скупштине СФРЈ доноси такав акт на основу сагласности скупш-

тина република и покрајина, у складу с Пословником Већа република и покрајина Скупштине СФРЈ, о чему обавештава Скупштину;

— да износи и заступа ставове Скупштине о одређеним питањима из надлежности Већа република и покрајина Скупштине СФРЈ;

— да обавештава Скупштину о раду Већа република и покрајина Скупштине СФРЈ о своме раду, који се односи на питања која то Веће разматра и о ставовима делегација скупштина република и САНП Војводине о тим питањима;

— да упознаје Скупштину о питањима и проблемима односа Федерације и република и аутономних покрајина који се налазе на дневном реду Већа република и покрајина Скупштине СФРЈ или се јављају у његовом раду, и о решењима која се предлажу и доносе;

— да траже обавештења и мишљења од Извршног већа Скупштине и других покрајинских органа о питањима која су јој потребна за вршење њених функција у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ, а ови органи су дужни да то обезбеде на начин, у форми и у роковима који су потребни делегацији за нормалан рад и вршење њене функције у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ.

Делегација има право и дужност да тражи ставове Скупштине о питањима која су јој потребна за вршење њених функција у Већу република Скупштине СФРЈ;

Када радна тела Скупштине и већа и органи Скупштине разматрају питања из делокруга Већа република и покрајина Скупштине СФРЈ, дужни су да о томе обавесте делегацију.

Члан 68.

Делегација и делегати Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ имају у Скупштини, већима и њиховим радним телима следећа права и дужности:

— да у надлежним већима Скупштине и њиховим радним телима учествују у заузимању ставова о питањима из надлежности Већа република и покрајина Скупштине СФРЈ;

— да буду стално и редовно информисани о питањима чије им је познавање потребно ради вршења дужности делегације, односно делегата у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ и да им буду доступни сви материјали на основу којих могу бити информисани о питањима која су им потребна ради вршења своје функције;

— да им се достављају материјали који садрже ставове и мишљења Скупштине и Већа и њихових радних тела о актима Скупштине СФРЈ;

— да траже стручну помоћ и обраду предлога аката и других материјала који подносе у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ и да им се у Скупштини обезбеде технички услови за вршење послова везаних за остваривање њихове функције у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ;

— да предлажу да Скупштина утврди ставове о појединим питањима или о амандманима о којима ће се одлучивати у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ.

Члан 69.

У вршењу својих права и дужности из члана 67. и 68. овог пословника, делегација Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ разматра питања која су од значаја за њен рад у том већу и договара се о начину свог учешћа у расправљању о питањима из надлежности тог већа.

Делегација Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ може да позива на

своје састанке представнике радних тела већа Скупштине, Извршног већа Скупштине и покрајинских органа управе, ради разматрања, питања у вршењу њених права и дужности.

Члан 70.

Председник Скупштине, на предлог делегације Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ, односно председавајућег делегације, или по својој иницијативи, може да позива на састанке ради размене мишљења о питањима која су од значаја за вршење права и дужности делегације, потпредседнике Скупштине, председнике већа Скупштине, председнике радних тела Скупштине и већа, чланове Председништва Покрајине, председника и чланове Извршног већа Скупштине, функционере који руководе покрајинским органима управе и представнике друштвено-политичких организација, Привредне коморе Косова, покрајинских самоуправних интересних заједница и других самоуправних организација и заједница.

Члан 71.

Делегација Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ сарађује с делегацијама скупштине република и Скупштине САП Војводине

Члан 72.

Делегацију Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ сачињавају делегати који се бирају из реда делегата у Већу удруженог рада, Већу општина и Друштвено-политичком већу Скупштине.

Делегација Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ бира се тајним гласањем на основу листе на којој је број утврђених кандидата већи од броја који се бира.

Делегација Скупштине у већу република и покрајина Скупштине има председавајућег Делегације, који организује рад Делегације, сазива састанке Делегације и председава им, као и стара се о благовременом обављању послова од значаја за остваривање права и дужности Делегације.

Председавајућег Делегације бира делегација из реда својих чланова на основу мишљења Комисије Скупштине САП Косова за избор и именовања, на четири године, и исти не може бити биран два пута узастопно на исту функцију.

Члан 73.

Чланови Делегације Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ раде колективно и равноправни су у својим правима и дужностима у извршавању задатака Делегације.

Делегација и сваки њен члан одговорни су за свој рад Скупштини.

Делегација доноси Пословник о свом раду у складу са одредбама овог пословника и Пословника већа република и покрајина Скупштине СФРЈ.

Члан 74.

Права и дужности из члана 67. и 68. делегације и делегати остварују у складу с одредбама овог пословника и пословника већа.

б) Делегати у Савезном већу Скупштине СФРЈ из САП Косова

Члан 75.

Делегати у Савезном већу Скупштине СФРЈ из САП Косова могу у Скупштини, већима и њиховим

радним телима учествовати у раду без права одлучивања.

Делегатима у Савезном већу Скупштине СФРЈ из САП Косова достављају се материјали и обавештења о седницама Скупштине, већа и њихових радних тела путем редовних средстава обавештавања делегата у Скупштини.

Делегатима у Савезном већу Скупштине СФРЈ из САП Косова достављају се мишљења, примедбе и предлози које усвоји Скупштина, већа и њихова радна тела поводом разматрања предлога за доношење закона, нацрта и предлога закона и других аката и материјала Скупштине СФРЈ, као и други материјали који су од интереса за њихов рад и расправу у Скупштини СФРЈ. Њима се достављају и делегатске новине о раду Скупштине, службене публикације и остала документација којом Скупштина располаже.

Члан 76.

Када се у Скупштини и већима Скупштине разматрају значајна питања из делокруга Савезног већа Скупштине СФРЈ, делегатима Савезног већа Скупштине СФРЈ из САП Косова упућује се материјал с позивом за седницу ради њиховог учешћа у раду Скупштине, односно већа Скупштине.

Члан 77.

Када се у Савезном већу Скупштине СФРЈ разматрају питања од значаја или интереса за основне самоуправне организације и заједнице и друштвено-политичке организације у Покрајини, Скупштина, већа и радна тела Скупштине и већа могу организовати састанке и друге облике консултовања о овим питањима с делегатима Савезног већа Скупштине СФРЈ из САП Косова.

Члан 78.

Делегати у Савезном већу Скупштине СФРЈ из САП Косова могу, по својој иницијативи или по иницијативи тела Скупштине, организовати састанке, водити разговоре и обављати друге облике консултовања ради усаглашавања ставова о питањима о којима одлучује Савезно веће Скупштине СФРЈ.

в) Делегати у Скупштини СР Србије из САП Косова

Члан 79.

Делегати у Скупштини СР Србије из САП Косова остварују у Скупштини одређена права, сходно одредбама чл. 74. до 77. овог пословника.

В. ДЕЛОКРУГ, ОРГАНИЗАЦИЈА И НАЧИН РАДА СКУПШТИНЕ

Члан 80.

Послове из надлежности Скупштине и већа врше самостално, у равноправном делокругу и на заједничкој седници, у складу с уставом, овим пословником и пословником већа.

Послове из надлежности Скупштине у области образовања, науке, културе, здравства и социјалне заштите врше надлежна већа Скупштине равноправно са скупштинама одговарајућих самоуправних интересних заједница, организованих за територију Покрајине.

1. Заједничка седница свих већа

а) Делокруг

Члан 81.

Скупштина Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова на заједничкој седници свих већа одлучује о:

- промени устава Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова;
- давању сагласности на промену Устава Социјалистичке Федеративне Републике Југославије;
- давању мишљења за промену устава Социјалистичке Републике Србије;
- давању сагласности о промени територије Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова;
- продужењу мандата делегата у Скупштини Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова, о продужењу мандата делегата у скупштинама друштвено-политичких заједница;
- избору Делегације Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине Социјалистичке Федеративне Републике Југославије;
- избору члана Председништва Социјалистичке Федеративне Републике Југославије из Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова;
- избору председника и чланова Председништва Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова;
- избору председника и потпредседника Скупштине, као и председника и чланова комисија и других тела Скупштине;
- избору и разрешењу председника, потпредседника и чланова Извршног већа Скупштине;
- избору и разрешењу председника и судија Уставног суда Косова,
- именовану и разрешењу покрајинских секретара, и других функционера који руководе покрајинским органима и организацијама и секретара Скупштине;
- доношењу Пословника Скупштине и Одлуке о организацији и раду служби Скупштине.

Члан 82.

На заједничкој седници свих већа могу се, у оквиру права и дужности Покрајине, претресати питања од општег политичког значаја.

О питањима од општег политичког значаја могу се на заједничкој седници свих већа доносити декларације, резолуције или препоруке за рад државних органа и радних и других самоуправних организација и заједница.

На заједничкој седници свих већа могу се доносити и закључци који садрже упутства за рад комисија и служби Скупштине.

б) Сазивање седнице и дневни ред

Члан 83.

Заједничку седницу свих већа сазива председник Скупштине по својој иницијативи, или кад то предложи једно или више већа Скупштине.

Заједничка седница може да ради ако је седници присутна већина делегата у сваком већу Скупштине.

Члан 84.

Позив за заједничку седницу свих већа мора бити упућен свим делегатима најдоцније на 15 дана пре дана одређеног за одржавање седнице.

Делегатима се, уз позив, доставља предлог дневног реда и одговарајући материјал, као и записник са претходне седнице.

Изузетно, у хитним случајевима, председник Скупштине може сазвати заједничку седницу свих већа у року краћем од 15 дана, а дневни ред за ову седницу може предложити и на самој седници.

Члан 85.

Дневни ред заједничке седнице свих већа предлаже председник Скупштине, а утврђује се на седници већином гласова присутних делегата.

Председник Скупштине уноси у предлог дневног реда питања која су му до дана сазивања седнице доставити овлашћени предлагачи.

Члан 86.

Делегат може и на седници предложити да се на дневни ред седнице стави одређено питање, али је дужан образложити хитност тог предлога, не улазећи у његову садржину.

Хитност предлога за стављање на дневни ред одређеног питања може предложити комисија и Извршно веће Скупштине.

О хитности предлога за стављање на дневни ред као о претходном питању, одлучује се без претреса.

в) председавање на седници и учешће у раду

Члан 87.

Заједничкој седници свих већа председава председник Скупштине.

Председника, у случају одсутности или спречености, замењује један од потпредседника кога одреди председник.

Ако су и потпредседници одсутни, седницом председава председник једног од већа Скупштине.

Члан 88.

Сви делегати имају право и дужност да присуствују заједничкој седници свих већа и учествују у раду на седници.

На заједничкој седници свих већа могу да учествују у раду, без права одлучивања, чланови Председништва Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова, члан Председништва СФРЈ из САНК Косова, чланови Председништва Централног комитета СКЈ и ЦК СКС из САНК Косова, чланови Председништва Покрајинског комитета СК Косова, чланови Председништва Покрајинске конференције ССРН Косова, чланови председништва Већа Савеза синдиката Косова, чланови Председништва Покрајинске конференције Савеза социјалистичке омладине Косова, чланови Председништва Покрајинског одбора СУБНОР-а Косова, чланови Извршног већа Скупштине САНК Косова, чланови Савета Покрајине и други функционери које бира или именује Скупштина.

На заједничкој седници свих већа могу, по позиву, да учествују у раду и представници организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница и научни, стручни и други јавни радници.

Члан 89.

Председник Председништва СФРЈ, председник Скупштине СФРЈ, председник Савезног извршног већа и председници скупштине република и Скупштине САНК Војводине могу учествовати у раду заједничке седнице свих већа.

На заједничкој седници свих већа може одржати говор и страни државник као гост Скупштине.

Члан 90.

Нико не може говорити на заједничкој седници свих већа пре него што затражи и добије реч од председника.

Пријаве за реч подносе се чим претрес отпочне и могу да се подносе све до закључења претреса.

Говорника може да опомене на ред или да га прекине у говору само председник.

Председник се стара да говорника нико не омета у говору.

Члан 91.

Председник даје делегатима реч по реду пријављивања.

Делегату који жели да говори о повреди Пословника или о повреди утврђеног дневног реда

(примедбе на пословни ред), председник даје реч чим је затражи. Говор тог делегата не може да траје дуже од 5 минута. Председник је дужан да после тог говора да објашњење у погледу повреде Пословника, односно утврђеног дневног реда. Ако делегат не буде задовољан објашњењем, о питању се решава на седници без претреса.

Ако делегат затражи реч да би исправио навод који је по његовом мишљењу нетачан и који је проузроковао неспоразум или је изазвао потребу за личним објашњењем (исправка навода), председник ће му дати реч чим заврши говор онај који је исправку изазвао. Делегат се у свом говору мора ограничити на исправку, односно лично објашњење и његов говор не може да траје дуже од 5 минута.

Члан 92.

Говорник може да говори само о питању које је на дневном реду.

Ако се говорник удаљи од дневног реда, председник ће га упозорити на дневни ред.

Ако се говорник и после упозорења не држи дневног реда, председник може да му одузме реч.

Члан 93.

На заједничкој седници свих већа, на предлог председника или делегата, може да се одлучи да говорник о истом питању говори само једанпут и да се одреди време трајања говора.

г) Одржавање реда

Члан 94.

О реду на заједничкој седници свих већа стара се председник.

За повреду реда на заједничкој седници свих већа могу да се изрекну мере: упозорење, одузимање речи и удаљење са седнице.

Члан 95.

Мере упозорења изричу се делегату који својим понашањем, узимањем речи кад му је председник није дао, упадањем у реч говорнику или сличним поступком, нарушава ред на седници или поступа противно одредбама овог пословника.

Мера одузимања речи изриче се делегату који својим говором нарушава ред на седници или повређује одредбе овог пословника, а већ је на тој седници двапут упозорен на придржавање реда и одредаба Пословника.

Меру упозорења и одузимања речи изриче председник.

Мера удаљења са седнице изриче се делегату који неће да поступи по налогу председника који му је изрекао меру одузимања речи или на други начин омета или спречава рад на седници, или на седници врећа Скупштину или делегате, или употребљава изразе који нису у складу с достојанством Скупштине.

Делегат може бити удаљен само са седнице на којој је повредио ред.

Мера удаљења са седнице изриче се на седници на предлог председника или делегата.

Делегат према коме се предлаже мера удаљења са седнице, има право на реч ради давања своје одбране.

Његов говор не може трајати дуже од 5 минута.

Делегат према коме је изречена мера удаљења са седнице дужан је да се удаљи из дворане у којој се одржава седница.

Члан 96.

Ако председник редовним мерама не може да одржи ред на седници, одредиће кратак прекид седнице.

Члан 97.

Председник може да нареди да се грађанин који нарушава ред удаљи из дворане у којој се одржава седница и из зграде Скупштине.

Ако је ред знатно нарушен, председник може да нареди да се удаље сви грађани.

Члан 98.

Лица која се службеним послом налазе у згради Скупштине за време седнице, дужна су да се придржавају правила о унутрашњем реду у Скупштини.

д) Ток седнице

Члан 99.

Кад утврди да постоји кворум за рад заједничке седнице, председник Скупштине отвара седницу. Кад отвори седницу, председник пита делегате да ли имају примедбе на записник претходне седнице.

О основаности примедба одлучује се на седници, без претреса.

Члан 100.

Пре преласка на дневни ред, председник даје кратка саопштења у вези с радом седнице и с другим претходним питањима.

Члан 101.

После усвајања дневног реда, прелази се на претрес појединих питања по утврђеном дневном реду.

На седници се претреса свако питање из дневног реда пре него што се о њему одлучује.

Члан 102.

Свако питање претреса се све док има пријављених говорника.

Претрес закључује председник када утврди да више нема говорника.

Члан 103.

Претрес појединих питања, је, по правилу, јединствен.

Претрес о промени Устава Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова и о давању сагласности на промену Устава СФРЈ и Устава СР Србије врши се у начелу и у појединостима.

У току претреса расправља се о предлогу у начелу и могу се износити мишљења, тражити објашњења и покретати сва питања у погледу решења датих у предлогу.

У току претреса у начелу председник упознаје делегате о приспелим предлозима и мишљењима делегата које су поједини делегати упутили писменим путем, као и с предлозима и мишљењима које су упутили радни људи и грађани, делегације, самоуправне организације и заједнице и друго.

У току претреса текста предлога, о предлогу се расправља у целини, а ако се то на седници одлучи, о предлогу се расправља по деловима, главама односно одељцима, или по појединим члановима, односно тачкама.

У току претреса текста предлога расправља се и о амандманима на предлог.

У току претреса у начелу делегати износе смернице својих самоуправних организација и заједница и основне ставове делегације, односно политичко-политичких организација које су их делегирале, као и своје ставове.

Члан 104.

О питањима која се претресају на заједничкој седници свих већа могу се доносити одлуке, препоруке, резолуције и декларације, као и закључци, који садрже упутства за рад тела и служби Скупштине или се претрес може закључити преласком на дневни ред.

Члан 105.

При доношењу препоруке, Пословника Скупштине и других аката који се доносе на заједничкој седници свих већа, сходно се примењују одредбе овог Пословника које се односе на доношење одлука Скупштине.

б) Одлучивање

Члан 106.

За доношење одлуке на заједничкој седници свих већа, потребно је присуство већине делегата у сваком већу.

Ако председник оцени да седници не присуствује већина делегата у сваком већу, наложиће прозивање делегата.

Прозивање ће се извршити и кад то затражи један или више делегата.

Члан 107.

Одлука је пуноважна ако је за њу гласала већина присутних делегата, осим када је уставом предвиђено да је за доношење одлуке потребна посебна већина.

Члан 108.

Гласање је јавно, осим када је уставом, законом или одлуком Скупштине одређено да се гласа тајно.

Скупштина може одлучити да се гласа тајно на тражење једног делегата.

Члан 109.

Јавно гласање врши се дизањем руке или поименично.

Гласање дизањем руке врши се тако што председник прво позива присутне делегате да се изјасне ко је за предлог, ко је против предлога и најзад да ли се ко уздржава од гласања.

Поименично гласање врши се ако то одреди председник Скупштине зато што сматра да је то потребно да би се тачно утврдио резултат гласања.

Поименично гласање врши се тако што се сваки прозвани делегат изјашњава „за” или „против” или се уздржава од гласања.

Када прозивање буде завршено, поново се прозивају делегати за које у списку није назначено да су гласали.

Прозивање врши секретар Скупштине.

Члан 110.

Тајно гласање врши се гласачким листићима. Сви гласачки листићи су исте величине, облика и боје.

На сваком гласачком листићу утиснут је печат Скупштине.

Члан 111.

По завршном гласању, председник Скупштине утврђује резултат гласања и на основу резултата објављује да је предлог о коме се гласало прихваћен или је одбијен, односно који је кандидат изабран, именован или разрешен.

е) Одредбе о поступку при избору, именовању и разрешењу

аа) Опште одредбе

Члан 112.

Избор функционера и носиоца јавних и других друштвених функција, за које је уставом, законом, овим пословником или другим актом Скупштине одређено да се бирају на заједничкој седници свих већа, врши се на основу предлога, који се подносе Скупштини најкасније на осам дана, а изузетно, на три дана пре почетка седнице, с тим што се делегатима предлог ставља обавезно на располагање најдоцније пре почетка седнице.

Предлози за изборе који се врше на првој седници новоизабране Скупштине, подносе се писмено и уручују делегатима на седници, пре одлучивања.

Члан 113.

Предлог за избор подноси Комисија за избор и именовања Скупштине, уколико уставом, законом или овим пословником није другачије одређено.

Предлог за избор може поднети и група од најмање десет делегата у Скупштини, уколико уставом, законом или овим пословником није другачије одређено.

Члан 114.

Представник подносиоца предлога за избор има право да на седници образложи предлог.

Члан 115.

Када се тајним гласањем одлучује о избору појединог лица, на гласачком листићу морају бити исписана имена свих предложених кандидата, оним редом како су предложени. Испред имена сваког кандидата мора бити редни број.

Делегат гласа за једног од кандидата на тај начин што заокружује редни број испред његовог имена.

Члан 116.

Када се тајним гласањем одлучује о избору колегијалног тела, на гласачком листићу морају бити исписане све предложене кандидатске листе за избор колегијалног тела у целини, оним редом којим су предложене. Испред имена кандидата за председника колегијалног тела које се бира мора бити редни број.

Делегат гласа за кандидатску листу у целини на тај начин што заокружује број испред имена кандидата за председника колегијалног тела.

Члан 117.

Спровођењем избора руководи председник Скупштине коме у раду помаже секретар Скупштине и три делегата изабрана на седници.

Члан 118.

Сваки делегат добија један гласачки листић. После расподеле гласачких листића и пошто утврди да је сваки делегат добио гласачки листић, председник Скупштине даје објашњења о начину гласања и одређује време за гласање. Сваки делегат лично спушта пресавијени листић у једну од постављених гласачких кутија.

Члан 119.

Одлука о избору, именовању, опозиву и разрешењу на заједничкој седници свих већа до-

носи се већином гласова присутних делегата, осим ако уставом није предвиђена посебна већина.

Ако је предложено онолико кандидата колико се бира, односно именује, изабрани односно именовани су они кандидати који су добили потребну већину гласова. Предлог за кандидате који нису добили потребну већину гласова скида се са дневног реда, с тим да овлашћени предлагач достави предлог нових кандидата.

Ако је предложен већи број кандидата од броја који се бира, изабрани су кандидати за које је гласала већина присутних делегата, а који су добили редом највећи број гласова.

У случају да су два или више кандидата добили једнак број гласова, па се не може утврдити који су кандидати изабрани, гласање се понавља само за те кандидате.

Члан 120.

Када је предложен већи број кандидата од броја који се бира, ако на гласању није изабран потребан број кандидата, гласање се понавља за кандидате који нису добили потребну већину гласова.

Ако ни на поновљеном гласању не буде изабран потребан број, предлог кандидата који нису добили потребну већину гласова скида се са дневног реда, с тим да овлашћени предлагач достави предлог нових кандидата.

Када је уставом предвиђено да се одлука о избору функционера доноси већином гласова свих делегата у Скупштини, гласање се изузетно, може поновити и трећи пут.

О изузетном понављању гласања Скупштина претходно доноси одлуку.

Гласачки листић из кога се не може тачно утврдити за којег кандидата је делегат гласао, сматра се неважећим.

Утврђене резултате гласања објављује председник Скупштине

Члан 121.

Одредбе овог пословника које се односе на поступак при избору, сходно се примењују и у поступку за именовања, односно у поступку за разрешења.

бб) Избор председника и потпредседника Скупштине

Члан 122.

Предлог за избор председника Скупштине подноси Кандидациона конференција Социјалистичког савеза радног народа Косова.

Предлог се предаје писмено Скупштини најдоцније на 24 часа пре почетка седнице на којој ће се избор извршити.

Предлог мора бити уручен делегатима пре почетка седнице.

Председник Кандидационе конференције СС-РН Косова има право да на седници образложи предлог.

Члан 123.

Избор потпредседника Скупштине врши се после избора председника Скупштине, на начин на који се врши избор председника Скупштине.

Члан 124.

Избор председника и потпредседника Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова врши се тајним гласањем.

Избор председника и потпредседника врши се на основу листе на којој је број утврђених кандидата већи од броја који се бира.

Члан 125.

Листу кандидата за избор председника и чланове Комисије за избор и именовања подноси група од најмање 10 делегата у Скупштини на првој седници новоизабране Скупштине.

Листу кандидата за избор председника и чланова осталих комисија подноси Комисија за избор и именовања. Листу кандидата за избор председника и чланова комисија може поднети и група од најмање 10 делегата, с тим да из сваког већа Скупштине буде најмање по два делегата.

Листа кандидата подноси се председнику Скупштине.

ж) Записници и магнетофонски снимци

Члан 126.

О раду на заједничкој седници води се записник.

Записник садржи основне податке о раду седнице, а нарочито о предлозима изнесеним на седници и о закључцима донесеним на седници.

У записник се уносе и резултати гласања поводом појединих питања.

Делегат који је на седници издвојио мишљење, може тражити да се битни делови његове изјаве унесу у записник.

О састављању записника стара се секретар Скупштине.

Члан 127.

Записник се саставља по правилу, истог дана када је седница завршена.

Записник се упућује свим делегатима најдоцније на 8 дана пре дана одређеног за одржавање наредне седнице.

Члан 128.

Сваки делегат има право да на почетку седнице стави примедбу на записник претходне седнице.

О основаности примедба на записник одлучује се на седници, без претреса. Ако се примедбе усвоје, извршиће се у записнику одговарајуће измене.

Записник на који нису стављене примедбе, односно записник у коме су према усвојеним примедбама извршене измене, сматра се усвојеним.

Усвојени записник потписује председник Скупштине и секретар Скупштине.

О чувању изворника записника са заједничке седнице свих већа стара се секретар Скупштине.

Члан 129.

О раду на заједничкој седници свих већа врши се стенографисање, односно магнетофонско снимање, које садржи приказ потпуног тока седнице.

Сваки делегат има право да у тексту стенограма, односно тексту с магнетофонске траке, у року од 5 дана од дана одржавања седнице, изврши редакцију свог излагања, без уношења битних измена у тексту или изосагвања изражених мисли и аргумената.

О остваривању овог права стара се секретар Скупштине.

У случају спора, о основаности захтева да се изврши исправка у тексту стенограма, односно магнетофонске траке, одлучује се на седници, без претреса.

Текст стенограма, односно магнетофонског снимка, прилаже се уз усвојени записник.

Ближе одредбе о вођењу, сређивању и објављивању стенограма, односно магнетофонских снимака о раду на заједничкој седници свих већа, доноси председник Скупштине.

2. Председник Скупштине, потпредседници Скупштине и председници већа

Члан 130.

Скупштина има председника, који се бира из реда делегата у Скупштини за четири године и не може бити биран два пута узастопно на исту функцију.

Члан 131.

Председник Скупштине представља Скупштину и врши уставом и законом утврђена права и дужности.

Члан 132.

Председник Скупштине:

— сазива заједничке седнице свих већа и председава седницама,

— стара се о примењивању Пословника Скупштине, о спровођењу начела јавности у раду Скупштине и остваривању права делегата у вези с вршењем њихове делегатске функције у Скупштини,

— предлаже већима и комисијама Скупштине расправљање о питањима из њиховог делокруга и учествује у расправљању о питањима о којима се расправља на седницама тих тела,

— подстиче међусобну сарадњу тела Скупштине,

— стара се о примењивању Пословника Скупштине, о спровођењу начела јавности у раду Скупштине и о остваривању права делегата у већу с вршењем њихове делегатске функције,

— стара се о остваривању равноправности језика и писама у раду Скупштине,

— потписује указе о проглашењу закона, акта донета на заједничкој седници свих већа Скупштине и с председницима одговарајућих већа потписује друга акта Скупштине која су донела већа,

— доноси прописе о унутрашњем реду у Скупштини,

— прима свечану изјаву од покрајинских функционера које бира или именује Скупштина, када је то уставом, законом или овим пословником предвиђено.

— врши и друге послове који су предвиђени уставом, посебним прописима и овим пословником.

Члан 133.

Скупштина има једног или више потпредседника, који се бирају из редова делегата у Скупштини на четири године и не могу бити бирани два пута узастопно на исту функцију.

Број потпредседника који ће се бирати утврђује се на заједничкој седници свих већа.

Члан 134.

Потпредседници Скупштине помажу председнику у раду и врше, у договору с њим, одређене послове из његовог делокруга.

Председника, у случају одсутности, замењује јелан од потпредседника.

Члан 135.

Председник Скупштине, заједно с потпредседницима Скупштине и председницима већа Скупштине, као и Председништво Скупштине:

— разматра и договара се о питањима од интереса за заједнички рад већа,

— покреће иницијативу да се одређена питања ставе на дневни ред већа и радних тела Скупштине и већа,

— утврђује предлог програма рада Скупштине и расправља о питањима међусобног усклађивања програма рада већа, радних тела Скупштине и већа, као и Скупштина самоуправних интересних заједница које, по уставу равноправно одлучују с надлежним већима о питањима из надлежности Скупштине,

— тумачи одредбе овог пословника у погледу надлежности већа, односно Скупштине одговарајуће самоуправне интересне заједнице,

— расправља о питањима Скупштинске процедуре и о начину и методу рада већа и радних тела Скупштине и већа,

— стара се о сарадњи Скупштине с покрајинским органима и организацијама, као и с органима друштвено-политичких организација у Покрајини,

— подстиче сарадњу већа и радних тела с организацијама удруженог рада, самоуправним интересним заједницама, друштвено-политичким организацијама и другим самоуправним организацијама и заједницама у Покрајини,

— подстиче сарадњу већа Скупштине са Скупштинама општина,

— прати и подстиче сарадњу са Скупштинском СФРЈ и Скупштинама социјалистичких република и Скупштином САНК Војводине,

— по потреби, на заједничким састанцима с члановима Делегације Скупштине, врши размену мишљења о питањима која се разматрају у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ,

— одређује представнике Скупштине у покрајинским комисијама и другим телима,

— одређује састав Скупштинских делегација које се упућују Скупштинама социјалистичких република и САНК Војводине,

— одређује представнике Скупштине у свечаним приликама,

— одлучује о примању и упућивању делегација иностраних представничких тела,

— прати рад и извршавање задатака служби Скупштине, стара се о унапређењу тока рада и утврђује предлоге за доношење прописа о организацији и раду служби Скупштине,

— стара се о обезбеђењу услова за рад делегата у Скупштини и утврђује предлог за обезбеђивање средстава у покрајинском буџету за потребе Скупштине и њених служби,

— врши и друге послове одређене овим пословником и другим актима Скупштине.

Члан 136.

Председништво Скупштине, у оквиру својих овлашћења утврђених овим пословником, у свом раду заузима ставове, доноси закључке и друга акта.

Члан 137.

Седнице Председништва Скупштине сазива председник Скупштине.

У раду Председништва Скупштине учествује секретар Скупштине и, по потреби, председник Извршног већа.

У раду Председништва Скупштине учествују, по потреби, председници Скупштине самоуправних интересних заједница који, по уставу, одлучују равноправно с надлежним већима Скупштине, председавајући Делегације Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ и председници комисија и других радних тела Скупштине и већа, секретари већа, чланови Извршног већа Скупштине, функционери који руководе покрајинским органима управе који нису

чланови Извршног већа када су на дневном реду заједничка питања из делокруга Скупштине и ових органа.

На седници Председништва Скупштине могу се позвати и председници скупштина општина, председници друштвено-политичких организација, као и других самоуправних организација и заједница ради разматрања питања од заједничког интереса за рад Скупштине и њихових одговарајућих органа.

На седници Председништва Скупштине води се записник.

Члан 138.

Секретар Скупштине:

— помаже председнику Скупштине у припремању и организовању заједничке седнице свих већа и седница Председништва Скупштине;

— обезбеђује извештаје и документационе и друге материјале о питањима која се разматрају на заједничкој седници свих већа Скупштине, односно на седници Председништва Скупштине,

— покреће на седници Председништва Скупштине разматрање питања из оквира послова Председништва,

— стара се о извршавању закључака Председништва Скупштине,

— врши и друге послове које му повери председник или Председништво Скупштине.

3. Већа Скупштине

А. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 139.

Свако веће, у оквиру свог делокруга, самостално је у доношењу одлука.

Начин рада већа утврђује се пословником већа, у складу са одредбама овог пословника.

Члан 140.

Свако веће самостално се организује и конституише.

У том циљу свако веће:

1. врши верификацију мандата и одлучује о мандатно-имунитетским питањима својих чланова;

2. бира и разрешава председника већа;

3. образује своје одборе, комисије и друга радна тела и бира и разрешава председнике и чланове тих тела;

4. именује и разрешава секретара већа;

5. доноси пословник о својој организацији и раду;

6. утврђује програм свог рада.

Члан 141.

Веће Скупштине, свако у оквиру свог делокруга:

1. утврђује политику и доноси покрајинске законе и друге прописе и општа акта;

2. даје сагласност на закључивање међународних уговора у случајевима предвиђеним Уставом СФРЈ, који захтевају доношење нових или измену важећих покрајинских закона које је оно донело;

3. утврђује и прати политику извршавања покрајинских закона и других прописа и општих аката које доноси, као и обавезе покрајинских органа и организација у вези с извршавањем тих прописа и општих аката;

4. расписује покрајински референдум, односно одлучује да се предлог закона или другог општег акта изнесе на јавну дискусију или на референдум;

5. организује и врши друштвени надзор;

6. претреса извештаје Извршног већа Скупштине и покрајинских органа управе и организација о спровођењу политике и извршавању закона и других прописа и општих аката које је оно донело и својим смерницама усмерава рад тих органа и организација;

7. претреса извештаје покрајинских органа управе, правосудних органа и других органа и организација када је то одређено законом;

8. укида и поништава прописе Извршног већа, Скупштине и покрајинских органа управе који нису у сагласности са законом или другим прописима и општим актима које је оно донело;

9. претреса мишљења и предлоге Уставног суда Косова о остваривању заштите уставности и законитости и о томе заузима ставове.

Веће може доносити декларације, резолуције и препоруке о питањима из свог делокруга.

Веће, у оквиру делокруга, доноси закључке, даје смернице и учествује у закључивање друштвених договора и доноси одлуке о њиховом прихватању.

Члан 142.

Свако већ Скупштине има председника, који се бира из реда делегата у већу на четири године и не може бити биран два пута узастопно на исту функцију.

Председник Већа се бира тајним гласањем на основу листе на којој је број утврђених кандидата већи од броја који се бира.

Члан 143.

Веће одлучује о пословима из свог делокруга на седници.

Веће може пуноважно одлучивати ако је седници присутна већина његових чланова.

Одлука се сматра донетом када је усвојена већином гласова присутних делегата у већу, ако уставом, законом или пословником већа није другачије одређено.

Када је уставом одређено да се закон доноси по прибављеном мишљењу или изјашњавању одређених органа и организација, закон се може донети по добијању мишљења, односно изјашњавању тих органа и организација.

Члан 144.

На седници већа оабезно се износе сва питања и предлози које поднесу овлашћени предлагачи.

Ако председник већа не изнесе на седницу већа питања и предлоге из става 1. овог члана у року од месец дана, председник Скупштине може та питања и предлоге изнети на седници већа.

Члан 145.

Пре одлучивања на седници већа, питања и предлози износе, се по правилу, на седници, одбора, односно комисије, који их разматрају и о њима подносе извештај с мишљењем и предлозима већу.

Одбор и комисија већа могу свако питање из делокруга већа да разматрају по сопственој иницијативи и да о своме мишљењу и предлозима поднесу извештај већу.

Члан 146.

Позив за седницу већа с предлогом дневног реда доставља се члановима већа најмање на 15 дана пре дана одређеног за одржавање седнице. Сазивање седнице објављује се у дневној штампи или на други погодан начин. С актом о сазивању седнице већа председник доставља чла-

новима већа предлог дневног реда с одговарајућим материјалом за питања која се предлажу за дневни ред, уколико није раније достављен, као и записник претходне седнице.

Изузетно, у хитним случајевима, председник већа може сазвати седницу већа с роком краћим од 15 дана, а дневни ред за ову седницу може предложити и на самој седници уколико није у могућности да га достави раније.

Ако се на седници већа утврди дан одржавања наредне седнице, рок и начин упућивања позива утврђују се на тој седници.

Материјал, односно документација о одређеном питању које се предлаже за дневни ред седнице већа, мора бити достављен члановима већа најмање на петнаест дана пре дана одређеног за одржавање седнице.

Извештај комисије Скупштине, односно одбора или других радних тела већа о одређеном питању које се предлаже за дневни ред седнице мора бити достављен члановима већа најмање на три дана пре дана одређеног за одржавање седнице већа.

Б. ДЕЛОКРУГ ВЕЋА

аа) Самостални делокруг

Члан 147.

Веће удруженог рада самостално:

— одлучује по питањима стицања и расподеле дохотка и издвајања дела дохотка за општедруштвене и заједничке потребе;

— уређује права радних људи којима се обезбеђује њихов уставом утврђен положај у самоуправним и друштвено-економским интересних заједница или других облика самоуправног организовања, других самоуправних организација и заједница и друштвено-политичких заједница у погледу средстава у друштвеној својини,

— утврђује политику и доноси законе и друга акта којима се уређују питања из области друштвено-економских односа, осим оних по којима се по одредбама Устава одлучује на други начин;

— претреса и одлучује:

— о питањима и односима из области друштвених делатности;

— о правима и дужностима радника у удруженом раду, о правима и обавезама у погледу располагања средствима у друштвеној својини;

— о начелима и условима у погледу организовања и рада организација удруженог рада које врше делатности од посебног друштвеног интереса;

— о правима радних људи у области социјалног осигурања и здравствене заштите и другим правима радних људи ради обезбеђивања њихове социјалне сигурности;

— о границама у којима друштвено-политичке заједнице могу утврђивати своје приходе од дохотка организација удруженог рада, промета робе и услуга, о покрајинским робним резервама;

— о уређењу и друштвеној контроли цена,

— о удруживању рада и средстава,

— о удруживању у организације удруженог рада и њихових удруживања у коморе и друга удруживања,

— о коришћењу дела дохотка који је резултат рада у изузетно повољним околностима,

— о кредитном и банкарском систему,

— о играма на срећу,

— о запошљавању радних људи и заштити на раду,

— о удруживању организација удруженог рада кад то захтева технолошко јединство система у појединим областима и кад је то од интереса за Покрајину,

— о мерама ограничења тржишта и слободе промета робе и услуга од интереса за Покрајину у случају тежих елементарних непогода и несташнице добара неопходних за потребе привреде и живота грађана,

— о привременим мерама у погледу удруживања средстава и ограничавања располагања сред-

ствима организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница,

— о судовима удруженог рада и другим самоуправним судовима,

— разматра стање и развој привреде и друштвених делатности,

— предузима привремене мере за друштвену заштиту самоуправних права и друштвене својине према организацијама удруженог рада чија је делатност од посебног друштвеног интереса,

— бира и разрешава председнике и судије судова удруженог рада;

— именује и разрешава чланове колегијалних тела и органа управљања организација чије је именовање и разрешење у надлежности Скупштине,

— доноси законе о оснивању самоуправних интересних заједница или других облика самоуправног организовања у областима за које је Уставом утврђена обавеза њиховог оснивања ако у одређеном року оне нису основане,

— одлучује о давању предлога, односно сагласности за уређење односа о којима Скупштина Социјалистичке Федеративне Републике Југославије одлучује на основу предлога, односно сагласности скупштине република и аутономних покрајина, осим питања која су у равноправном делокругу с другим већима,

— разматра и одлучује о свим другим питањима од интереса за раднике и друге радне људе ако Уставом није предвиђен други начин одлучивања.

Члан 148.

Веће општина самостално:

— разматра питања остваривања уставног положаја општина, развоја и унапређивања социјалистичког самоуправљања у општинама и месним заједницама, међуопштинске сарадње и друга питања од интереса за радне људе и грађане у општинама и месним заједницама,

— доноси законе којима се утврђује територијална организација, образовање, укидање и спајање општина, издвајања појединих насељених места из састава једне и њихово укључивање у састав друге општине и промена седишта општина,

— доноси закон о утврђивању начела поступка образовања месних заједница,

— разматра и уређује питање самодоприноса; мировних већа, брака и породичних односа; проглашења несталих лица за умрла и доказивање смрти; о овери потписа, рукописа и преписа; о матичним књигама, личном имену и личне карте; о пребивалишту и боравишту грађана; о бирачким списковима;

— претреса питања, доноси законе и друга општа акта која се односе на уређење и коришћење грађевинског земљишта, стамбену изградњу, управљање и коришћење станова и стамбеним задругама; просторно и урбанистичко планирање и друга питања од интереса за радне људе и грађане у општини, осим оних питања и односа о којима одлучује равноправно с другим већима Скупштине.

Члан 149.

Друштвено-политичко веће самостално:

— претреса питања остваривања, развоја и заштите уставом утврђеног социјалистичког самоуправног система; јединства правног система, остваривања уставности, законитости и заштити слобода, права и дужности човека и грађанина и предузима, односно предлаже предузимање одговарајућих мера;

— претреса питања и доноси законе, друге прописе и општа акта: о равноправности народа и народности; о државној и јавној безбедности, о друштвеним организацијама и удружењима грађана; о печатима државних органа.

Члан 150.

Веће удруженог рада и Веће општина равноправно:

— претресају питања и доносе законе, друге прописе и општа акта о:

— финансирању друштвено-политичких заједница;

— порезима, таксама и другим дажбинама;

— допунским средствима општина;

— својинско-правним и другим имовинско-правним односима;

— правима и обавезама самоуправних организација и заједница и друштвено-политичких заједница у погледу средстава у друштвеној својини, о запошљавању, о статистици;

— друштвеној контроли цена;

— саобраћају и везама;

— евиденцији некретнина;

— коришћењу и управљању пољопривредним земљиштем, шумама и шумским земљиштем;

— лову и риболову;

— услужним делатностима, о личном раду;

— удруживању у задруге;

— заштити и унапређењу човекове средине,

— премеру и катастру земљишта;

— заштити од пожара и других елементарних непогода;

— путевима;

— уређивању и коришћењу земљишта и добра у општој употреби.

Члан 151.

Веће удруженог рада и Друштвено-политичко веће, равноправно:

— расправљају и одлучују о питањима међународне сарадње, давању сагласности за закључивање и ратификацију међународних уговора СФРЈ;

— именују и разрешавају покрајинског друштвеног правобраниоца самоуправљања, Савет и гувернера народне банке Косова.

Члан 152.

Веће општина и Друштвено-политичко веће равноправно:

— разматрају и утврђују политику и доносе законе и друга општа акта којима се уређује: организација и надлежност органа друштвено-политичких заједница, оснивање и рад органа управе; оснивање организација и рад судова и других правосудних органа; одржавање зборова и других јавних скупова; правни положај верских заједница; амнестију и помиловања; заштиту бораца и породица палих бораца и војних инвалида; цивилних и инвалида рата и жртава фашистичког терора;

— одлучује о утврђивању кривичних дела и извршавању кривичних санкција привредних преступа и прекршаја и одговорности за њих;

— разматрају извештаја правосудних органа о примени закона и општим проблемима правосуђа када је то одређено законом;

— расправљају и одлучују о питањима и односима из области управе, као и о питањима остваривања законитости у раду органа управе и организација;

— бирају и разрешавају функционере и носиоце јавних и других друштвених функција, за које је одређено да их бира односно именује Скупштина, осим оних за које је уставом, законом или другим актом Скупштине одређено да их бира, односно именује и разрешава Скупштина на заједничкој седници већа Скупштине или у самосталном, односно равноправном делокругу других већа.

Члан 153.

Веће удруженог рада, Веће општина и Друштвено-политичко веће равноправно:

— доносе друштвени план и друга планска документа;

— доносе покрајински буџет и завршни рачун Покрајине;

— одлучују о двању сагласности на нацрт, односно Предлог друштвеног плана Југославије и друга планска документа Федерације;

— одлучују о давању сагласности за утврђивање укупног обима расхода буџета Федерације;

— утврђују политику и доносе законе и друга акта којима се утврђују: покрајинска одликовања, награде и друга признања; оснивање делегација и начин избора и опозива чланова делегација и делегата у скупштине друштвено-политичких заједница и самоуправних интересних заједница; систем финансирања и систем извора и врста прихода друштвено-политичких заједница; бржи развој недовољно развијених подручја; друштвени систем информисања, расписивање јавних зајмова, задужења и друге обавезе Покрајине;

— расправљају и уређују питања из области народне одбране, питања остваривања друштвене самозаштите;

— одлучују о оснивању заједничких радних тела већа и Скупштине.

Члан 154.

Веће Скупштине, као заинтересовано веће, може другом већу подносити предлоге за доношење акта из његовог делокруга као и претресати Предлог закона и другог акта или питања из делокруга другог већа и давати му мишљења о томе. Надлежно веће дужно је да узме у претрес предлог, односно мишљење заинтересованог већа и да га обавести о свом ставу.

в) Решавање спорних питања о делокругу

Члан 155.

Кад је спорно које веће Скупштине треба да претреса и одлучује о неком питању из надлежности Скупштине, делокруг већа ће се утврђивати према правилу:

— да Веће удруженог рада претреса и одлучује о питањима и односима од интереса за раднике и друге радне људе у удруженом раду;

— да Веће општина претреса и одлучује о питањима од заједничког интереса за радне људе и грађане у месним заједницама и општинама;

— да Друштвено-политичко веће претреса и одлучује о питањима остваривања, развоја и заштите уставом утврђеног социјалистичког самоуправног система.

Уколико је садржај питања такве природе да садржи све или више критеријума из претходног става, о њему ће претресати и одлучивати сва или она већа Скупштине у чији делокруг спадају наведене функције.

Члан 156.

Ако предлог закона, другог прописа или општег акта из надлежности Скупштине садржи питања о којима самостално одлучује једно или више већа Скупштине, односно о којима равноправно одлучују два или више већа Скупштине, о њему ће претресати и одлучивати она већа Скупштине у чији делокруг спадају питања садржана у предлогу закона, другог прописа или општег акта из надлежности Скупштине.

Члан 157.

Спорна питања о делокругу већа Скупштине решава Председништво Скупштине тумачећи одредбе овог пословника које се односе на делокруг већа.

Б. ПРАВА ВЕЋА У ПОСЛОВИМА ИЗ САМОСТ- АЛНОГ, ОДНОСНО РАВНОПРАВНОГ ДЕЛОКРУГА ДРУГИХ ВЕЋА

Члан 158.

Свако веће Скупштине може да предложи дру-
гом надлежном већу доношење закона и другог ак-
та из његовог делокруга.

Надлежно веће дужно је да узме у претрес
предлог другог већа и да га обавести о свом ставу.

Надлежно веће може тражити од другог већа
мишљење о предлогу закона и о другим питањима
која претреса у оквиру свог делокруга.

Члан 159.

Свако веће може да претреса предлог закона и
другог акта или питања из делокруга другог већа,
да на та акта подноси амандмане и да даје миш-
љења о тим предлозима надлежном већу. Веће мо-
же преко свог представника да образложи свој ам-
андман и мишљење на седници надлежног већа.

Надлежно веће дужно је да узме у претрес ми-
шљење другог већа које му је достављено до дана
претреса и да о њему заузме став и обавести веће.

Г. САРАДЊА ВЕЋА

Члан 160.

Већа Скупштине сарађују међусобно.

Председници већа споразумевају се о начину и
роковима за расправљање појединих питања о ко-
јима равноправно одлучују већа и о вршењу дру-
гих послова од интереса за два или више већа.

Члан 161.

Свако веће расправља и одлучује о питањима
из свог делокруга на одвојеној седници.

Већа могу одлучити да на заједничкој седници
претресају предлог закона или другог акта у чијем
дношењу учествују равноправно, а да одлучују о
њему на одвојеним седницама.

Већа могу да одрже заједничку седницу и ради
претресања питања од заједничког интереса.

Члан 162.

Већа могу да се споразумеју да на заједничкој
седници претресају питања из свог самосталног де-
локруга која су од заједничког интереса за њих и
да о овим питањима заузимају заједничке ставове
и доносе заједничке закључке.

О овим ставовима и закључцима изјашњава се
свако веће посебно.

Члан 163.

Заједничку седницу два или више већа сазивају
председници тих већа на основу одлука већа, а по
претходном договору председника већа о дану, ме-
сту и дневном реду такве седнице.

Заједничкој седници председавају председници
већа наизменично.

Подаци о раду на заједничкој седници већа уно-
се се у записник сваког од већа која учествују у
раду заједничке седнице, о чему се старају секре-
тари већа.

Члан 164.

Ради усклађивања рада већа и других тела
Скупштине, председници већа обавештавају пред-
седника Скупштине о сазивању седнице већа и о
њеном дневном реду.

РАДНА ТЕЛА СКУПШТИНЕ И ВЕЋА

4. Комисије Скупштине

А. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 165.

За вршење послова који су од заједничког ин-
тереса сва већа Скупштине, за разматрање и пре-
тресање предлога закона и других аката, за праће-
ње спровођења политике Скупштине у одређеним
областима и извршавању закона и других прописа
и општих аката и предлагања мера у тим областима,
као и за проучавање и претресање других питања
и припремање и предлагање аката из надлежности
Скупштине, образују се комисије Скупштине.

Члан 166.

Комисије Скупштине образују се овим послов-
ником.

Сталне и повремене комисије могу се образова-
ти и посебном одлуком. Том одлуком одређују се
њихов делокрут, овлашћења и састав.

Члан 167.

Избор чланова комисија Скупштине врши се на
основу листе кандидата. Листа кандидата садржи
кандидата за председника комисије и онолико кан-
дидата колико се бира чланова комисије.

Избор појединих чланова комисије врши се на
основу појединих предлога.

Члан 168.

Листу кандидата за избор председника и чла-
нова Комисије за избор и именовања подноси група
од најмање десет делегата у Скупштини на првој
седници новоизабране Скупштине.

Листу кандидата за избор председника и чла-
нова осталих комисија подноси Комисија за избор
и именовања. Листу кандидата за избор предсе-
дника и чланова комисија може поднети и група од
најмање десет делегата, с тим да из сваког већа
Скупштине буде најмање по два делегата.

Листа кандидата подноси се председнику Ску-
пштине.

Члан 169.

Комисија има председника и одређен број чла-
нова.

Ако број чланова комисије није одређен овим
пословником, односно одлуком о образовању коми-
сије, одређује се приликом избора чланова коми-
сије.

Председник и чланови комисије бирају се из
редова делегата у сваком већу Скупштине.

Одређен број чланова појединих комисија мо-
же се именовати из реда научних, стручних и ја-
вних радника, с тим што број ових чланова не мо-
же бити већи од броја чланова бираних из реда
делегата.

Члан 170.

Председник и чланови комисије бирају се на
заједничкој седници свих већа.

Избор и разрешење појединих чланова комиси-
је може се вршити на одвојеним седницама већа.

Ако се избор и разрешење појединих чланова
комисије врши на одвојеним седницама, одлука је
донесена кад је у истоветном тексту усвојена у
свим већима Скупштине.

Члан 171.

Председник и чланови комисије бирају се на
4 године, односно на време трајања мандата.

На заједничкој седници свих већа може се одлучити да се председник и сви чланови комисије разреше и пре истека времена на које су изабрани.

Члан 172.

Председник комисије организује рад комисије. Председник покреће иницијативу за претресање појединих питања из делокруга комисије, стара се о обавештавању комисије и делегата о проблемима из делокруга комисије, сарађује с председницима тела Скупштине, са функционерима који руководе покрајинским органима управе и с представницима одговарајућих организација на припремању питања која ће се претресати на седници комисије; припрема и сазива седнице, предлаже дневни ред седнице и председава им, стара се о спровођењу закључака комисије и врши друге послове одређене овим пословником или одлуком о образовању комисије.

У случају спречености или одсутности председника комисије Скупштине, замењује га члан којег она одреди.

Члан 173.

Комисија ради у седницама.

Седнице комисије сазива председник комисије по сопственој иницијативи или на основу закључка комисије, а дужан је да сазове седницу ако то тражи председник Скупштине или ако то предложи једно од већа Скупштине или једна трећина чланова комисије, уз навођење питања која треба да се ставе на дневни ред седнице.

Ако председник не сазове седницу комисије када је дужан да то учини, седницу ће сазивати председник Скупштине.

Члан 174.

Дневни ред седнице комисије предлаже председник комисије.

Позив за седницу с предлогом дневног реда, заједно с одговарајућим материјалима, председник комисије доставља члановима комисије, по правилу, осам дана пре дана одржавања седнице комисије.

Изузетно, у хитним случајевима, председник комисије може на седници комисије предложити да се одређено питање стави на дневни ред седнице комисије.

Дневни ред утврђује се на седници комисије.

Члан 175.

Комисија може одлучивати ако седници присуствује већина чланова комисије, а одлуке се доносе већином гласова присутних чланова.

Члан 176.

Комисија покреће разматрање питања из свог делокруга по сопственој иницијативи и о томе, по потреби, подноси извештај Скупштини, односно већу, а дужна је да претреса свако питање из свог делокруга за које то тражи председник Скупштине или већа и о томе им подноси извештај.

Члан 177.

Комисије Скупштине међусобно сарађују, мењају документационе материјале и упозанају се са извештајима које припремају за седнице Скупштине и већа.

Комисије могу да одржавају заједничке седнице ради разматрања питања од заједничког интереса.

Комисије могу по својој иницијативи, или на основу закључака Скупштине и већа, да образују

заједничке радне групе, којима поверавају извршавање одређених задатака из свог делокруга.

Члан 178.

Комисија има право да тражи да њеној седници присуствује представник, односно повереник Извршног већа Скупштине, кад се на седници расправља о предлогу Извршног већа, као и представника покрајинског органа управе, кад се на седници расправља питање из делокруга тог органа.

Представник, односно повереник Извршног већа Скупштине и представник покрајинског органа управе, учествује у раду на седници комисије без права одлучивања. Представника покрајинског органа управе одређује старешина тог органа.

Право да присуствује седници комисије и да учествује у њеном раду имају и други подносиоци предлога о коме се на тој седници расправља, односно њихови представници.

Члан 179.

Ако Извршно веће Скупштине или покрајински орган управе не упуту представника на седницу комисије на којој се разматра њихов предлог, комисија може да размотри предлог и без присуства њиховог представника. Ако комисија сматра да је присуство представника нужно, може да прекине или одложи седницу и да о томе обавести Извршно веће или старешину покрајинског органа управе, који су дужни да обезбеде да њихов представник присуствује седници комисије.

Члан 180.

После завршног претреса појединог питања, комисија подноси надлежним већима свој извештај.

Извештај комисије садржи мишљење о питању које је разматрано, као и ставове, односно предлоге комисије.

У извештају комисије уносе се и издвојена мишљења појединих чланова комисије код заузимања ставова по одређеном питању, кад ови чланови траже да се то у извештају унесе.

Члан 181.

Кад подноси надлежном већу свој извештај, комисија одређује известиоца.

Известилац комисије, на основу закључка комисије, по сопственој иницијативи, или на захтев већа, на седници већа образлаже мишљење, односно ставове и предлоге комисије.

У складу са ставовима које је заузела комисија, известилац се на седници надлежних већа у име комисије изјашњава о питањима о којима је комисија дала своје мишљење или заузела став.

Известилац комисије се не може изјашњавати о питањима о којима комисија није дала своје мишљење или заузела став. Ако се такво питање у претресу у надлежном већу појави, известилац може тражити да веће одложи претрес тог питања док га комисија не размотри. Претрес таквог питања одложиће се и ако надлежно веће затражи да комисија о њему да своје мишљење, односно заузме став.

Члан 182.

Комисија има право да тражи од појединих органа управе и организација обавештења и објашњења и друге податке који су јој потребни за рад с којима сви органи располажу или су дужни да их прикупљају и евидентирају.

Комисија може тражити од Извршног већа обавештења у вези с питањима која су на дневном реду седнице комисије, а која се односе на делокруг рада Извршног већа.

Члан 183.

Ради проучавања појединих питања из свог делокруга и ради састављања извештаја и предлога или нацрта аката које припрема за веће, комисија може образовати поткомисије, стручне групе или друга помоћна тела чији се чланови именују из реда чланова комисије, делегата у Скупштини, стручњака и јавних радника.

Комисија може да ангажује научне и друге институције и поједине стручњаке ради припремања нацрта закона или другог акта или ради проучавања из њеног делокруга.

Члан 184.

Комисије могу, на основу програма рада Скупштине и већа, или по закључку већа, да врше анкете ради утврђивања како се спроводи политика и извршавају закони и друга акта Скупштине, да ли решења у овим актима одговарају стварним потребама и да ли и у ком правцу треба мењати поједине законе или друга акта и о другим питањима у оквиру свог делокруга.

Комисије могу, у вршењу анкета, тражити од покрајинских органа управе и других органа и организација, друштвено-политичких организација потребна обавештења, податке, списе и исправе.

После објављивања анкете, комисије подносе извештаје надлежном већу.

Члан 185.

О питањима из свог делокруга комисија Скупштине сарађује с одговарајућим телима Скупштине СФРЈ, скупштина република и Скупштине САНК Војводине, као и са скупштинама општина и може, у споразуму с њима, организовати претресање и проучавање одређеног питања.

Члан 186.

Комисија на своју седницу може позвати представнике скупштина општина, као и представнике друштвено-политичких организација, организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница ради упознавања с њиховим мишљењима о питањима која се на седници разматрају.

Члан 187.

Скупштина има следеће сталне комисије:

- Комисију за избор и именовања,
- Комисију за уставна питања,
- Законодавно-правну комисију,
- Комисију за општенародну одбрану и друштвену самозаштиту,
- Административну комисију,
- Комисију за питања бораца и ратних војних инвалида,
- Комисију за представке, предлоге и друштвени надзор,
- Комисију за утврђивање истоветности текстова,
- Комисију за друштвено-економске односе и заштиту човекове средине,
- Комисију за праћење остваривања Југословенског програма мера и активности за заустављање иселавања Срба и Црногораца са Косова, бржи повратак оних који су га напустили и долазак свих који желе да живе и раде на Косову,
- Комисију за информисање,
- Комисију за Пословник (по потреби).

а) Комисија за избор и именовања

Члан 188.

Комисија за избор и именовања претреса сва питања и предлоге у вези с избором, именовањем и разрешавањем из надлежности Скупштине, као

и општа питања кадровске политике у Покрајини и подноси Скупштини своје предлоге.

Комисија за избор и именовања у свом раду сарађује с органима и организацијама заинтересованим за решавање кадровских питања, а нарочито у погледу:

— изграђивања принципа и критеријума за даље усавршавање организације и начина одабирања кадрова за све јавне функције;

— развијања друштвених норми од значаја за кадровску политику и њихову правилну примену;

— подстицање делатности свих органа и организација ради благовременог уочавања и ефикаснијег решавања проблема кадрова.

Члан 189.

У оквиру задатака из области општих питања кадровске политике у Покрајини, Комисија се стара о спровођењу уставних начела и друштвених норми које се односе на кадровску политику и предлаже мере за њихово унапређивање, као и подстица делатност органа и организација у вези с решавањем питања стања кадрова и потреба за њима.

Члан 190.

У оквиру задатака из области избора, именовања и разрешења из надлежности Скупштине, Комисија нарочито:

— припрема и подноси већима Скупштине предлоге за избор, односно именовање и разрешење функционера и носилаца других јавних и друштвених функција које бира, односно именује и разрешава Скупштина, осим у случајевима када је уставом, законом, овим пословником или другим општим актом Скупштине друкчије одређено,

— разматра предлоге који се подносе Скупштини за избор, односно именовање са становишта испуњавања услова утврђених за одређену функцију и примене утврђеног поступка за припремање предлога за њихов избор, односно именовање, као и предлоге за разрешење, о чему даје надлежним већима своје мишљење и предлоге,

— утврђује основе кадровске политике и припрема предлоге за избор, односно именовање и постављање на одређене функције у савезним и републичким државним органима и организацијама,

— поставља и разрешава руководеће раднике у служби Скупштине.

Члан 191.

Комисија има председника и 12 чланова.

Председник Комисије бира се из реда делегата у Скупштини.

Четири члана Комисије бирају се из реда делегата у Већу удруженог рада, по 3 члана из реда делегата у Већу општина и Друштвено-политичком већу, а два члана Комисије делегира Покрајинска конференција Социјалистичког савеза радног народа Косова.

б) Комисија за уставна питања

Члан 192.

Комисија за уставна питања:

— прати, разматра и проучава остваривање устава и питања значајна за даљи развој и изградњу друштвено-економског и друштвено-политичког уређења у складу са уставом,

— разматра уставне односе органа у Покрајини; прати остваривање уставних односа између Покрајине и Федерације и уставних односа између Покрајине и Републике СР Србије и покреће расправу о тим односима када је то потребно ради остваривања уставних одређби о тим односима;

— проучава систематска питања на којима се заснивају закони и друга акта Скупштине, самоу-

правни споразум и друштвени договори и заузима ставове о њима;

— разматра начелна питања у вези с усаглашавањем законодавства са уставом;

— разматра питања обезбеђивања заштите уставности, а посебно ради остваривања Уставом утврђених друштвено-економских и политичких односа и ради заштите слобода и права човека и грађанима, самоуправљања друштвене својине, самоуправних и других организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница и друштвено-политичких заједница;

— разматра мишљења и предлоге о питањима уставног карактера које Скупштини упућује скупштинске друштвено-политичке заједнице, државни органи, друштвено-политичке организације, самоуправне организације и заједнице, друштвене организације, удружења грађана, радни људи и грађани;

— предлаже већима Скупштине да покрену поступак за промену устава.

Члан 193.

Комисија има председника и 20 чланова.

Председник се бира из реда делегата у Скупштини.

По четири члана Комисије бира се из реда делегата у сваком већу Скупштине, а осам чланова Комисије именује се из реда научних, стручних и других јавних радника.

в) Законодавно-правна комисија

Члан 194.

Законодавно-правна комисија:

— разматра предлоге за доношење закона, нацрте и предлоге закона и других аката и иницијативе које доноси Скупштина и њена већа са становишта њихове усклађености са уставом и правним системом, као и у погледу њихове правне обраде и о томе подноси извештај са мишљењем и предлогом надлежним већима;

— разматра предлоге за доношење закона, нацрте закона и предлоге закона и других аката из делокруга већа република и покрајина Скупштине СФРЈ на које Скупштина даје сагласност, као и предлоге за доношење закона, нацрте закона и предлоге закона и других аката којима се одређени односи регулишу јединствено за целу територију СР Србије и о томе подноси извештај с мишљењем и предлогом надлежним већима;

— разматра предлог за доношење аутентичних тумачења закона и других аката и даје о томе мишљење надлежним већима;

— разматра договоре, друштвене договоре и самоуправне споразуме које закључује Скупштина са становишта њихове усклађености са уставом и правним системом и о томе подноси извештаје с мишљењем и предлогом надлежним већима;

— разматра предлоге за покретање поступка за оцењивање уставности закона и о томе подноси извештај с мишљењем и предлогом;

— разматра питања јединствене законодавне методологије и друга питања од значаја за јединствену правно-техничку обраду аката које доноси Скупштина и њена већа;

— разматра самоуправна општа акта самоуправних организација и заједница на које Скупштина даје сагласност, са становишта усклађености са уставом и законом и о томе подноси извештај с мишљењима и предлозима надлежним већима;

— учествује у припремању програма законодавне делатности Скупштине, односно њених већа;

— прати изграђивање правног система и даје мишљење и предлоге о начелним питањима изграђивања тог система;

— даје Председништву Скупштине, када оно то затражи, мишљење о спорним питањима у вези с делокругом већа Скупштине;

— утврђује пречишћени текст закона и других

аката Скупштине, ако је законом, односно другим актом, за то овлашћена;

— пречишћени текст аката подноси Законодавно-правној комисији предлагач, односно орган или тело које предлагач одреди;

— врши друге послове које јој одреди Скупштина или поједина већа.

Члан 195.

После разматрања предлога закона или другог акта у одборима или комисијама већа, односно комисијама Скупштине, Комисија, пре расправљања у већу, разматра измене и допуне које одбор или комисија предложи већу и о њима даје већу своје мишљење и предлоге.

Комисија доставља своје мишљење и предлоге надлежном одбору, односно комисији која је разматрала предлог закона или другог акта.

Комисија даје већу мишљење и предлог и поводом амандмана који се поднесу благовремено пре седнице већа на предлог закона или другог акта.

Изузетно, веће може разматрати амандмане поднете на предлог закона или другог акта и без мишљења и предлога законодавно-правне комисије.

Ако се на седници већа приликом претреса предлога закона или другог акта изврше измене и допуне, Комисија, на тражење већа, даје мишљење, односно предлог у вези са извршеним изменама и допунама.

Члан 196.

Комисија има председника и 10 чланова.

Председник се бира из реда делегата у Скупштини.

По два члана Комисије бира се из реда делегата у сваком већу Скупштине, а четири члана Комисије именује се из реда научних и стручних радника.

г) Комисија за општенародну одбрану и друштвену самозаштиту

Члан 197.

Комисија за општенародну одбрану и друштвену самозаштиту прати и разматра питања: остваривања права и обавеза радних људи и грађана друштвено-политичких зједница, организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница у области народне одбране, територијалне одбране, цивилне заштите и заштите од елементарних непогода, као и друга питања народне одбране и друштвене самозаштите.

Члан 198.

Комисија има председника и 10 чланова.

Председник се бира из реда делегата у Скупштини.

Четири члана Комисије бирају се из реда делегата у Већу удруженог рада, а по три члана из реда делегата у Већу општина, односно Друштвено-политичком већу.

д) Административна комисија

Члан 199.

Административна комисија

— подноси предлог прописа о накнадама личних доходака и другим примањима делегата и функционера које бира или именује Скупштина, као и функционера којима је престала функција и у границама овлашћења доноси ближе прописе за њихово извршавање;

— учествује у припремама друштвених договора и самоуправних споразума којима се уређују питања накнаде личних доходака и других примања делегата и функционера које бира или именује Ск-

упштина и даје већима мишљење о тим договори-
ма,

— доноси, у границама овлашћења појединачна акта о накнадама личних доходака и другим примањима делегата и функционера које бира или именује Скупштина, Председништво Скупштине или председник Скупштине;

— сарађује с одговарајућим радним телима Скупштине СФРЈ, скупштина република, Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Војводине и скупштина општина на утврђивању мерила за одређивање висине накнада личних доходака и других примања делегата и функционера које бира или именује Скупштина;

— утврђује предлог за обезбеђење средстава у Покрајинском буџету за рад Скупштине, стара се о правилности коришћења тих средстава и о томе подноси извештај Скупштини и већима;

— врши измену намене и висине средстава предвиђених у Покрајинском буџету за вршење делатности Скупштине и за њене посебне намене, када је на то законом овлашћена;

— врши и друге послове одређене посебним прописима.

Члан 200.

О свом раду и о прописима донетим за извршење закона и других аката, Административна комисија извештава већа Скупштине.

Прописи које Комисија доноси објављује се у „Службеном листу Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова”.

Члан 201.

Комисија има председника и 7 чланова.
Председник се бира из реда делегата у Скупштини.

Три члана Комисије бирају се из реда делегата у Већу удруженог рада, а по два члана из реда делегата у Већу општина, односно у Друштвено-политичком већу.

б) Комисија за питања бораца и ратних војних инвалида

Члан 202.

Комисија за питања бораца и ратних војних инвалида прати и разматра питања из области борацке и инвалидске заштите и остваривања права бораца, војних инвалида, породица палих бораца, цивилних жртава рата и жртава фашистичког терора, као и друга питања из ове области.

Комисија подноси Скупштини извештај и предлог ради претресања одређених питања из ове области и доношења одговарајућих аката.

У свом раду Комисија сарађује с борацким организацијама и с одговарајућим органима друштвено-политичких заједница.

Члан 203.

Комисија има председника и 12 чланова.
Председник се бира из реда делегата у Скупштини.

Четири члана Комисије бирају се из реда делегата у Већу удруженог рада, по три члана из реда делегата у Већу општина, односно у Друштвено-политичком већу, а два члана у Комисију делегира Покрајински одбор Савеза удружења бораца НОР-а.

е) Комисија за представке, предлоге и друштвени надзор

Члан 204.

Комисија за представке, предлоге и друштвени надзор:

— испитује и разматра представке и предлоге које радни људи, грађани, организације удруженог

рада и друге самоуправне организације и заједнице упућују Скупштини или председнику Скупштине и, по потреби, предлаже надлежним органима и организацијама мере за решавање питања и проблема изнетих у представкама и предлозима и о томе обавештава подносиоце;

— проучава представке и предлоге које радни људи и грађани и самоуправне организације и заједнице подnose Скупштини, ради испитивања узрока због којих се представке, односно предлози подnose и о уоченим проблемима обавештава већа и предлаже предузимање потребних мера;

— разматра представке и предлоге којима радни људи и грађани и организације удруженог рада и друге самоуправне организације и заједнице указују на недостатке у законима и другим актима или указује на неправилно спровођење њихових одредаба од стране надлежних органа ради предузимања потребних мера и о томе обавештава надлежна већа;

— прати и разматра питања која се односе на располагање друштвеним средствима и расподелу дохотка;

— начин остваривања права и дужности државних органа, организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница;

— остваривање друштвене заштите и функционисање унутрашње и радничке контроле.

Члан 205.

Комисија за представке и предлоге и друштвени надзор подноси Скупштини, односно надлежном већу извештај о свом раду са својим запажањима и предлозима за предузимање потребних мера.

Члан 206.

Комисија има председника и 10 чланова.
Председник се бира из реда делегата у Скупштини.

Четири члана Комисије се бирају из реда делегата у Већу удруженог рада, а по три члана из реда делегата у Већу општина, односно Друштвено-политичком већу.

з) Комисија за утврђивање истоветности текстова

Члан 207.

Комисија за утврђивање истоветности текстова утврђује да су истоветни на албанском, српскохрватском и турском језику текстови предлога аката који се разматрају на седници Скупштине и њених већа.

Члан 208.

Комисија утврђује истоветност текстова предлога аката на албанском, српскохрватском и турском језику пре почетка претреса тога акта на седници Скупштине, односно већа и извештава Скупштину односно већа да ли су текстови предлога аката који се разматрају истоветни.

Ако се на седници већа поднесе амандман само на једном од језика, Скупштина, односно веће може одлучити да се претрес тог амандмана прекине док се не утврди истоветност текста амандмана на осталим језицима.

У том случају, Скупштина, односно веће може коначно усвојити предлог аката чији је саставни део амандман, када се утврди истоветност текста на осталим језицима.

Члан 209.

Комисија има председника и 10 чланова.
Председник се бира из реда делегата у Скупштини.

Три члана комисије бирају се из реда делегата у Већу удруженог рада, а по два члана из реда де-

легата у Већу општина, односно у Друштвено-политичком већу. Три члана Комисије именују се из реда научних и стручних радника.

и) Комисија за информисање

Члан 210.

Комисија за информисање разматра питања:

— развоја, уређивања и унапређивања јединственог система јавног информисања и информативне делатности;

— изграђивања и унапређивања информисања делегата и делегација, основних самоуправних организација и заједница, друштвено-политичких организација и радних људи и грађана о питањима која се разматрају и о којима се одлучује у Скупштини, њеним телима и органима;

— уређивања и изграђивања друштвеног система информисања и јединственог информационог документационог система;

— друга питања од интереса за остваривање јавности рада и информисања, као и спровођења утврђене политике у области информисања.

Члан 211.

Комисија за информисање има председника и осам чланова.

Председник и пет чланова бирају се из реда делегата у Скупштини, а три члана се именују из реда јавних радника.

ј) Комисија за друштвено-економске односе и заштиту човекове средине

Члан 212.

Комисија за друштвено-економске односе проучава и разматра значајнија питања из надлежности Скупштине која се односе на привредни систем, друштвено-економски развој, друштвене планове, општу, заједничку, личну и инвестициону потрошњу и друга питања из области друштвено-економских односа.

Разматра питања и појаве у вези с обезбеђивањем услова за очување и развој природних и радом створених вредности, као и за српечавање и отклањање штетних последица које, загађивањем ваздуха, тла, воде, водотока, буком или на други начин, угрожавају те вредности и доводе у опасност и живот и здравље људи.

Комисија за друштвено-економске односе и заштиту човекове средине, на захтев Скупштине, њених већа и делегације Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ, или по сопственој иницијативи, проучава или разматра поједина питања из става 1. овог члана и о њима даје мишљење и предлоге Скупштини, њеним већима и делегацији.

Члан 213.

Комисија за друштвено-економске односе и заштиту човекове средине има председника и 16 чланова.

Председника и 9 чланова бира Скупштина из реда делегата у Скупштини, а 7 чланова именују се из реда научних, стручних и других јавних радника.

к) Комисија за праћење остваривања Југословенског програма мера и активности за заустављање исељавања Срба и Црногораца с Косова, бржи повратак оних који су га напустили и долазак свих који желе да живе и раде на Косову

Члан 214.

к) Комисија за праћење остваривања Југословенског програма мера и активности за заустављање исељавања Срба и Црногораца с Косова, бржи

повратак оних који су га напустили и долазак свих који желе да живе и раде на Косову:

— прати остваривање задатака из Оперативног програма мера и активности за спровођење задатака из Југословенског програма мера и активности за заустављање исељавања Срба и Црногораца с Косова, бржи повратак оних који су га напустили и долазак свих који желе да живе и раде на Косову,

— на основу информација и података о току остваривања утврђених задатака, предлаже предузимање нових мера за остваривање циљева из Програма,

— остварује сарадњу с одговарајућим телима Скупштине СФРЈ, Скупштине СР Србије и Скупштине САНК Војводине, као и одговарајућим телима скупштине општина,

— остварује сарадњу с одговарајућим телима и облицима деловања органа покрајинских друштвено-политичких организација,

— подноси Скупштини САНК Косова Извештај о свом раду,

— разматра и друга питања од значаја за спровођење Југословенског програма мера и активности за заустављање исељавања Срба и Црногораца с Косова, бржи повратак оних који су га напустили и долазак свих који желе да живе и раде на Косову.

Члан 215.

Комисију сачињавају: председник из реда делегата у Скупштини, по два делегата из сваког већа Скупштине, три представника Извршног већа Скупштине САНК Косова, један представник Привредне коморе Косова; један представник Скупштине Покрајинске самоуправне интересне заједнице за образовање и васпитање и један представник Покрајинске самоуправне интересне заједнице за запошљавање.

Комисија у свом раду може по конкретном питању да ангажује и друге представнике из других органа и организација.

л) Комисија за пословник

Члан 216.

Комисија за Пословник:

— прати остваривање Пословника Скупштине и разматра питања која се односе на његову примену и извршавање,

— разматра предлоге за измену Пословника Скупштине,

— подноси предлог за измену и допуну Пословника по сопственој иницијативи.

Члан 217.

Комисија за Пословник има председника и 8 чланова.

Председник и чланови Комисије се бирају из реда делегата у Скупштини, с тим што се најмање по 2 члана Комисије бира из редова делегата сваког већа Скупштине.

У раду Комисије учествује председник Законодавно-правне комисије, секретар Скупштине и секретари већа.

д. ОДБОРИ И ДРУГА РАДНА ТЕЛА БЕБА И ЗАЈЕДНИЧКЕ КОМИСИЈЕ БЕБА

аа) Одбор и друга радна тела већа

Члан 218.

За разматрање и претресање предлога закона и других аката, за праћење спровођења политике и извршавање закона и других прописа и општих аката, као и за проучавање и претресање других питања из надлежности већа, веће може образовати одбор.

Члан 219.

За проучавање и припремање израде предлога за доношење закона, нацрта и предлога закона и других аката за претресање питања из сваког делокруга, веће може образовати сталне и повремене комисије и друга радна тела.

Члан 220.

Одбори и комисије веће образују се пословником већа или посебном одлуком већа. Актом о образовању одређује се делокруг и састав одбора и комисија.

Председник и чланови одбора већа бирају се из реда чланова већа.

За чланове комисије могу бити именовани стручњаци и други јавни радници, сагласно акту о образовању комисије.

Број чланова из реда стручњака и других јавних радника не може бити већи од броја чланова из реда чланова већа.

Члан 221.

Председник и чланови одбора и комисија бирају се на четири године.

Веће може разрешити председника и све или поједине чланове одбора и комисија и пре истека времена за које су бирани.

Члан 222.

Одбори и комисије већа раде у седницама.

Одбори и комисије могу радити ако је седница присутна већина њихових чланова.

Одбори и комисије могу да доносе само закључке у погледу свога рада.

Члан 223.

У погледу питања која спадају у равноправни делокруг већа, као и питања из делокруга једног већа која су од интереса за друго веће, одбор надлежног већа ставиће, на тражење тог већа, на располагање своје извештаје с предлозима, мишљењима и документационим материјалима који су припремљени за седницу односног већа.

Члан 224.

Одбори и комисије два или више међусобно сарађују, размењују документационе материјале и упознају се с извештајима које припремају за седнице својих већа.

Одбори и комисије тих већа могу да одржавају заједничке седнице, ако већа о томе одлуче и ако одбори и комисије оцене да је то од посебног интереса за већа.

На заједничкој седници може се водити само претрес или саслушати уводно излагање предлагача, односно његовог представника, али се одлучује одвојено.

Члан 225.

Одбори и комисије већа могу на основу закључака већа да образују заједничка тела (комисије, групе и др.), којима могу да повере извршавање одређених задатака из свог делокруга.

За чланове ових тела могу се, поред чланова одбора, одредити и научни, стручни и други јавни радници.

Члан 226.

На основу закључака већа, одбори већа, извршавајући своје задатке, могу од Извршног већа Скупштине тражити да оно изложи свој став о појединим значајним питањима која су на дневном реду седнице одбора, односно да обавести одбор о

извршавању појединих закона, као и о проблемима који се јављају у току примене и спровођења закона и других аката Скупштине и већа.

Поводом оваквог захтева Извршно веће Скупштине може предложити одбору да се одложи претрес питања о коме се тражи његов став, односно да достави своје мишљење и извештај, или да се то питање из одређених разлога скине с дневног реда седнице одбора. Ако одбор не прихвати овакав предлог Извршног већа Скупштине и остане при свом захтеву, обавестиће о томе веће.

Члан 227.

Председник одбора дужан је да сазове седницу одбора, односно предложиће за дневни ред седнице одбора одређено питање ако то тражи Извршно веће Скупштине ради излагања свог става или давања свог мишљења о том питању.

Члан 228.

Одбор већа може позивати функционере који руководе покрајинским органима управе да присуствују седницама одбора и дају потребна обавештења и објашњења из делокруга органа којим руководе.

Функционери који руководе покрајинским органима управе могу предложити надлежном одбору већа да се на дневни ред седнице одбора ставе одређена питања ради разматрања.

Овој седници обавезно присуствује функционер органа предлагача.

Ако одбор не прихвати овај предлог, дужан је о томе да обавести предлагача.

Члан 229.

Одбор већа, ради извршавања својих задатака, сарађује с покрајинским органима управе и у том циљу може, у складу с одредбама овог пословника већа, тражити од њих нарочито:

— да га обавештавају о стању у области из његовог делокруга и упознају га с појавама и проблемима у њој;

— да му достављају податке и дају обавештења и објашњења о питањима извршавања закона и других прописа из његовог делокруга;

— да стручно израде предлог за доношење закона, нацрт закона или предлог закона или другог акта које по својој иницијативи или по закључку већа одбор треба да поднесе већу, као и да стручно израде елаборате и анализе о појединим питањима која ће се, на предлог одбора по закључку већа, разматрати на седници већа.

Сарадња из претходног става остварује се, по правилу, споразумом између председника одбора и надлежног функционера покрајинског органа управе.

Члан 230.

Одбор, односно комисија може, на тражење председника већа, односно по закључку већа или по сопственој иницијативи, да врши анкете ради утврђивања: како се извршавају закони и друга акта Скупштине и њених већа: како се остварује политика утврђена начелним ставовима и законима и другим актима Скупштине; како се одражавају у пракси политичка решења утврђена у овим актима и да ли одговарају стварним потребама као и да ли треба, у чему и на који начин мењати поједине законе и друга акта.

Члан 231.

У оквиру спровођења анкете, покрајински органи управе и други органи и организације друштвено-политичких заједница дужни су да одбору ставе на располагање тражене податке, списе и исправке, као и давати потребна обавештења и објашњења.

Одбор може, у оквиру уставом и законом утврђених права и слобода грађана, позивати радне људе и грађане да дају потребна обавештења и одговоре.

бб) Заједничке комисије већа

Члан 232.

Два или сва три већа Скупштине могу да образују заједничку комисију за проучавање и претресање одређених питања из делокруга већа, као и за израду нацрта, односно предлога закона или другог акта Скупштине.

Заједничка комисија већа може се образовати као привремена комисија за одређени задатак. Када изврши задатак за који је образована, таква комисија подноси већима, која су је образовала, извештај с мишљењима и предлозима, после чега престаје да ради.

Члан 233.

Заједничка комисија образује се на предлог председника надлежних већа по претходном међусобном договору или по закључку већа, односно на иницијативу Председништва Скупштине, одлуком коју днесе већа на заједничкој седници већа, с тим да се гласање врши одвојено.

Већа могу одлуку о образовању заједничке комисије донети и на одвојеним седницама. У том случају комисија се сматра образованом када већа донесу у истоветном тексту одлуку о образовању заједничке комисије.

Одлуком о образовању заједничке комисије одређују се њени задаци, овлашћења и састав.

Члан 234.

Заједничка комисија има председника и одређен број чланова.

Председник комисије бира се из реда делегата.

Чланови комисије бирају се из реда делегата у већима Скупштине која образују комисију, из реда чланова Извршног већа Скупштине, функционера покрајинских органа управе, научних, стручних и других јавних радника.

Председник и чланови заједничке комисије бирају се на предлог Комисије за избор и именовања, а могу да се бирају и на предлог једног делегата кога подржи још десет делегата у већу.

Члан 232.

У погледу начина рада заједничке комисије, њених овлашћења и односа према другим радним телима Скупштине и већа, Извршном већу Скупштине и покрајинским органима управе сходно се примењују одредбе овог пословника које се односе на комисије Скупштине, ако одлуком о образовању заједничке комисије већа није друкчије одређено.

5. Учешће скупштина самоуправних интересних заједница у одлучивању о питањима из надлежности Скупштине

Члан 236.

Скупштина Покрајинске самоуправне интересне заједнице образовања и васпитања, Скупштина Покрајинске самоуправне интересне заједнице за научни рад, Скупштина Покрајинске самоуправне интересне заједнице културе, Скупштина Покрајинске самоуправне интересне заједнице за здравствену заштиту и здравствено осигурање и Скупштина Покрајинске самоуправне интересне заједнице социјалне и дечје заштите (у даљем тексту скупштина заједнице) одлучују равноправно с надлежним већима Скупштине о питањима и односима из својих области из надлежности Скупштине, у складу с овим пословником.

Члан 237.

Скупштина Самоуправне интересне заједнице одлучује о питањима из претходног члана овог пословника на седници.

Скупштина може пуноважно да одлучује ако је седници присутна већина њених чланова.

Одлука се сматра донетом када је усвојена већином гласова присутних чланова Скупштине, ако Уставом или законом није друкчије одређено.

Члан 238.

Ако се ради о доношењу закона, другог прописа или општег акта којима се уређују питања и односи из више области, за које су образоване посебне самоуправне интересне заједнице, скупштине тих заједница учествују у равноправном одлучивању с надлежним већима Скупштине о питању и односима из своје области.

Члан 239.

Материјали о питањима из надлежности Скупштине о којима равноправно одлучује скупштина самоуправне интересне заједнице у одговарајућој области, достављају се тој скупштини истовремено када се они достављају надлежним већима Скупштине.

Члан 240.

Рокови у којима се доставља материјал делегатима и сазивају седнице скупштина самоуправних интересних заједница и надлежних већа Скупштине морају да буду усклађени и не могу да буду краћи од одговарајућих рокова утврђених овим пословником.

Позив за седницу надлежног већа Скупштине доставља се и скупштини заједнице.

Члан 241.

Скупштина заједнице дужна је да изнесе на својој седници питања и предлоге које подноси овлашћени предлагач.

Ако скупштина заједнице не изнесе на својој седници питања и предлоге из става 1. овог члана у року од месец дана, председник Скупштине може та питања и предлоге да изнесе на седници скупштине заједнице.

Члан 242.

Скупштина заједнице, у току одлучивања, има према овлашћеном предлагачу, подносиоцу иницијативе и обрађивачу материјала у питањима из равноправног делокруга права и обавезе које имају надлежна већа Скупштине према њима.

Одредбе овог пословника које се односе на представника и повереника предлагача, примењују се када се на седници Скупштине заједнице, њеног извршног органа или радног тела разматрају питања из равноправног делокруга.

Члан 243.

Надлежна већа Скупштине и скупштина заједнице могу одржавати и заједничке седнице. Одлучивање на овим седницама је одвојено.

Заједничке седнице могу одржати и радна тела надлежног већа Скупштине или скупштине заједнице.

За рад заједничких седница примењују се одредбе овог пословника и пословника надлежног већа Скупштине, ако се о томе на седници другачије не одлучи.

Члан 244.

Председници надлежног већа Скупштине и председници скупштина заједница усклађују време од-

ржавања седнице и остварују друге облике консултовања и сарадње у питањима из равноправног делокруга.

Радна тела скупштине и њених већа и одговарајућа тела Скупштине заједнице остварују сталну сарадњу у припреми и проучавању питања из равноправног делокруга.

VI ПРОГРАМИРАЊЕ РАДА СКУПШТИНЕ И ЊЕНИХ ВЕЋА

1. Опште одредбе

Члан 245.

Скупштина и њена већа за извршавање задатака из свог делокруга, доносе програм свог рада. Програм рада Скупштине и њених већа заснива се на питањима и задацима из њиховог делокруга утврђеног уставом, законом и овим пословником.

Програм рада Скупштине у целини чине програми рада већа утврђени по областима рада: друштвено-политички систем; привреда и финансије; образовање, наука и култура; здравство, социјално осигурање и социјална заштита.

Члан 246.

Програм рада утврђује се за период од једне године, а може се утврдити и за дужи период.

Период од једне године за који се доноси програм рада, по правилу, тече од 1. јануара до 31. децембра текуће године.

На основу програма рада, већа могу да утврђују периодичне планове рада.

Члан 247.

Свако веће тврђује самостално програм свог рада.

Скупштина самоуправне интересне заједнице утврђује равноправно с надлежним већем Скупштине програм рада Скупштине о задацима и пословима о којима равноправно одлучује с надлежним већима Скупштине.

При утврђивању програма рада, узимају се у обзир предлози Председништва Скупштине, комисија Скупштине, одбора и других радних тела већа, предлози Извршног већа Скупштине и покрајинских органа управе и органа правосуђа, као и предлози скупштина општина, друштвено-политичких организација, организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница, односно њихових делегација.

При изради програма рада, већа узимају у обзир послове и задатке који произилазе из друштвених планова и основа политике коју је утврдила Скупштина, резолуција и других докумената за одређени период.

Члан 248.

У току рада на припремама и утврђивању програма рада, већа и радних тела Скупштине и већа, као и скупштина самоуправних интересних заједница међусобно сарађују ради усклађивања својих програма и планова рада.

Члан 249.

Приликом израде и утврђивања програма рада, већа размењују мишљења и сарађују с одговарајућим већима Скупштине СФРЈ, Скупштине СР Србије и Скупштине САНК Војводине, нарочито у погледу утврђивања програма у делу који се односи на законодавни рад.

У току израде програма рада, већа, односно скупштине самоуправних интересних заједница, сарађују и са скупштинама општина, друштвено-политичким организацијама, организацијама удруже-

ног рада и другим самоуправним организацијама и заједницама, односно њиховим делегацијама.

Програмом рада, на основу међусобног договора са заинтересованим органима и организацијама, ближе се одређују начин и учешће тих органа и организација у проучавању и разматрању питања од заједничког интереса и одређују органи, организације и делегације самоуправних организација и заједница који ће се консултовати о појединим питањима из делокруга већа.

Програмом рада одређује се о којим питањима је потребно спровести претходни поступак ради размене мишљења о предложеним начелима за уређивање друштвених односа и о другим основним питањима од значаја за заузимање ставова и за припремање и израду одређеног акта.

2. Поступак утврђивања програма рада

Члан 250.

Програм рада већа садржи два основна дела, и то: део програма који се односи на општа питања (општедруштвена проблематика, анализе, извештаји и сл.), и део програма који се односи на нормативну делатност.

Задаци који спадају у општа питања и нормативну делатност програма рада садрже:

- назив теме, односно нормативног акта,
- основну садржину и сврху програмирања општег питања, односно основну садржину, уставно-правну основу и политичку потребу за доношење одређеног нормативног акта,
- назив овлашћеног органа или организација као подносиоца и предлагача мера и ставова за општа питања, односно назив овлашћеног предлагача закона и другог акта,
- назив органа, организација или службе које врше стручну обраду,
- назив већа која ће разматрати опште питање или нормативни акт као надлежно, односно заинтересовано,
- рок разматрања на седници већа,
- начин и видове сарадње с одговарајућим органима и организацијама у извршавању појединих послова утврђених програмом рада,
- који се нацрти, закони и друга акта и други материјали и документи износе на јавну дискусију, радно тело Скупштине и већа, или Извршно веће које ће се старати о праћењу јавне дискусије, као и рокови у којима ће се спровести јавна дискусија.

Члан 251.

Припреме за израду и доношење програма рада одвијају се упоредо с припремама за израду и доношење акта којима се утврђује политика друштвено-економског развоја Покрајине за годину за коју се програм доноси.

Члан 252.

На основу прикупљених података од радних тела Скупштине и већа, Извршног већа Скупштине и покрајинских органа управе, покрајинских организација и заједница, председници већа сачињавају нацрт програма рада и достављају га већима ради утврђивања.

Члан 253.

Већа Скупштине разматрају на одвојеним седницама свој програм и програм Скупштине у целини, и кад на овај начин утврде нацрт програма рада Скупштине, нацрт програма рада Скупштине и већа доставља се скупштинама општина, Председништву САНК Косова, Извршном већу Скупштине, покрајинским органима управе, покрајинским органима друштвено-политичких организација, покрајинским самоуправним интересним заједницама, При-

вредној комори Косова и другим заинтересованим органима и организацијама, ради давања примедба, предлога и сугестија.

Нацрт програма рада доставља се, на одговарајући начин, на мишљење, примедбе и предлоге и делегацијама основних самоуправних организација и заједница и делегацијама друштвено-политичких организација.

Мишљења, примедбе и предлози органа и организација из претходних ставова достављају се Скупштини најдоцније 30 дана од дана пријема нацрта програма.

Члан 254.

На основу примљених мишљења, предлога и примедба, председници и председници радних тела Скупштине и већа припремају предлог програма рада већа и Скупштине у целини, узимајући при томе у обзир и нацрте програма Извршног већа Скупштине, покрајинских органа управе и Скупштине СФРЈ.

Члан 255.

По завршеном раду на изради текста Предлога програма рада Скупштине и већа, текст Предлога програма рада Скупштине доставља се Председништву Скупштине ради утврђивања предлога о тексту предлога програма већа ради међусобног усклађивања.

Члан 256.

После утврђивања Предлога програма рада Скупштине и већа, Програм рада Скупштине се доставља делегатима свих већа, односно програм рада већа делегатима одговарајућих већа, ради разматрања и одлучивања.

Утврђени Предлог програма рада Скупштине и већа се доставља и одговарајућим скупштинама самоуправних интересних заједница ради разматрања и одлучивања.

Члан 257.

На седници већа, односно седницама скупштина самоуправних интересних заједница, разматрање и одлучивање о програму рада Скупштине и већа врши се сходно одредбама које се односе на предлоге закона и других аката Скупштине.

Програм рада Скупштине и већа сматра се донетим када га сва већа Скупштине и скупштина самоуправних интересних заједница прихвате у истоветном тексту.

Члан 258.

Периодичним плановима утврђују се питања која ће већа разматрати у сваком тромесечју, време одржавања седница већа за разматрање тих питања, рокови за окончање појединих фаза у поступку доношења закона и других општих аката.

Члан 259.

Ако овлашћени предлагач није био у могућности да изврши задатак у року предвиђеном у програму, дужан је да на време обавести надлежно веће о разлозима због којих није могуће извршење програмираног задатка, о чему веће заузима став.

Члан 260.

Програм рада Скупштине и већа објављује се у посебној публикацији Скупштине.

3. Програм рада радних тела Скупштине и већа

Члан 261.

Радна тела Скупштине и већа имају своје програме рада, којима, у оквиру свог делокруга, ра-

зрађују задатке који за њих произилазе из програма рада Скупштине и већа.

У програме свог рада радна тела могу уносити и друге задатке, које ће, по сопственој иницијативи, вршити у току периода за који се програм гада доноси.

VII. АКТА СКУПШТИНЕ

1. Опште одредбе

Члан 262.

Скупштина доноси законе, друштвене планове, буџет Покрајине, декларације, резолуције, препоруке, одлуке и закључке, и даје аутентично тумачење аката које доноси.

Скупштина учествује у закључивању друштвених договора и самоуправних споразума.

Члан 263.

Законе и друга акта доносе већа Скупштине самостално и у равноправном делокругу.

Законе и друга акта у области образовања, науке, културе, здравства и социјалне заштите доноси надлежна већа Скупштине равноправно са скупштином одговарајуће самоуправне интересне заједнице.

Аутентично тумачење закона дају већа и Скупштина самоуправне интересне заједнице који су донели закон.

Члан 264.

Декларацијом се изражава став Скупштине о општим питањима политике из оквира права и дужности Покрајине.

Члан 265.

Резолуцијом се указује на стање, проблеме и потребе у одређеној области друштвеног живота и утврђује политика коју треба спроводити у тој области и мере за њено спровођење.

Резолуција садржи обавезне смернице које даје Скупштина за рад државних органа, организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница у пословима из оквира права и дужности Покрајине.

Члан 266.

Препоруком се указује на значај одређених питања која се односе на развој самоуправљања и самоуправних односа у одређеној области или на извршавање покрајинских закона и других општих аката Скупштине и изражава мишљење Скупштине у вези с усклађивањем самоуправних односа и развијањем међусобне сарадње организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница у питањима од заједничког интереса и у вези с самоуправним споразумевањем и друштвеним договарањем, као и о мерама које би организације удруженог рада и друге самоуправне организације и заједнице и државни органи требало да предузму ради решавања тих питања у складу с њиховим задацима и интересима.

Члан 267.

Одлука се доноси као извршни пропис, као акт вршења права Скупштине или као акт регулисања унутрашње организације и односа у Скупштини.

Одлука као извршни пропис је акт који се доноси ради извршавања закона, ако је то предвиђено тим законом. Одлуку као извршни пропис може да доноси административна комисија, ако је за то овлашћена законом.

Одлуком као актом вршења права Скупштине надлежна већа одлучују о избору, именовању и ра-

зрешавању, о потврди статута и других одговарајућих аката самоуправних организација и заједница или о давању сагласности на та акта, као и о вршењу других послова из надлежности Скупштине утврђених уставом, законом и овим пословником.

Одлука којом се уређују унутрашња организација и односи у Скупштини, доноси се у облику пословника, одлуке, правилника и др.

Члан 268.

Свако веће може, у оквиру свог делокруга, доносити закључке о свом раду, раду тела које је образовало и раду служби Скупштине.

Веће може, у оквиру свог делокруга, закључцима утврђивати и обавезе Извршног већа Скупштине и покрајинских органа управе у погледу закона и других аката и вршења других послова из њиховог делокруга, као и утврђивати стање и заузимати ставове и гледишта у вези с питањима која су претресала.

Закључци већа објављују се у одговарајућој публикацији Скупштине и достављају органима и организацијама на које се односе. Већа могу да одлуче да се закључци којима се утврђују ставови и гледишта о значајним питањима објаве и у „Службеном листу Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова“.

Комисије, одбори и друга радна тела Скупштине и већа могу да доносе закључке само о свом раду.

Члан 269.

Текст закона се не потписује.

Указ о проглашењу закона потписује председник Скупштине.

Акта која су донесена на заједничкој седници свих већа, потписује председник Скупштине.

Акта која су донела већа у равноправном или самосталном делокругу, осим закона, потписују председници већа која су та акта донела заједно с председником Скупштине.

Закључке потписују председници већа, односно радних тела, која су их донела.

Члан 270.

На изворнике закона и изворнике других аката Скупштине ставља се печат Скупштине.

Под изворником закона, односно другог општег акта Скупштине или аутентичним тумачењем подразумева се текст закона, односно другог акта или аутентичног тумачења, усвојен на седницама надлежних већа, односно надлежних већа и Скупштине самоуправне интересне заједнице.

Изворници закона и других општих аката Скупштине и аутентичних тумачења чувају се у Скупштини.

О изради изворника, стављању печата на њих, њиховом чувању и евиденцији о њима стара се секретар Скупштине.

Члан 271.

Закони и друга општа акта Скупштине, као и аутентична тумачења закона, објављују се у „Службеном листу Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова“.

Акта Скупштине која су утврђена као тајна, објављују се на начин који је утврђен тим актима.

О објављивању закона и других аката Скупштине и аутентичних тумачења стара се секретар Скупштине.

Секретар Скупштине, на основу изворног текста закона или другог акта Скупштине или аутентичног тумачења, даје исправке евентуалних грешака у објављеном тексту закона, другог акта или аутентичног тумачења.

2. Поступак за доношење закона и других аката Скупштине

Члан 272.

Право предлагања закона и других аката Скупштини има сваки делегат у већу — већу чији је члан, члан одбора и комисија већа у свом већу, веће, комисија Скупштине, Извршно веће Скупштине и Скупштина општине (даље: овлашћени предлагач).

Иницијативу за доношење закона могу да поднесу самоуправне организације и заједнице и њихове делегације, друштвено-политичке организације и њихове делегације, самоуправне интересне заједнице, државни органи и радни људи и грађани.

Иницијатива за доношење закона упућује се преко председника Скупштине на разматрање већима надлежним за доношење закона и Скупштини самоуправне интересне заједнице. О својим ставовима, поводом иницијативе, надлежна већа Скупштине обавештавају подносиоце иницијативе.

а) Покретање поступка за доношење закона и других аката Скупштине

Члан 273.

Поступак за доношење закона покреће се подношењем предлога за доношење закона, ако овлашћени предлагач друкчије не одлучи.

Ако је програмом рада Скупштине и њених већа утврђено доношење одређеног закона, сматра се да је тиме утврђен предлог за доношење закона, ако предлагач друкчије не одлучи.

Члан 274.

Предлог за доношење закона садржи:

- уставни основ за доношење закона,
- оцену стања у области која треба да се законом уреди и разлоге због којих закон треба донети.

- основна начела и односи на којима треба да буду уређени односи у одговарајућој области, циљеви који се желе постићи, као и последице које ће из предложених решења произићи за материјални и други положај радних људи и грађана, организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница,

- оцену потребних финансијских средстава са назнаком износа, начина и могућности њиховог обезбеђења.

Уз предлог за доношење закона, може се поднети текст нацрта закона у коме су формулисана у виду правних одредаба, решења која се предлажу с образложењем које садржи објашњења основних правних института.

Члан 275.

Сваки делегат у већу које није надлежно за доношење закона, може на седници већа, односно одбора или комисија тог већа, да укаже на потребу за доношењем одређеног закона. Поводом тога веће, односно одбор или комисија већа, може одредити начин на који ће се израдити и поднети предлог за доношење тог закона.

Члан 276.

Председник Скупштине упућује предлог за доношење закона председницима већа Скупштине и Скупштини самоуправне интересне заједнице у чији делокруг спада доношење тог закона, Законодавно-правној комисији Скупштине, као и Скупштинама општине кад је то предвиђено овим пословником.

Ако предлог за доношење закона није поднело Извршно веће Скупштине, председник Скупштине упућује предлог и том Већу ради давања мишљења.

Извршно веће Скупштине даје мишљење о поднетом предлогу за доношење закона, пре његовог разматрања у надлежним већима Скупштине.

Члан 277.

Председник надлежног већа доставља предлог за доношење закона делегатима у већу најдоцније 15 дана пре дана одређеног за одржавање седнице већа ради његовог разматрања.

Члан 278.

Пре претреса предлога за доношење закона на седници надлежног већа, предлог разматрају надлежни одбори већа.

Одбори већа разматрају предлог с гледишта потребе за доношењем закона, основаности начела на којима треба да се заснива закон и његова основна садржина, као и циља доношења закона, и о томе подносе већу свој извештај с мишљењима и предлозима.

Предлог за доношење закона разматра и Законодавно-правна комисија и о томе подноси извештај с мишљењем и предлозима надлежним већима.

Извештај одбора и Законодавно-правне комисије доставља се члановима надлежних већа и Извршном већу Скупштине ако је оно предлагач закона, а извештај Законодавно-правне комисије и скупштини одговарајуће самоуправне интересне заједнице, и то, по правилу, најдоцније на осам дана пре дана одређеног за одржавање седнице на којој ће се предлог претресати.

Члан 279.

У претресу предлога за доношење закона на седницама надлежних већа може да учествује подносилац предлога, односно његов представник.

Члан 280.

На основу претреса, надлежно веће Скупштине заузима став и оцењује да ли је потребно да се донесе закон.

Ако оцени да је потребно да се донесе предложени закон, донеће закључак о усвајању предлога, а ако оцени да није потребно да се донесе такав закон, закључком ће одбити предлог за доношење закона.

О закључку се обавештава подносилац предлога.

Члан 281.

Закључком о усвајању предлога за доношење закона већа одлучује да се припреми нацрт, односно предлог закона и одређује овлашћеног предлагача и рок за његову припрему, као и да ли се у складу с програмом рада Скупштине и већа, нацрт закона износи на јавну дискусију.

Члан 282.

Када није у питању сложен и обиман закон, подносилац предлога за доношење закона може, уз предлог за доношење закона, да поднесе и предлог закона и предложи да се овај предлог закона претреса на истој седници надлежног већа.

Ако надлежно веће оцени да је потребно да се донесе закон, одлучује и о томе да се на истој седници претресе и поднеси предлог закона. Ако се то прихвати, прелази се на претрес предлога закона по одредбама овог пословника, које се односе на претрес предлога закона.

Члан 283.

Ако законом треба уредити питање система, уредити правац развитка или уредити друга значајна питања у оквиру права и дужности Покрајине, овлашћени предлагач подноси Скупштини нацрт закона.

Надлежно веће приликом утврђивања програма рада или закључком о усвајању предлога за доношење закона, одређује рок за припрему нацрта и подносиоца нацрта закона, као и органе и организације које ће се консултовати или извршити стручну обраду нацрта тог закона и облике сарадње који могу да допринесу бољој изради нацрта закона.

б) Нацрт закона

Члан 284.

Одређени, односно овлашћени предлагач закона подноси Скупштини нацрт закона.

Нацрт закона доставља се председнику Скупштине, који га упућује председницима надлежних већа и скупштини одговарајуће самоуправне интересне заједнице.

Председник Скупштине нацрт закона доставља и Извршном већу Скупштине ако оно није поднело нацрт закона ради давања мишљења о њему, као и Законодавно-правној комисији.

Члан 285.

Када је програмом рада Скупштине предвиђено или када није у питању сложени или обиман закон, подносилац може да уместо нацрта поднесе предлог закона и да предложи да се предлог закона претреса без нацрта закона.

Веће оцењује да ли је у питању мање сложен или обиман закон и, ако прихвати предлог предлагача, прелази на претрес предлога закона.

Ако веће не прихвати да претреса предлог закона, с предлогом закона ће се поступити као са нацртом.

Члан 286.

Нацрт закона мора бити тако израђен да су у њему решења правно формулисана у виду одредаба и да буде образложен.

Уз нацрт закона подноси се, по потреби, документација, која мора да садржи податке о износу финансијских средстава потребних за спровођење закона и о изворима средстава, односно начину обезбеђења тих средстава.

У образложењу нацрта закона наводе се и мишљења и ставови појединих већа Скупштине, општина, других органа и организација и делегација који су консултовани у току израде нацрта, а које подносилац нацрта није усвојио.

Члан 287.

Председник надлежног већа доставља нацрт закона делегатима у већу најдоцније 15 дана пре дана одређеног за одржавање седнице већа на којој ће се претресати нацрт закона.

О пријему нацрта закона обавештавају се и делегати који нису чланови надлежног већа путем одређене публикације Скупштине, с тим да им нацрт стоји на располагању у документацији Скупштине и да им се може доставити на њихово тражење.

Члан 288.

Пре претреса нацрта закона у већу Скупштине, нацрт закона разматрају одбори већа у чији делокруг спадају питања која се уређују тим законом и Законодавно-правна комисија Скупштине.

Одбори и Законодавно-правна комисија подносе председнику надлежног већа извештај с мишљењем и предлозима, а извештај Законодавно-правне комисије доставља се и скупштини самоуправне интересне заједнице.

Члан 289.

Кад прими извештај одбора и Законодавно-правне комисије, председник надлежног већа упућује их делегатима у већу.

Од дана достављања извештаја одбора и Законодавно-правне комисије делегатима у већу до дана одржавања седнице већа на којој ће се претресати нацрт закона, треба, по правилу, да протекне најмање 8 дана.

Члан 290.

На седници надлежног већа Скупштине о нацрту закона води се, по правилу, јединствен претрес. На предлог једног или више делегата, веће може одлучити да се претрес нацрта закона врши у начелу и у појединостима.

Претрес у начелу врши се на тај начин што се износи мишљење о томе да ли су начела на којима треба да се заснива закон, утврђена од надлежног већа, односно скупштине самоуправне интересне заједнице, правилно и доследно спроведена у нацрту закона и да ли је нацртом закона разрађен правни основ који је начелно утврђен приликом доношења закључка о усвајању предлога за доношење закона.

Подносилац нацрта закона може учествовати у претресу на седници већа, односно скупштине самоуправне интересне заједнице.

Члан 291.

Ако надлежно веће не усвоји нацрт закона, враћа га закон његовом подносиоцу и утврдиће закључком у ком погледу треба нацрт изменити или допунити.

Веће може да одреди и рок у коме ће подносилац нацрта да достави измењени, односно допуњени нацрт закона.

Члан 292.

Ако надлежно веће претреса нацрт закона и усвоји га у начелу, прелази на претрес у појединостима.

У току претреса нацрта у појединостима, надлежно веће може одлучити да расправља по деловима, главама, односно одељцима или по појединим члановима.

По завршном претресу, већа утврђују своје ставове и примене на нацрт закона и упућују нацрт закона овлашћеном предлагачу закона да изради предлог закона и достави га Скупштини.

в) Предлог закона

Члан 293.

Предлог закона подноси се у облику у коме се доноси закон и мора бити образложен.

Образложење обухвата, нарочито, разлоге због којих се закон доноси, односе који се законом решавају, објашњења важнијих правних института и њихова решења, средства која су потребна за спровођење закона и изворе из којих ће га средства бити обезбеђена, као и друге значајне околности у вези с питањима која се законом уређују.

Члан 294.

Предлог закона подноси се председнику Скупштине, који га упућује председницима већа и скупштини самоуправне интересне заједнице, надлежно за доношење тог закона, председнику Законодавно-правне комисије и Извршном већу Скупштине, ако оно није предлагач.

Предлог закона председник Скупштине доставља скупштинама општина када је то предвиђено овим пословником.

Члан 295.

Предлог закона, с одговарајућим материјалом, упућује се делегатима у већу у чији делокруг спада доношење закона који се предлаже, и то предлог системског закона најдоцније 30 дана, а предлог другог закона најдоцније 15 дана пре дана одређеног за одржавање седнице већа на којој ће се предлог закона претресати, ако Уставом или овим пословником није друкчије одређено.

О пријему предлога закона обавештавају се и делегати који нису чланови надлежног већа путем информација Скупштине, с тим да им предлог стоји на располагању у документацији Скупштине и да им се може уручити ако они то захтевају.

аа) Разматрање предлога закона у одборима већа

Члан 296.

Предлог закона разматра одбор већа у чији делокруг спада питање које се уређује законом (надлежни одбор). Ако су у предлогу обухваћена поједина питања која спадају у делокруг других одбора, предлог у погледу тих питања могу да разматрају и ти одбори.

Ако предлог садржи одредбе којима се ангажују финансијска средства, предлог разматра и одбор у чији делокруг спадају питања обезбеђења средстава и располагања средствима у погледу утицаја ових одредаба на расположива покрајинска средства и могуће изворе за финансирање предложеног решења.

Одбори који су поред надлежног одбора, разматрали предлог закона, достављају своје мишљење и предлоге надлежном одбору. Ако надлежни одбор не прихвати мишљења и предлоге заинтересованог одбора, заинтересовани одбор доставља извештај са својим мишљењима и предлозима већу.

Члан 297.

О разматрању предлога закона надлежни и други одбори и законодавно-правна комисија Скупштине подносе већу извештај с мишљењем и предлозима.

Измене и допуне појединих одредаба предлога закона које одбор изврши у току разматрања и с којима се није сагласио председник предлагача, уносе се у извештај као амандмани одбора с образложењем.

Надлежни одбор дужан је да размотри мишљење и предлоге које су му доставили други одбори и у извештају већу даје мишљење и о њиховим мишљењима и предлозима.

Извештај надлежног и другог одбора доставља се председнику надлежног већа у Законодавно-правној комисији Скупштине после одржане седнице одбора.

Председник надлежног већа доставља извештај одбора и Законодавно-правне комисије делегатима у већу, по правилу, најдоцније 8 дана пре одржавања седнице на којој се претреса предлог закона.

бб) Разматрање предлога закона у Законодавно-правној комисији

Члан 298.

Законодавно-правна комисија Скупштине претреса предлог закона и подноси надлежном већу и Скупштини самоуправне интересне заједнице извештај са својим мишљењем и предлозима.

Предлози Комисије који имају за сврху да се допуну или измени предлог закона, уносе се у извештај Комисије и сматрају се њеним амандманима, уколико се с њима није сагласио представник предлагача.

Законодавно-правна комисија у свом извештају даје већу мишљење и о предлозима које су у већу поднели надлежни одбори који су разматрали предлог закона.

Извештај Законодавно-правне комисије доставља се благовремено председнику надлежног већа који га упућује делегатима у већу у року одређеном у претходном члану.

Члан 299.

Ако надлежно веће Скупштине одлучи да саслуша мишљење Законодавно-правне комисије Скупштине о изменама и допунама извршеним на седници већа Скупштине, веће Скупштине прекида рад на предлогу закона док Комисија не поднесе извештај са својим мишљењем.

Члан 300.

Кад Законодавно-правна комисија Скупштине претреса предлог закона, одређује известиоца за свако надлежно веће Скупштине из реда чланова Комисије који може на седници већа Скупштине образложити мишљење и предлог ове комисије.

вв) Претрес предлога закона у већу

Члан 301.

Предлагач закона, односно његов председник, може на почетку претреса дати допунско образложење предлога. Он има право да учествује у току целог претреса предлога закона, да даје објашњење и износи своје мишљење.

Председник Извршног већа Скупштине може учествовати у току целог претреса предлога закона.

Члан 302.

Веће које је претресало предлог закона као заинтересовано и дало надлежном већу своје мишљење или предложило амандман у складу с одредбама овог пословника, може преко свог представника, на седници већа и усмено, да образложи своје мишљење, односно амандман.

Члан 303.

Претрес предлога закона на седници надлежног већа, по правилу, је јединствен, уколико веће не одлучи да се општи претрес и претрес по деловима, главама или појединим члановима предлога закона врши одвојено. Кад се врши општи претрес предлога закона, расправља се о предлогу у начелу и могу да се износе мишљења, траже објашњења и покрећу сва питања у погледу решења датих у предлогу.

Члан 304.

Надлежно веће Скупштине може одлучити да се предлог закона изнесе на референдум.

О изношењу предлога закона на референдум, доноси се одлука.

Члан 305.

Одредбе чл. 301. до 304. овог пословника сходно се примењују и на претрес предлога закона у скупштини надлежне самоуправне интересне заједнице.

Члан 306.

Предлог за доношење закона, нацрта закона и предлога закона који се, на основу договора СР Србије и аутономних покрајина, уређују одређена питања и односи јединствено за целу територију СР Србије, могу заједнички да подносе Извршно веће Скупштине СР Србије и извршна већа скупшти-

на аутономних покрајина. Закон о договорном уређивању односа доноси се уз претходну сагласност Скупштине. Ове предлоге, односно нацрте могу да заједнички подносе Извршно веће Скупштине СР Србије и Извршно веће Скупштине САНК Косова када је у питању доношење закона који ће се примењивати на територији Републике ван територије САНК Војводине.

Акт о давању сагласности из става 1. овог члана доноси се сходно одредбама овог пословника о претресу предлога закона.

Иницијативу за договорно уређивање одређених односа може да покрене Скупштина или Извршно веће Скупштине.

гг) Амандмани

Члан 307.

Предлог за измену и допуну предлога закона подноси се у облику амандмана.

Амандман који се на предлог закона подноси од стране заинтересованог већа Скупштине, Скупштине самоуправне интересне заједнице, Извршног већа Скупштине и скупштине општине, доставља се председнику Скупштине, који га упућује председницима надлежних већа, односно Скупштини самоуправне интересне заједнице, Законодавно-правној комисији, предлагачу и Извршном већу Скупштине ако она није подносила амандмана.

Амандман који подносе делегати, одбор или комисија свом већу као надлежном за доношење закона, доставља се председнику већа, који га упућује члановима тог већа, предлагачу, Извршном већу Скупштине и Законодавно-правној комисији.

Амандмани се подносе у писменом облику с образложењем.

Члан 308.

Амандман на предлог закона може се поднети најдоцније три дана пре дана одређеног за одржавање седнице већа, на којој ће се претресати предлог закона.

Делегат у надлежном већу чији предлог подржи најмање 10 делегата у већу, може, изузетно, писмено поднети амандман на предлог закона уочи седнице или на седници већа у току претреса тог предлога.

Предлагач закона може подносити амандмане све до закључења претреса предлога.

Извршно веће Скупштине може до закључивања претреса предлога подносити амандмане и на предлог закона који оно није поднело.

Члан 309.

Ако амандман на поднети предлог закона у току претреса предлога садржи одредбе којима се мењају начела на којима се заснива закон или ако би прихватање амандмана повлачило већу измену текста предлога закона, председник надлежног већа прекида претрес предлога закона док се о том амандману не изјасни надлежни одбор и Законодавно-правна комисија Скупштине.

Члан 310.

Ако амандман на предлог закона садржи одредбе којима се ангажују финансијска средства, председник већа доставља амандман и одбору већа у чији делокруг спадају питања обезбеђења средстава и располагања средствима да проучи утицај одредаба из амандмана на расположива средства и на обезбеђење средстава за финансирање предложеног решења, и о томе извести веће.

Члан 311.

Поводом амандмана на предлог закона поднетог у току претреса предлога закона, веће, односно скупштина самоуправне интересне заједнице, може

одлучити да се претрес одложи и настави на једној од наредних седница, или док надлежни одбор, односно Законодавно-правна комисија не размотри амандман и поднесе извештај.

Претрес предлога закона одлаже се најмање за 24 часа ако предлагач закона, Извршно веће Скупштине, надлежни одбор или Законодавно-правна комисија затражи да се одлучивање о амандману одложи, да би могли да проуче амандман и о њему да се изјасни.

Члан 312.

О амандману на предлог закона има право да се изјасни предлагач закона, односно његов представник.

Извршно веће Скупштине има право да се изјасни о амандману и када оно није предлагач закона.

б) Хитан поступак за доношење закона

Члан 313.

Закон се може, изузетно, донети и по хитном поступку.

По хитном поступку може се донети само закон којим се регулишу питања и односи за чије уређивање постоји неопходна потреба и ако би доношење закона у редовном поступку могло да изазове штетне последице по интерес друштва.

Члан 314.

Доношење закона по хитном поступку може предложити сваки овлашћени предлагач закона.

Овлашћени предлагач дужан је да наведе разлоге због којих је неопходно донети закон по хитном поступку.

Предлог закона с образложењем, захтевом за доношење по хитном поступку предлагач доставља председнику Скупштине. Председник Скупштине овај предлог закона доставља председнику надлежног већа, скупштини самоуправне интересне заједнице као и Извршном већу Скупштине ако оно није предлагач.

Члан 315.

О предлогу да се донесе закон по хитном поступку одлучује, као о претходном питању већа, и скупштина самоуправне интересне заједнице надлежна за доношење тог закона приликом утврђивања дневног реда.

Ако предлог није поднело Извршно веће Скупштине, надлежна већа ће пре одлучивања изражити од Извршног већа Скупштине мишљење о потреби за доношење закона по хитном поступку.

Ово мишљење доставља се и надлежној скупштини самоуправне интересне заједнице.

Члан 316.

Кад надлежно веће и скупштина самоуправне интересне заједнице усвоје предлог да се закон донесе по хитном поступку, предлог закона се уноси у дневни ред седнице.

Веће може, пре или у току претреса, да затражи од надлежних одбора већа и Законодавно-правне комисије да хитно поднесу већу своје мишљење и предлог о предлогу закона. Мишљење Законодавно-правне комисије доставља се и скупштини самоуправне интересне заједнице.

Члан 317.

На предлог закона који се доноси по хитном поступку, може се поднети амандман до закључења претреса. Амандман се подноси писмено.

Ако се амандманом мењају начела на којима се заснива предлог закона или ако би њихово прихва-

тање повлачило за собом већу измену текста предлога закона, или се амандманом ангажују финансијска средства, с њима ће се поступити на начин одређен у члану 309 и 310. овог пословника.

Надлежни одбори већа, односно Законодавно-правна комисија Скупштине, дужни су да размотре амандман и поднесу већу извештај с мишљењем о њему. Извештај Законодавно-правне комисије доставља се и скупштини самоуправне интересне заједнице.

е) Доношење закона

Члан 318.

Закон који доноси веће самостално, сматра се донетим када је изгласан у већу већном гласова делегата, осим ако је уставом одређено да је за доношење закона потребна посебна већина.

Закон у чијем доношењу равноправно учествују већа или веће и скупштина самоуправне интересне заједнице, сматра се донетим када је изгласан у истоветном тексту у већима, односно у већу и скупштини самоуправне интересне заједнице.

Члан 319.

Председник већа, односно скупштине самоуправне интересне заједнице, по усвајању предлога закона, обавештава о томе председника другог надлежног већа, односно скупштину самоуправне интересне заједнице.

Председници надлежних већа, односно већа и скупштине самоуправне интересне заједнице, утврђују да ли је текст закона изгласан у истоветном тексту.

Члан 320.

Кад председници утврде да је закон изгласан у истоветном тексту, обавештавају о томе веће, односно скупштину самоуправне интересне заједнице, на истој или првој наредној седници већа, односно скупштине самоуправне интересне заједнице.

Кад председници већа, односно скупштине самоуправне интересне заједнице установе да је закон усвојен у истоветном тексту, упућују изгласан текст закона с потребном документацијом председнику скупштине, ради проглашења.

Члан 321.

Ако председници надлежних већа утврде да текст у коме је закон изгласан у једном већу није истоветан с текстом у коме је предлог закона изгласан у другом већу, обавестиће о томе веће.

Ради постизања сагласности између већа о истоветности текста, већа настављају претрес спорног питања у предлогу закона и поново гласају о њему.

Члан 322.

Ако се сагласност о истоветности текста закона не постигне ни после поновног претреса спорног питања, већа образују заједничку комисију од једног броја чланова којој се поверава састављање предлога за решење спора.

Ако се у заједничкој комисији не постигне сагласност или већа не усвоје текст који је предложила заједничка комисија, предлог закона износи се на заједничку седницу. Ако се ни на заједничкој седници не постигне сагласност, спорни акт скида се с дневног реда и може се поново ставити на дневни ред на предлог већа од већа тек по истеку шест месеци од дана скидања с дневног реда, а пре тога времена само на основу одлуке надлежног већа.

Члан 323.

Када надлежна већа не постигну сагласност у доношењу закона, а ако би недоношење закона довело до нарушавања стабилности тржишта или ако би тиме настала знатна штета за друштвену заједницу, на предлог Председништва Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова, Веће удруженог рада доноси привремене мере ако оно учествује у доношењу закона, односно привремене мере доноси Друштвено-политичко веће. Акт о привременим мерама остаје на снази до доношења коначног акта у надлежним већима, а најдуже за годину дана од доношења привремених мера.

Члан 324.

Ако о предлогу закона, у чијем одлучивању учествује скупштина самоуправне интересне заједнице равноправно с надлежним већем скупштине, није постигнута сагласност, спроводи се поступак услађавања предвиђен за веће Скупштине, извуче одржавања заједничке седнице.

Ако се у поступку из става 1. овог члана не постигне сагласност између надлежног већа и скупштине самоуправне интересне заједнице, спорни закон сматра се донетим у тексту који усвоји веће Скупштине већином гласова од укупног броја делегата.

Г) ДОНОШЕЊЕ ДРУШТВЕНОГ ПЛАНА, ПОКРАЈИНСКОГ БУЏЕТА И АУТЕНТИЧНИХ ТУМАЧЕЊА ЗАКОНА

аа) Доношење покрајинских друштвених планова

Члан 325.

Извршно веће Скупштине утврђује нацрт, односно предлог друштвеног плана и подноси га с образложењем и потребном документацијом председнику Скупштине.

Председник Скупштине упућује нацрт, односно предлог друштвеног плана председницима свих већа, скупштинама самоуправних интересних заједница, Председништву САНК Косова, Савету Покрајине, скупштинама општина, Покрајинској конференцији Социјалистичког савеза радног народа, Покрајинском комитету Савеза комуниста Косова, Савезу социјалистичке омладине Косова, Већу Савеза синдиката Косова, Покрајинском одбору СУБНОР-а, Привредној комори САНК Косова, Задржном савезу Косова, покрајинским друштвеним саветима и делегацијама самоуправних организација и заједница и друштвено-политичких организација.

Члан 326.

Пре гласања о предлогу друштвеног плана, надлежна већа одлучују да ли ће се гласати по деловима или о периоду друштвеног плана у целини. Ако се одлучи да се о предлогу друштвеног плана гласа по деловима, на захтев делегата у већу, гласање о појединим деловима предлога друштвеног плана извршиће се одвојено, затим о предлогу друштвеног плана у целини.

Одредбе става 1. овог члана примењују се и у погледу претресања предлога друштвеног плана у скупштинама самоуправних интересних заједница у деловима који се односе на области из њиховог делокруга.

Члан 327.

Уколико одредбама овог одељка није друкчије одређено, у погледу поступка за доношење покрајинског друштвеног плана, сходно се примењују одредбе овог пословника у поступку за доношење закона.

Члан 328.

Одредби члана 325. и 326. овог пословника сходно се примењују на доношење резолуције о политици остваривања друштвеног плана.

бб) Доношење покрајинског буџета

Члан 329.

Извршно веће Скупштине утврђује нацрт, односно предлог покрајинског буџета и с образложењем и потребном документацијом подноси га председнику Скупштине у року одређеном у закону.

Председник Скупштине, предлог закона о покрајинском буџету упућује председницима свих већа, скупштинама самоуправних интересних заједница и скупштинама општина.

Члан 330.

Пре претреса Предлога закона о покрајинском буџету, одбор већа надлежан за буџетска питања обавезно расправља о предлогу предрачуна којим се обезбеђују средства за рад покрајинских органа, установа и организација. Одбор може позвати на седницу представнике носилаца средстава и заједно с њима да разматра програме његовог рада, узимајући у обзир обим њихових законом утврђених задатака.

Члан 331.

Предлог закона о покрајинском буџету претреса се у надлежним већима у начелу, а затим у појединостима по деловима.

Амандмани се могу подносити и за време претреса предлога закона о буџету у појединостима у писменом облику. О амандманима се гласа по закљученом претресу дела на који се амандман односи.

После закљученог претреса по деловима и гласања о амандманима, врши се гласање предлогу закона о буџету у целини.

Члан 332.

Делови Покрајинског буџета у којима се утврђују обавезе Покрајине у задовољавању општих друштвених потреба у складу са чланом 95. тачком 3. Устава САНК Косова, доносе се по поступку утврђеном тим чланом Устава САНК Косова.

Члан 333.

Уколико одредбама овог одељка није друкчије одређено, у погледу поступка за доношење покрајинског буџета сходно се примењују одредбе овог пословника у поступку за доношење закона.

вв) Доношење аутентичних тумачења

Члан 334.

Предлог за доношење аутентичног тумачења закона може поднети овлашћени предлагач закона, а захтев за доношење аутентичног тумачења — Уставни суд Косова, Врховни суд Косова, покрајински јавни тужилац, покрајински друштвени правобранилац самоуправљања, покрајински јавни правобранилац, покрајински органи управе, организације удруженог рада и друге самоуправне организације и заједнице.

Предлог за доношење аутентичног тумачења закона садржи назив закона, одредбе чије се аутентично тумачење тражи и разлоге због којих се тумачење тражи.

Члан 335.

Предлог за доношења аутентичног тумачења закона подноси се председнику Скупштине, који га

упућује председницима надлежних већа, скупштини самоуправне интересне заједнице и Законодавно-правној комисији као и Извршном већу Скупштине ако оно није подносилац предлога.

Захтев за доношење аутентичног тумачења закона доставља се председнику Скупштине који га доставља Законодавно-правној комисији.

Ако Законодавно-правна комисија оцени да је захтев оправдан, припрема предлог аутентичног тумачења и доставља га председницима надлежних већа и скупштини самоуправне интересне заједнице.

Ако Законодавно-правна комисија нађе да нема потребе за давањем аутентичног тумачења, поднеће о томе извештај надлежним већима и скупштини самоуправне интересне заједнице, који одлучују о предлогу, односно захтеву и о донетој одлуци обавештавају подносиоца предлога, односно захтева.

Члан 336.

Предлог за доношење аутентичног тумачења закона претреса се по поступку по коме се претреса предлог закона.

д) Претрес и доношење других аката Скупштине

Члан 337.

Резолуције, декларације, препоруке, одлуке, друштвени договор и друга акта Скупштине, доносе се, по правилу, по одредбама овог пословника о претресу предлога закона.

Предлози ових аката достављају се преко председника Скупштине надлежним већима и скупштини самоуправне интересне заједнице.

Надлежна већа, односно скупштина самоуправне интересне заједнице, могу одлучити да се поједина од ових аката претресу и донесу по хитном поступку, у складу с одредбама овог пословника, које се односе на хитан поступак за доношење закона.

ђ) Поступак учешћа Скупштине у закључивању друштвених договора, договора и самоуправних споразума

Члан 338.

Скупштина, у оквиру своје надлежности, учествује у закључивању друштвених договора и договора (у даљем тексту: договори), када је то одређено уставом, законом, или кад то одлучи.

Члан 339.

Предлог да надлежна већа Скупштине, у складу с њиховим делокругом, буду учесници у закључивању договора, могу поднети делегати у тим већима, радна тела Скупштине и већа и Извршно веће Скупштине.

Предлог из става 1. овог члана садржи уставни основ за учешће већа Скупштине у закључивању договора, законски основ ако постоји, оцена стања и цијева који се желе постићи, разлога због којих се предлага закључивање договора, основна начела на којима треба да се заснива договор, као и могуће учеснике у закључивању договора.

Члан 340.

Предлог да надлежна већа Скупштине буду учесници у закључивању договора председници већа упућују делегатима у већима, могућим учесницима у закључивању договора и Извршном већу Скупштине, ако оно није подносилац предлога.

Предлог из става 1. овог члана разматрају надлежна радна тела Скупштине и већа у чијем је делокругу материја која се уређује договором и

Законодавно-правна комисија Скупштине која утврђује да ли постоји уставни основ за учешће надлежних тела скупштине у закључивању договора.

Надлежна радна тела и законодавно-правна комисија Скупштине подносе о овоме извештај свим већима са својим мишљењима и предлозима.

Члан 341.

Ако надлежна већа Скупштине одлуче да буду учесници у закључивању договора, одређује се радно тело које ће, заједно с другим учесницима у закључивању договора, учествовати у припреми текста предлога договора.

О одлукама надлежних већа да буду учесници у закључивању договора председник Скупштине обавештава друге учеснике договора.

Члан 342.

Радно тело које су надлежна већа одредила да учествује у припреми предлога договора, учествује у усаглашавању ставова и у утврђивању предлога договора заједно с одговарајућим телима других учесника у закључивању договора.

Радно тело у току усаглашавања ставова и утврђивања текста предлога договора, сарађује с другим заинтересавним радним телима Скупштине и већа и са Законодавно-правном комисијом Скупштине.

Ако оцени да за то постоји потреба, радно тело обавештава надлежна већа у току поступка усаглашавања, указује на отворена питања и може тражити да надлежна већа о њима заузму ставове.

Члан 343.

Радно тело које су надлежна већа одредила да учествује у припреми договора, доставља предлог договора већима.

Уз предлог договора, радно тело доставља и извештај о раду на припреми договора, који садржи и договорене рокове за прихватање договора и друге околности значајне за закључивање договора.

Члан 344.

На поступак за разматрање предлога договора, сходно се примењују одредбе овог пословника за разматрање предлога закона.

Члан 345.

Предлог да надлежна већа Скупштине приступе закључивању договора могу поднети предлагачи из члана 338.

Уз предлог да већа приступе закључивању договора, прилаже се и текст тог договора.

На поступак за приступање већа закључивању договора, примењују се одредбе овог пословника о поступку разматрања предлога да већа буду учесници у закључивању договора.

Члан 346.

Договоре које су усвојила надлежна већа Скупштине, потписује председник Скупштине, односно лице које Скупштина овласти.

Члан 347.

Одредбе члана 338. до 346. овог пословника сходно се примењују и на поступак за закључивање самоуправних споразума у којима учествује Скупштина.

Члан 348.

Надлежна тела и органи Скупштине дужни су да прате спровођење друштвених договора и само-

управних споразума које је закључила Скупштина, и у случају неспровођења, односно неизвршавања преузетих обавеза овим актима, да дају иницијативу за покретање друштвено-политичке одговорности.

е) Поступак давања сагласности на закључивање међународних уговора

Члан 349.

Када у поступку ратификације међународних уговора председник Скупштине СФРЈ достави предлог закона о ратификацији међународног уговора председнику Скупштине, ради давања сагласности, председник Скупштине доставља предлог тог закона надлежним већима.

Члан 350.

Надлежна већа Скупштине разматрају предлог закона о ратификацији међународног уговора сходно одредбама овог пословника о разматрању предлога закона.

Надлежна већа дају сагласност на предлог закона о ратификацији међународног уговора у целини, о чему председник Скупштине обавештава председника Скупштине СФРЈ.

ж) Разматрање анализа, извештаја и информација

Члан 351.

У анализама се, на основу детаљнијег праћења и изучавања појава и проблема у појединим областима или појединих питања из одређених области за одређени временски период, потпуније сценује постојеће стање и указује на последице тог стања. Овакви материјали садрже предлоге закључака о предузимању потребних мера или о доношењу одговарајућих аката.

Извештајима се приказују рад и резултати постигнути у појединим областима у извршавању и спровођењу закона, реализацији закључака, односно мера донетих од стране Скупштине, или се обрађује одређено питање или проблем, уз оцену постигнутих резултата. Извештаји садрже и предлоге закључака и мера.

Информацијама се Скупштина обавештава о стању и појавама у појединим областима и делатностима, или се износе одређени проблеми, односно питања ради упознавања с насталом ситуацијом, уз оцену утврђеног стања и појава.

Члан 352.

Разматрање анализа, извештаја и информација које садрже предлоге мера и закључака врши се јединствено и у целини о њима одлучује усвајањем предложених закључака и мера.

Закључење разматрања ових материјала може да се заврши простим или образложеним преласком на даљи рад по дневном реду, доношењем декларације, резолуције или препоруке, заузимањем ставова и давањем мишљења или доношењем закључака у форми акта.

Информација која не садржи предлог закључака, не разматра се на седници већа Скупштине ако веће друкчије не одлучи.

Одредбе овог пословника које се односе на акта Скупштине, примењују се сходно и на поступак разматрања и одлучивања о анализама, извештајима и информацијама, уколико одредбама овог члана није друкчије одређено.

VIII. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА И ДУЖНОСТИ СКУПШТИНЕ ПРЕМА ПРЕДСЕДНИШТВУ САН КОВОСА

Члан 353.

Односи између Скупштине и Председништва САН Косова заснивају се на правима и дужностима утврђеним уставом и међусобној сарадњи.

Члан 354.

Председништво САН Косова обавештава Скупштину о свом раду, по својој иницијативи и на захтев Скупштине.

Обавештење о раду Председништва САН Косова доставља се председнику Скупштине, који га доставља надлежним већима Скупштине.

Мишљење и ставове надлежних већа Скупштине поводом разматрања обавештења, председници већа достављају председнику Скупштине, који их упућује Председништву САН Косова.

Члан 355.

Ако је Председништво САН Косова покренуло иницијативу за разматрање одређеног питања у Скупштини, председник Скупштине доноси такво питање председнику и надлежног већа, односно Скупштине самоуправне заједнице ради уношења у дневни ред седнице.

Председник надлежног већа, односно Скупштине самоуправне интересне заједнице обавештава Председништво САН Косова о седници на којој ће се разматрати питање које је оно покренуло. Председништво САН Косова може упутити свога представника на ту седницу, који има право да учествује у раду седнице без права одлучивања.

Председништво САН Косова може предложити Скупштини да се одређено питање чије је разматрање покренуто по његовој иницијативи, узме у претрес по хитном поступку.

Председник надлежног већа обавештава председника Скупштине о ставовима заузетим о питањима која су разматрана на седници већа, који о томе обавештава Председништво САН Косова.

Члан 356.

Кад Скупштина, односно надлежно веће одлучи да затражи од Председништва САН Косова да заузме став о појединим питањима из њихове надлежности, која су од интереса за рад Скупштине, председник Скупштине доставља овај захтев Председништву САН Косова.

Кад председник Скупштине добије обавештење о ставу Председништва САН Косова о питањима из претходног става, доставља га надлежним већима Скупштине и Скупштини самоуправне интересне заједнице ради уношења у дневни ред седнице већа Скупштине, односно Скупштине самоуправне интересне заједнице.

Члан 357.

Кад председник Скупштине прима иницијативу Председништва САН Косова за разматрање одређеног питања од општег значаја за Покрајину, доставља надлежним већима Скупштине и Скупштини самоуправне интересне заједнице ради претреса и одлучивања.

О ставу, односно одлучи надлежних већа Скупштине и Скупштине самоуправне интересне заједнице о питањима из претходног става, председници већа обавештавају председника Скупштине, који о томе обавештава Председништво САН Косова.

Члан 358.

Председништву САН Косова достављају се материјали и обавештења о седницама Скупштине и

већа путем редовних средстава обавештавања делегата у Скупштини.

Члан 359.

Председништво САНК Косова врши послове из члана 342. Устава САНК за време ратног стања или непосредне ратне опасности у складу с одредбама овог пословника и пословника већа које се односе на вршење тих послова у Скупштини, односно у већима Скупштине.

IX НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА И ДУЖНОСТИ СКУПШТИНЕ ПРЕМА ИЗВРШНОМ ВЕЋУ СКУПШТИНЕ

1. Начин остваривања права и дужности Извршног већа у Скупштини

Члан 360.

У остваривању својих, уставом и законом одређених права и дужности, Извршно веће Скупштине:

- прати стање и остваривање политике Скупштине и предлаже Скупштини утврђивање политике,
- предлаже законе и друге прописе и општа акта, има право да даје мишљење о предлозима закона, других прописа и општих аката које Скупштини подносе други овлашћени предлагачи и може подносити амандмане на предлоге тих аката;
- предлаже надлежним већима и скупштини самоуправне интересне заједнице претрес стања, појава и проблема у вези са спровођењем политике коју је утврдила Скупштина и извршавања закона и других прописа и општих аката Скупштине и може предложити да заузму став о тим питањима;
- може тражити да се на седници надлежног већа и Скупштине самоуправне интересне заједнице претресају одређена питања о којима жели да изнесе свој став и предложи да о тим питањима заузму став;
- има право да учествује у раду на седници Скупштине, већа и скупштине самоуправне интересне заједнице, да преко својих представника излаже своје ставове о појединим питањима која су на дневном реду тих седница, даје одговоре на питања упућена Извршном већу Скупштине;
- може предложити већу и скупштини самоуправне интересне заједнице да се одложи претресање предлога закона или другог општег акта или да се, ради претресања одређеног питања, образује заједничка комисија од чланова надлежног већа Скупштине и скупштине самоуправне интересне заједнице и чланова Извршног већа Скупштине, или да се сазове седница надлежног већа и скупштине самоуправне интересне заједнице, на којој би оно изложило свој став.

Члан 361.

Кад се на седницама надлежних одбора, комисија и других радних тела Скупштине и већа разматра предлог за доношење закона, нацрт или предлог закона или другог акта, чији је предлагач Извршно веће Скупштине, представник Извршног већа обавезно учествује у раду надлежних одбора, комисија и других радних тела Скупштине и већа; представник Извршног већа Скупштине износи на седници тих тела став већа о питањима која су на дневном реду седнице.

Кад се на седници одбора, комисије и других радних тела Скупштине и већа разматрају питања опште политике, Извршно веће Скупштине учествује преко свог представника у раду ових тела ако она то траже, а у свим осталим случајевима — како то Извршно веће одлучи.

Члан 362.

Ради остваривања сарадње с Извршним већем Скупштине, Скупштина и њена тела као и скупштина самоуправне интересне заједнице, обавештавају Извршно веће Скупштине о својим седницама и о питањима која се разматрају на тим седницама.

Извршно веће Скупштине и његова радна тела обавештавају Скупштину и одговарајућу скупштину самоуправне интересне заједнице када се ради о питањима из равноправног делокруга о својим седницама и о питањима која се разматрају на тим седницама.

Радна тела Скупштине и њених већа, радна тела Скупштине одговарајуће самоуправне интересне заједнице и њених већа, када се ради о питањима из равноправног делокруга, и радна тела Извршног већа Скупштине могу одржавати заједничке консултативне састанке или седнице у процесу припремања и предлагања аката и материјала.

2. Представљање Извршног већа у Скупштини

Члан 363.

Опште право и дужности представљања Извршног већа Скупштине у Скупштини, већима и њиховим радним телима има председник Извршног већа Скупштине.

Извршно веће Скупштине може да одреди свог члана да га представља по поједином питању у Скупштини, већима и њиховим радним телима.

Извршно веће Скупштине може да одреди своје сталне представнике у појединим радним телима Скупштине и већа. Стални представници могу се одредити и по појединим питањима.

За свог представника на седници Скупштине и већа и њихових радних тела, Извршно веће може да одреди и функционера који руководи покрајинским органом управе.

Извршно веће Скупштине може да одреди за своје представнике и функционере који руководе заједничким стручним службама Скупштине и Извршног већа Скупштине и организацијама које врше послове од интереса за Покрајину, када се ради о пословима из делокруга тих служби и организација, Извршно веће Скупштине може да одреди за своје представнике и заменике функционера који руководе покрајинским органом управе и заменике функционера који руководе заједничким стручним службама Скупштине и Извршног већа Скупштине и организацијама које врше послове од интереса за Покрајину, када се ради о пословима из делокруга тих покрајинских органа управе, стручних служби и организација.

Кад се у Скупштини, већима и њиховим радним телима, разматрају закони и друга акта, Извршно веће Скупштине може да одреди и повереника из реда функционера и стручњака у покрајинским органима управе у секретаријатима, као и у стручним службама Скупштине и Извршног већа Скупштине, као и из реда других стручњака ради давања објашњења и обавештења.

Члан 364.

Извршно веће Скупштине, односно други овлашћени предлагач, уз предлог за доношење закона уз нацрт, односно предлог закона или другог општег акта или уз други материјал који подноси Скупштини, обавештава Скупштину о представницима и повереницима које је одредило за свако надлежно веће, односно за скупштину самоуправне интересне заједнице и друга радна тела Скупштине и већа.

3. Извештавање Скупштине о раду Извршног већа Скупштине

Члан 365.

Извршно веће Скупштине извештава Скупштину о свом раду, а нарочито о спровођењу политике

у целини или за поједине области друштвеног живота, коју је утврдила Скупштина, о извршавању закона и других аката које је донела Скупштина, о стању и развоју у свим или појединим областима друштвеног живота и друштвених односа у тим областима, као и у другим пословима које је вршило и проблемима које је уочило у свом раду.

Извршно веће Скупштине дужно је да подноси Скупштини извештај о питањима из става 1. овог члана у роковима предвиђеним програмом рада Скупштине и већа, на захтев Скупштине или по сопственој иницијативи.

Веће Скупштине може да тражи да га Извршно веће Скупштине извести о свом раду у области која спада у делокруг већа, као и о другим питањима из те области.

Члан 366.

Извршно веће Скупштине извештава Скупштину о свом раду и о другим питањима писменим путем или преко свог представника на седници већа Скупштине.

Ако Извршно веће подноси Скупштини извештај, тај извештај претреса на седницама надлежних већа Скупштине, разматрају, по правилу, надлежни одбори и друга радна тела већа.

Члан 367.

О извештају Извршног већа Скупштине води се претрес на седници већа Скупштине у чији делокруг спадају питања о којима је Извршно веће Скупштине поднело извештај.

Надлежна већа Скупштине, по закљученом претресу по правилу, заузимају став у погледу рада Извршног већа Скупштине и о другим питањима која су била предмет претресања. Већа могу да утврде својим закључком обавезе у погледу остваривања политике и извршавању закона и других аката, као и да одреде нове задатке и смернице за даљи рад радних тела већа Скупштине и Извршног већа.

Члан 368.

Извршно веће Скупштине утврђује, у складу с политиком коју је утврдила Скупштина, своје ставове о питањима која се разматрају у међурепубличким комитетима.

Члан 369.

Извршно веће Скупштине обавештава Скупштину о својим ставовима о остваривању сарадње извршних већа Скупштине социјалистичких република и извршним већем Скупштине САНК Војводине са Савезним извршним већем.

4. Начин остваривања одговорности Извршног већа Скупштине

Члан 370.

У остваривању одговорности Извршног већа Скупштине пред Скупштином, свако веће Скупштине може, у оквиру свог делокруга, покренути претрес питања која се односе на рад Извршног већа Скупштине, нарочито у вези са спровођењем утврђене политике у свим областима друштвеног живота и извршавањем и усклађивањем рада покрајинских органа управе од стране Извршног већа Скупштине.

Члан 371.

Претрес рада Извршног већа Скупштине може се завршити:

- давањем оцене рада Извршног већа Скупштине,
- давањем смерница којима се утврђују обавезе Извршног већа Скупштине,

— ништењем или укидањем прописа Извршног већа Скупштине који није у сагласности са законом или другим општим актом,

— постављањем питања поверења Извршног већа Скупштине или председнику или поједином члану већа,

— простим преласком на дневни ред седнице већа.

Члан 372.

Свако веће Скупштине може, на предлог најмање десет делегата у већу, поставити питање поверења Извршном већу Скупштине.

Члан 373.

Кад веће Скупштине, у складу са чланом 371. и чланом 372. овог пословника, по завршеном претресу, закључи да се постави питање поверења Извршном већу Скупштине, представник већа обавештава о томе председника Скупштине ради сазивања заједничке седнице свих већа, на којој се одлучује о питању поверења.

Члан 374.

Извршно веће Скупштине може поставити питање свог поверења ако сматра да није у стању да обезбеди спровођење утврђене политике и извршавања закона или других прописа и општих аката Скупштине чије се доношење предлаже, или да не може предузети одговорност за вршење своје функције ако се не донесе закон или други пропис и општи акт чије се доношење предлаже, као и ако сматра да не може спровести смернице које му је поднело неко од већа Скупштине.

Питање поверења у име Извршног већа Скупштине поставља председник већа или члан већа који је за то овлашћен од већа.

О питању поверења надлежно веће Скупштине се изјашњава у исто време када претреса питање због којег је постављено питање поверења.

Ако веће Скупштине по закљученом претресу о питању због којег је постављено питање поверења закључи да се постави питање поверења, даљи поступак се води у смислу члана 373. Пословника.

Члан 375.

На заједничкој седници свих већа Скупштине води се претрес о питању поверења Извршном већу Скупштине или поједином њеном члану и одлучује већином гласова свих делегата у Скупштини.

Ако се изгласа неповерење Извршном већу, оно остаје на дужности до избора новог Извршног већа.

Члан 376.

Извршно веће Скупштине има право да поднесе колективну оставку и да је образложи.

Колективна оставка Извршног већа Скупштине обухвата председника, потпредседника и све чланове Већа.

Колективну оставку Извршног већа Скупштине подноси председник Већа председнику Скупштине, који је упућује свим делегатима у Скупштини и сазива заједничку седницу свих већа.

На заједничкој седници свих већа Скупштине води се претрес о оставци Извршног већа Скупштине и доноси одлука о прихватању оставке и разрешењу свих чланова Извршног већа.

Члан 377.

Право да поднесе оставку и да је образложи има и председник Извршног већа Скупштине и поједини члан већа.

Председник Извршног већа Скупштине, односно члан већа, подноси оставку председнику Скупш-

тине који је упућује свим делегатима у Скупштини и сазива заједничку седницу свих већа.

На заједничкој седници свих већа води се поступак предвиђен у члану 376. ставу 3. овог пословника.

Члан 378.

Ако оставку поднесе само председник Извршног већа Скупштине, остали чланови већа остају на дужности.

Члан 379.

Ако Извршно веће Скупштине поднесе колективну оставку, Извршно веће Скупштине остаје на дужности до новог избора Извршног већа Скупштине.

Члан 380.

Најмање десет делегата може поднети интерпелацију за претресање одређених политичких питања у вези с радом Извршног већа Скупштине.

Интерпелација се подноси писмено. У њој се јасно формулише и образлаже питање које треба разматрати. Интерпелацију потписују сви делегати који су је поднели.

Делегати достављају интерпелацију председнику Већа.

Председник Већа доставља одмах интерпелацију председнику Извршног већа Скупштине, делегатима у већу и председнику Скупштине.

Члан 381.

Извршно веће Скупштине разматра интерпелацију и доставља председнику већа писмени извештај о свом мишљењу и ставу поводом интерпелације.

Извршно веће Скупштине дужно је да извештај поводом интерпелације достави председнику већа најкасније у року од 30 дана од дана пријема интерпелације.

Председник већа упућује извештај Извршног већа Скупштине свим делегатима у већу.

Члан 382.

Интерпелација се ставља на дневни ред прве наредне седнице већа која се мора одржати најдоцније у року од 15 дана од дана достављања извештаја Извршног већа Скупштине делегатима.

Ако Извршно веће Скупштине не поднесе извештај у року из става 2. члана 381. овог пословника, интерпелација се ставља на дневни ред прве наредне седнице по истеку тог рока.

Члан 383.

Један од делегата који су поднели интерпелацију има право да на седници већа образложи интерпелацију.

Представник Извршног већа Скупштине има право да на седници усмено образложи извештај овог већа.

Члан 384.

Претрес интерпелације Веће може завршити одлуком која садржи ставове о питањима која су покренута интерпелацијом, или доношењем смерница Извршном већу Скупштине за спровођење политике извршавања закона или другог прописа и општег акта.

Претрес интерпелације Веће може завршити и без одлучивања, преласком на претрес следеће тачке дневног реда.

По завршеном претресу интерпелације, Веће може поставити питање поверења Извршном већу Скупштине.

Члан 385.

Делегати у већу који су поднели интерпелацију, могу је повући најдоцније пре одлучивања, односно пре преласка на претрес следеће тачке дневног реда.

X. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА И ДУЖНОСТИ СКУПШТИНЕ ПРЕМА ПОКРАЈИНСКИМ ОРГАНИМА УПРАВЕ И ПОКРАЈИНСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Члан 386.

Скупштина и већа Скупштине могу, у оквиру своје надлежности, односно делокруга, да траже од покрајинских органа управе:

- да проуче одређена питања из своје надлежности и да о томе поднесу извештај,
- да изложе стање области из свог делокруга,
- да израде предлог акта који доноси Скупштина, односно веће Скупштине,
- да изврше стручне и друге послове за потребе Скупштине, већа и њихових радних тела,
- да обавештавају о свим важнијим питањима и проблемима у спровођењу политике и извршавању закона и других аката,
- да дају податке, обавештења и одговоре делегацијама и делегатима у већима Скупштине на питања из свог делокруга, као и податке и другу документацију која је Скупштини потребна за њен рад,
- да предузму одговарајуће организационе, кадровске и друге мере, којима се обезбеђује ефикасно извршавање њихових задатака и послова,
- да покрену поступак за смењивање руководиоца радника и радника с посебним овлашћењима и одговорностима, као и поступак за одузимање овлашћења радницима којима су та овлашћења поверена, због неблаговременог, незаконитог и нецелисходног извршавања задатака и послова из делокруга органа управе.

Члан 387.

Радна тела Скупштине и већа, у оквиру свог делокруга, могу тражити од покрајинских органа управе:

- да их обавештавају о стању и појавама у областима из свог делокруга,
- да их обавесте о спровођењу политике коју је утврдила Скупштина и о извршавању закона и других прописа и општих аката Скупштине о појединим питањима за чије су извршавање одговорни,
- да им дају обавештења и образложења по одређеним питањима и проблемима из њиховог делокруга,

— да им доставе податке којима располажу или који су у свом раду дужни да прикупају и евидентирају, као и списе и друге материјале потребне за рад Скупштине, већа и њихових радних тела,

— да стручно израде предлог за доношење закона, нацрт закона или предлог закона или другог акта, који по својој иницијативи или по закључку већа, одбор већа треба да поднесе већу, као и да стручно израде елаборате и анализе о појединим питањима која ће се на предлог одбора, по закључку већа, разматрати на седници већа,

— да их обавештавају о току припрема одређених аката и других материјала,

— да се о одређеним питањима обаве претходне консултације у радним телима, о приступу и основама за њихову припрему,

— да се у току припреме одређених аката или других материјала обаве потребне претходне консултације са заинтересованим органима, организацијама и заједницама у Покрајини и с научним и стручним институцијама.

Члан 388.

За припрему појединих аката и других материјала радно тело Скупштине, односно већа које је одређено за предлагача, може, по прибављеном мишљењу органа управе као обрађивача, утврдити оперативни план припреме аката, односно материјала.

Оперативним планом се могу предвидети поједине фазе у припреми материјала, рокови за њихово извршавање питања о којима треба обавити консултације, као и органи и организације које треба консултовати, с којима треба разменили искуства или од њих прибавити мишљења, време и начин спровођења ширих консултација или јавне дискусије и друга питања од значаја за утврђивање коначно предлога за одлучивање.

Члан 389.

У припреми аката, односно материјала чији је предлагач радно тело Скупштине, односно већа, органи — обрађивачи сарађују са заинтересованим покрајинским органима и другим покрајинским органима и организацијама, органима општина, као и са заинтересованим органима покрајинских самоуправних интересних заједница.

Члан 390.

Органи управе, као обрађивачи, дужни су да предлог за доношење закона, нацрт закона, предлог закона и другог акта, пре подношења одговарајућем радном телу Скупштине, односно већа које је одређено за предлагача, доставе на мишљење заинтересованим покрајинским органима и организацијама.

Сва мишљења из претходног става органа — обрађивач доставља одговарајућем радном телу уз нацрт, односно предлог закона или другог акта. О спорним питањима обрађивач доставља образложење уз достављени материјал с разлозима због којих не прихвата мишљење појединих органа и организација, а може поднети и предлог за алтернативна решења.

О појединим питањима која се могу регулисати на више начина, орган — обрађивач дужан је да у припремљеном тексту нацрта, односно предлога акта или материјала достави могућа алтернативна решења с образложењем.

Члан 391.

Покрајински органи управе којима су прописи и други материјали достављени на мишљење од стране органа — обрађивача материјала, о својим ставовима обавештавају обрађивача, односно радно тело Скупштине или већа писмено у року од 10 дана од дана пријема материјала на мишљење, а изузетно о нацрту, односно предлогу закона са сложенијом садржином најдуже у року од 15 дана.

Члан 392.

Акта и материјали припремљени за разматрање на седници достављају се најдоцније 15 дана пре дана одржавања седнице радног тела, односно 15 дана пре рока утврђеног оперативним планом рада за његово разматрање. Материјали се достављају у три примерка, с тим да први примерак буде оригинал и технички обрађен на начин који омогућава његову даљу биротехничку, односно механографску обраду.

Материјали који нису припремљени на начин утврђен овим пословником, програмом рада или закључком надлежног тела Скупштине, враћају се обрађивачу на дораду и уподобљавање за разматрање на седници одговарајућег радног тела.

Члн 393.

Ако у току припремања материјала наступе објективне сметње да се поједини нацрти, односно предлози аката и других докумената припреме и доставе у року предлагачу на разматрање, орган — обрађивач је дужан да благовремено обавести предлагача о разлозима због којих није могуће извршити планиране задатке.

Члан 394.

Радна тела Скупштине и већа могу, у сарадњи с функционерима који руководе покрајинским органима управе, да образују анкетне и друге комисије, студијске групе или друге групе стручњака ради проучавања одређених питања и припремања анализа извештаја и других елабората о тим питањима.

Члан 395.

Радна тела Скупштине и већа обавештавају функционере који руководе покрајинским органима управе о седницама на којима ће бити претресана питања која се односе на област из њиховог делокруга ради учешћа на њиховој седници.

Члан 396.

Функционери који руководе покрајинским органима управе, имају право и дужност да учествују у раду на седници већа Скупштине и самоуправне интересне заједнице, када се на њој претреса предлог акта којим се уређују питања и односи који се односе на област из делокруга тих органа или друго питање из њиховог делокруга.

Функционери из става 1. овог члана, по својој иницијативи или на захтев радног тела Скупштине и већа, учествују у раду на седници тих радних тела када се на њој разматра предлог акта којим се уређују питања која се односе на област из делокруга покрајинског органа управе којим они руководе или друго питање из њиховог делокруга.

На седници већа Скупштине и Скупштине самоуправне интересне заједнице ови функционери дају обавештења и објашњења о питањима која се разматрају, а дужни су да их, на њихов захтев, дају и писменим путем.

Ради давања обавештења већима и њиховим радним телима о раду покрајинских органа управе, о стању, појавама и проблемима у области из делокруга тих органа, као и ради давања потребних обавештења и образложења о питањима која се разматрају на њиховој седници, има право да на тој седници учествује функционер покрајинског органа управе.

Члан 397.

Функционери који руководе покрајинским органима управе, дужни су да извештавају већа Скупштине о стању у одговарајућој области управе, о извршавању закона и других аката Скупштине и о другим питањима из свог делокруга, као и о раду органа управе којим руководе.

О овим питањима функционери из става 1. овог члана дужни су да извести већа Скупштине по сопственој иницијативи или на захтев већа Скупштине.

Веће Скупштине може тражити да га функционер извести о било ком питању које спада у област из делокруга покрајинског органа управе којим руководи.

У погледу начина извештавања већа Скупштине од стране функционера који руководе покрајинским органима управе, као и разматрања и претресања питања о којима ови функционери извештавају већа Скупштине, сходно се примењују одредбе овог пословника које се односе на извештавање Скупштине од стране Извршног већа Скупштине.

Члан 398.

Функционери који руководе покрајинским органима управе и остали функционери у тим органима и организацијама које именује Скупштина, одговорни су Скупштини за свој рад, за рад органа којим руководе, као и за стање у одговарајућој области друштвеног живота у оквиру делокруга органа којим руководе.

Члан 399.

Одредбе овог пословника које се односе на претрес питања о раду Извршног већа Скупштине, као и на питања разрешења и оставке председника и свих или појединих чланова већа, сходно се примењују и на претрес рада, питање разрешења и оставке функционера који руководе покрајинским органима управе и осталих функционера у тим органима које именује Скупштина.

XI. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА И ДУЖНОСТИ СКУПШТИНЕ ПРЕМА УСТАВНОМ СУДУ КОСОВА

Члан 400.

Већа Скупштине, у складу с одредбама устава и овог пословника о делокругу већа, разматрају обавештења Уставног суда Косова о стању и проблемима остваривања уставности и законитости, као и мишљење и предлог суда за доношење и измену закона, за давање аутентичног тумачења и за предузимање других мера ради обезбеђења уставности и законитости и заштите права самоуправљања и других слобода и права грађана и самоуправних организација и заједница.

Мишљења и предлоге Уставни суд Косова доставља председнику Скупштине, који их упућује председнику надлежног већа Скупштине и Скупштини одговарајуће самоуправне интересне заједнице.

Мишљење и предлози Уставног суда Косова пре њиховог разматрања у надлежном већу, разматрају се у надлежним одборима већа и Законодавно-правној комисији Скупштине, који подносе већу извештај о свом мишљењу и предлогу.

Члан 401.

Обавештење да надлежни орган није донео пропис за извршавање одредаба устава, покрајинског закона или другог покрајинског прописа и општег акта, а био је дужан да такве прописе донесе, Уставни суд Косова доставља председнику Скупштине.

Председник Скупштине ово обавештење доставља председнику надлежног већа Скупштине.

Члан 402.

На седници већа Скупштине на којој се разматрају обавештења, мишљења и предлози Уставног суда Косова позива се представник Уставног суда.

Представник Уставног суда може учествовати у раду седнице већа Скупштине када се на њој разматрају обавештења, мишљења и предлози Уставног суда без права одлучивања.

Веће је дужно да извести Уставни суд Косова о својим закључцима донетим поводом разматрања обавештења, мишљења и предлога Уставног суда.

Члан 403.

Веће Скупштине може да одлучи да пред Уставним судом Косова, Уставним судом Србије, односно Уставним судом Југославије, покрене поступак за оцењивање уставности, односно законитости.

Предлог закључка о покретању поступка пред уставним судом претходно разматра Законодавно-

правна комисија, која о томе подноси већу Скупштине извештај са својим мишљењем и предлогом.

Предлог за покретање поступка за оцењивање уставности и законитости подноси, на основу закључка већа, председник већа преко председника Скупштине.

Члан 404.

Предлог за покретање поступка за оцењивање уставности закона који Уставни суд Југославије, Уставни суд СР Србије, односно Уставни суд Косова, доставља Скупштини као учеснику у поступку, председник Скупштине упућује на разматрање председнику надлежног већа и Законодавно-правној комисији Скупштине. Председник надлежног већа овај предлог упућује надлежном одбору.

Надлежни одбор већа разматра предлог са становишта целисходности питања на који се предлог односи и о свом ставу обавештава Законодавно-правну комисију Скупштине.

Законодавно-правна комисија Скупштине разматра предлог за покретање поступка за оцењивање уставности закона заједно с извештајем надлежног одбора са становишта уставности закона због којег је покренут поступак за оцењивање уставности.

У складу с мишљењем у предлозима овог тела, стручна служба Скупштине припремиће одговор који ће председник Скупштине доставити Уставном суду.

Председник Скупштине одредиће лице које ће представљати Скупштину у поступку пред Уставним судом.

Члан 405.

Ако Законодавно-правна комисија Скупштине приликом разматрања предлога оцени да има нова за измену или допуну закона на који се предлог односи, или је потребно да о овом веће претходно заузме начелан став, доставиће предлог за оцењивање уставности председнику надлежног већа ради изношења на седници већа.

Веће разматра извештај Законодавно-правне комисије Скупштине и ако оцени да је потребно изменити или допунити закон на који се предлог односи, одредиће орган или радно тело које ће поднети предлог за измену или допуну закона.

Члан 406.

Одлуку Уставног суда Косова која се односи на покрајински закон, Уставни суд доставља председнику Скупштине, који је упућује председнику надлежног већа Скупштине и Скупштини одговарајуће самоуправне интересне заједнице.

Председник надлежног већа, односно Скупштине самоуправне заједнице, дужан је да упозна веће, односно Скупштину с одлуком Уставног суда која се односи на покрајински закон на првој наредној седници већа, односно Скупштине.

Веће Скупштине, односно Скупштина самоуправне интересне заједнице разматрају мере које треба да предузму у складу с одлуком Уставног суда која се односи на покрајински закон.

Поводом одлуке Уставног суда која се односи на покрајински закон, надлежни одбори и Законодавно-правна комисија Скупштине подносе већу извештај с предлозима мера које треба предузети у вези с том одлуком.

При разматрању тих мера, веће Скупштине, односно Скупштина самоуправне интересне заједнице, може да закључи да се односни покрајински закон измени.

Члан 407.

Одредбе овог пословника које се односе на Уставни суд Косова, сходно се примењују и на Уставни суд Србије и на Уставни суд Југославије у по-

гледу оцењивања уставности и законитости покрајинског закона и других прописа и општег акта Скупштине у односу на Устав СФРЈ, републичке законе који се јединствено примењују, односно Устав СФРЈ и савезне законе за чије је извршење одговорна Федерација, односно Република.

ХП. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА И ДУЖНОСТИ СКУПШТИНЕ ПРЕМА ВРХОВНОМ СУДУ КОСОВА, СУДУ УДРУЖЕНОГ РАДА КОСОВА, ПОКРАЈИНСКОМ ЈАВНОМ ТУЖИОЦУ, ПОКРАЈИНСКОМ ДРУШТВЕНОМ ПРАВОБРАНИОЦУ САМОУПРАВЉАЊА И ПОКРАЈИНСКОМ ЈАВНОМ ПРАВОБРАНИОЦУ

1. Врховни суд Косова и Суд удруженог рада Косова

Члан 408.

Врховни суд Косова и Суд удруженог рада Косова, по сопственој иницијативи, или на захтев већа Скупштине, достављају већу извештај и обавештење о појавама и проблемима у друштвеним односима и подносе предлог мера за спречавање друштвено опасних и штетних појава и за учвршћивање законитости друштвене одговорности и социјалистичког морала.

Ови судови обавештавају Скупштину о примењивању закона и о раду судова. Извештај, односно обавештење, доставља се председнику Скупштине, који га доставља председнику надлежног већа Скупштине.

Члан 409.

Извештај, односно обавештење Врховног суда Косова и Суда удруженог рада Косова претреса надлежно веће Скупштине.

Извештај, односно обавештење из претходног става могу претходно разматрати и одговарајући одбори надлежног већа Скупштине.

Председник Врховног суда Косова, односно Суда удруженог рада Косова, може да учествује у раду већа и његових радних тела, која претресају, односно разматрају извештај, односно обавештење суда.

На основу претреса извештаја, односно обавештења ових судова, надлежно веће Скупштине одлучује о мерама које треба предузети а може својим закључком давати смернице за рад и другим органима.

2. Покрајински јавни тужилац

Члан 410.

У погледу подношења Скупштини извештаја Покрајинског јавног тужиоца, разматрање и претресање извештаја, сходно се примењују одредбе члана 408. и 409. овог пословника.

3. Покрајински друштвени правобранилац самоуправљања

Члан 411.

У складу с одредбама устава, Скупштина, односно њена већа, разматрају извештаје и предлоге покрајинског друштвеног правобраниоца самоуправљања у вези са заштитом самоуправних права радних људи и друштвене својине и доносе одговарајуће одлуке.

У погледу подношења Скупштини извештаја покрајинског друштвеног правобраниоца самоуправљања, разматрања и претресања ових извештаја, сходно се примењују одредбе члана 408. и 409. овог пословника.

4. Покрајински јавни правобранилац

Члан 412.

У погледу подношења Скупштини извештаја покрајинског јавног правобраниоца, разматрања и претресања ових извештаја, сходно се примењују одредбе чланова 408. и 409. овог пословника.

ХШ. УЧЕШЋЕ СКУПШТИНЕ У РАДУ ПОКРАЈИНСКИХ ДРУШТВЕНИХ САВЕТА

Члан 413.

Скупштина учествује у раду покрајинских друштвених савета у складу са законом и договором учесника у раду савета.

Члан 414.

За рад у покрајинским друштвеним саветима већа Скупштине утврђују групе делегата из којих Председништво Скупштине одређује делегате за поједине седнице савета, зависно од питања која су на дневном реду седнице савета.

Члан 415.

Делегати у Скупштини који учествују у раду покрајинских друштвених савета, дужни су да, полазећи од утврђене политике Скупштине, на седници савета износе мишљење и ставове Скупштине, већа и радних тела Скупштине.

Делегати у Скупштини могу тражити од радних тела Скупштине и њених већа да заузму ставове о појединим питањима која се разматрају у Покрајинском друштвеном савету, размотре одређено питање из надлежности Скупштине и заузму став о њему.

Делегати у Скупштини који учествују у раду Покрајинског друштвеног савета, могу тражити да савет заузме став о одређеном питању из надлежности Скупштине.

Члан 416.

О мишљењима и ставовима покрајинских друштвених савета који су упућени Скупштини, обавештавају се сви делегати у надлежном већу Скупштине.

Члан 417.

У поступку припремања и разматрања закона или другог акта из надлежности Скупштине, већа и радна тела разматрају мишљења и ставове покрајинских друштвених савета о тим актима.

Већа Скупштине могу одлучити да одређена питања у припреми закона и других аката изнесу на седницу Покрајинског друштвеног савета, ради прибављања мишљења и предлога.

ХИВ. ПРЕДЛАГАЊЕ АКТА СКУПШТИНИ СФРЈ И ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА АКТА СКУПШТИНЕ У СФРЈ

Члан 418.

Надлежно веће Скупштине може поднети Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ предлог закона или другог акта о питањима и односима из делокруга тог већа, које оно уређује на основу сагласности Скупштине република и аутономних покрајина. На поступак за утврђивање и подношење предлога закона и другог акта у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ примењују се одредбе овог пословника које се односе на подношење предлога закона из надлежности Скупштине.

Предлог закона или другог акта председник Скупштине доставља председнику Скупштине СФРЈ.

О подношењу предлога закона или другог акта из става 1. и 2. овог члана, обавештавају се чланови Делегације Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ.

Члан 419.

Захтев Скупштине СФРЈ који се доставља Скупштини ради давања мишљења, односно сагласности за доношење закона или другог акта који Скупштина СФРЈ доноси на основу сагласности скупштина република и аутономних покрајина, председник Скупштине доставља председнику надлежног већа, Законодавно-правној комисији и Извршном већу Скупштине.

Председник већа доставља акт надлежним одборима ради давања мишљења већу.

Члан 420.

По пријему мишљења и предлога из претходног члана, надлежно веће по закљученом претресу на седници заузима став и одлучује о давању мишљења, односно сагласности.

Веће Скупштине може приликом разматрања нацрта закона или другог општег акта да одлучи да уместо Скупштине, Делегација Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ да да у име Скупштине сагласност на предлог закона или другог општег акта у целини.

Ако веће не да позитивно мишљење на предлог акта, односно не да сагласност за доношење акта, дужно је да образложи свој став.

Члан 421.

Мишљење и предлог, односно сагласност надлежног већа Скупштине, председник Скупштине доставља председнику Скупштине СФРЈ.

Мишљење и предлог, односно сагласност о акту доставља се и члановима Делегације Скупштине у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ.

Члан 422.

У поступку давања мишљења, односно сагласности на акта Скупштине СФРЈ, који се доносе уз сагласност скупштина, република и покрајина, примењују се одредбе овог пословника, које се односе на доношење аката у већима Скупштине.

Члан 423.

У току претходног разматрања у телима Већа република и покрајина Скупштине СФРЈ, председник Скупштине, заједно с потпредседницима Скупштине и председницима већа Скупштине, може давати претходна мишљења делегација у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ о актима која се доносе на основу сагласности социјалистичких република и социјалистичких аутономних покрајина.

ХУ. САРАДЊА СКУПШТИНЕ СА СКУПШТИНАМА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИХ ЗАЈЕДНИЦА, САМОУПРАВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ЗАЈЕДНИЦАМА И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

1. Сарадња са Скупштином СФРЈ

Члан 424.

Скупштина и већа Скупштине и њихова радна тела сарађују са Скупштином СФРЈ и њеним телима у разматрању свих питања од заједничког интереса за Федерацију и Покрајину, а нарочито са становишта ефикасног учешћа Покрајине у утврђивању политике Федерације и ради остваривања улоге, права и дужности Скупштине у раду Скупштине СФРЈ и њених тела.

Сарадња са Скупштином СФРЈ остварује се нарочито:

— разменом информативног и документационог материјала о питањима која се разматрају у надлежним телима ових скупштина,

— прикушањем и разменом мишљења и ставова о питањима из надлежности Скупштине,

— давањем мишљења и предлога о питањима по којима одлучује Скупштина СФРЈ,

— одржавањем заједничких састанака председника већа, односно представника одговарајућих радних тела Скупштине СФРЈ и Скупштине,

— путем других облика међусобне сарадње.

Члан 425.

Предлози за доношење закона, нацрти и предлози закона и других општих аката из надлежности Скупштине СФРЈ (даље: савезна акта), чије је разматрање предвиђено програмом рада тела Скупштине достављају се, по пријему из Скупштине СФРЈ, непосредно надлежним већима Скупштине, Законодавно-правној комисији Скупштине и Извршном већу Скупштине, ради разматрања и давања мишљења.

Члан 426.

Ако програмом рада већа Скупштине није предвиђено разматрање питања покренутог савезним актом, а то питање спада у искључиву законодавну надлежност Федерације, председник надлежног већа, заједно с председником надлежног одбора већа, оцењује да ли примљени савезни акт треба надлежни одбор да узме у разматрање и о њему изложи своје мишљење.

Ако се оцени да надлежни одбор треба да узме акт у разматрање, одбор може заузети став да нема потребе да се о одређеном савезном акту води у одбору претрес ради заузимања ставова, о чему извештава председника већа. У случају да одбор приступи разматрању савезног акта, може, по закљученом претресу акта, заузети став да на овај акт нема никаквих примедби или да о њему формулише своје мишљење и изложи своје ставове и примедбе. Извештај одбора са закључком о ставовима и примедбама председник одбора доставља председнику већа.

Извештај одбора с његовим ставовима и примедбама председник већа доставља председнику Скупштине, председнику Извршног већа Скупштине, председнику одговарајућег већа Скупштине СФРЈ и Делегацији Скупштине у већу република и покрајина Скупштине СФРЈ.

Члан 427.

О осталим савезним актима председник надлежног већа Скупштине, заједно с председником надлежног одбора већа, оцењује да ли постоји потреба да се односни савезни акт узме у поступак ради разматрања у већу, односно његовом надлежном радном телу, ради давања мишљења и ставова о таквом савезном акту.

Ако се утврди да је потребно да се и такав савезни акт узме у разматрање, поступиће се на начин предвиђен у члану 425. и 426. овог пословника.

Члан 428.

Када надлежна већа Скупштине треба да заузму заједнички став о савезном акту о питањима од посебног значаја за Федерацију и Покрајину, која су преузета из програма рада Скупштине, председник већа доставља такав акт надлежном одбору с предлогом да се узме у разматрање ради давања мишљења већу.

Председник надлежног већа, пошто прими извештај с мишљењем одбора и извештај Законодавно-правне комисије Скупштине, уноси савезни акт

у предлог дневног реда седнице већа ради разматрања. Уз позив за ову седницу, доставља се савезни акт члановима већа, затим извештај одбора с мишљењем и ставовима одбора, извештај Законодавно-правне комисије Скупштине, и ако је дато, мишљење Извршног већа Скупштине.

О седници већа обавештавају се Извршно веће Скупштине, функционер који руководи одговарајућим покрајинским органом управе и делегати у Скупштини СФРЈ изабрани у Покрајини, који могу присуствовати овој седници већа.

Члан 429.

Закључак о ставовима које су прихватила надлежна већа Скупштине поводом разматрања савезног акта из члана 425. пословника мора бити донесен у истоветном тексту у већима. Овај закључак доставља се председнику Скупштине, који га као став Скупштине упућује председнику Скупштине СФРЈ и делегатима у Скупштини СФРЈ изабраним у Покрајини.

Ако су надлежна већа заузела различите ставове о питањима из савезног акта, поступак за усаглашавање њихових ставова врши се у складу с одредбама овог пословника које се односе на усаглашавање различитих текстова у поступку доношења закона.

Члан 430.

Надлежна већа Скупштине могу покренути иницијативу да одговарајућа већа Скупштине СФРЈ размотре одређена питања или донесу акта из њихове надлежности.

Закључак надлежних већа о покретању иницијативе доставља се председнику Скупштине, који га упућује председнику Скупштине СФРЈ.

О овом закључку већа Скупштине, председник Скупштине обавештава Извршно веће Скупштине и делегате у Скупштини СФРЈ изабране у Покрајини.

Члан 431.

Када радно тело већа Скупштине СФРЈ тражи мишљење о појединим питањима од одговарајућег радног тела Скупштине, односно њених већа, радно тело разматра односно питање ради давања мишљења и ставова о њему. Извештај радног тела с мишљењем и ставовима доставља се радном телу већа Скупштине СФРЈ, као и председнику Скупштине, односно председнику већа Скупштине.

Радно тело Скупштине и њених већа може учествовати с одговарајућим радним телом већа Скупштине СФРЈ у организовању заједничких проучавања одређених питања из надлежности већа Скупштине СФРЈ.

Члан 432.

Са мишљењима, ставовима и предлозима већа и других тела Скупштине који се односе на савезне акте, упознају се сви делегати у Скупштини СФРЈ изабрани у Покрајини, путем одговарајуће публикације коју издаје Скупштина.

Члан 433.

Разматрање савезних аката у већима и другим телима Скупштине ради давања мишљења Скупштини СФРЈ и њеним телима врши се по поступку предвиђеном одредбама овог пословника о разматрању одговарајућих аката из надлежности Скупштине, уколико није прописан посебан поступак.

2. Сарадња са Скупштином СР Србије

Члан 434.

Скупштина и њена тела сарађују са Скупштином СР Србије и њеним телима у разматрању питања од интереса за Покрајину и Републику.

Сарадња са Скупштином СР Србије остварује се нарочито:

- разменом информативног и документационог материјала, о питањима која се разматрају у надлежним телима ових скупштина,
- прикупљањем и разменом мишљења из ставова о питањима из надлежности скупштина и
- путем других облика међусобне сарадње.

Члан 435.

Предлози за доношење закона, нацрти и предлози закона и других општих аката из надлежности Скупштине СР Србије о питањима и односима који се уређују јединствено за целу територију Републике, као и извештаје, анализе и др. (даље: републичког акта), достављају се по пријему из Скупштине СР Србије, непосредно надлежним већима Скупштине, Законодавно-правној комисији Скупштине и Извршном већу Скупштине ради разматрања и давања мишљења.

Члан 436.

По пријему републичког акта, председник надлежног већа, заједно с председником надлежног одбора већа, председником Законодавно-правне комисије, односно одговарајуће комисије Скупштине оцењује да ли приспели републички акт треба надлежни одбор, односно комисија да узме у разматрање и о њему износи своје мишљење.

Ако се оцени да надлежни одбор, односно комисија треба да узме акт у разматрање, одбор, односно комисија може заузети став да нема потребе да се о одређеном републичком акту води у одбору, односно комисији претрес ради заузимања ставова, о чему извештава председника већа. У случају да одбор, односно комисија приступи разматрању републичког акта, може, по закљученом претресу акта, заузети став да на овај акт нема никаквих примедби или да о њему формулише своје мишљење и изложи своје ставове и примедбе. Извештај одбора, односно комисије са закључком о ставовима и примедбама, председник одбора, односно комисије доставља председнику већа.

Извештај одбора, односно комисије с њиховим ставовима и примедбама, председник већа доставља председнику Скупштине, председнику Извршног већа Скупштине, председнику Скупштине СР Србије и делегатима у Скупштини СР Србије изабраним на територији Покрајине.

Члан 437.

Када се оцени да надлежна већа Скупштине треба да заузму став о републичком акту о питањима од значаја за Покрајину и Републику, председник надлежног већа, пошто прими извештај с мишљењем одбора и извештај Законодавно-правне комисије Скупштине уноси републички акт у предлог дневног реда седнице већа ради разматрања. Уз позив за ову седницу доставља се републички акт члановима већа, затим извештај одбора с мишљењем и ставовима одбора, извештај Законодавно-правне комисије Скупштине и, ако је дато, мишљење Извршног већа Скупштине.

О седници већа обавештавају се Извршно веће Скупштине, функционер који руководи одговарајућим покрајинским органом управе и делегати у Скупштини СР Србије изабрани у Покрајини, који могу присуствовати овој седници већа.

Члан 438.

Закључак о ставовима које су прихватила надлежна већа Скупштине, поводом разматрања републичког акта из члана 434. овог пословника, мора бити донесен у истоветном тексту у већима. Овај закључак доставља се председнику Скупштине, који га, као став Скупштине, упућује председнику Скупштине СР Србије и делегатима у Скупштини СР Србије изабраним у Покрајини.

Ако су надлежна већа заузела различите ставове о питањима из републичког акта, поступак за усаглашавање њихових ставова врши се у складу с одредбама овог пословника, које се односе на усаглашавање различитих текстова у поступку доношења закона.

Члан 439.

Надлежна већа Скупштине могу покренути иницијативу за доношење републичког закона или иницијативу да се у Скупштини СР Србије и њеним телима размотри одређена питања од интереса за Покрајину и Републику.

Закључак надлежних већа о покретању иницијативе доставља се председнику Скупштине, који га упућује председнику Скупштине СР Србије.

О овом закључку већа Скупштине председник Скупштине обавештава Извршно веће Скупштине и делегате у Скупштини СР Србије изабране у Покрајини.

Члан 440.

Разматрање републичких аката у већима и другим телима Скупштине ради давања мишљења Скупштини СР Србије и њеним телима врши се по поступку предвиђеном одредбама овог пословника о разматрању одговарајућих аката из надлежности Скупштине, уколико није прописан посебан поступак.

Члан 441.

О одржавању заједничког састанка председника радног тела Скупштине и већа и одговарајућег радног тела Скупштине СР Србије и већа, као и образовању заједничког радног тела и групе за праћење одређених питања одлучује радно тело Скупштине и већа, на основу претходног договора председника радног тела Скупштине и већа Скупштине с председницима радних тела Скупштине СР Србије и њених већа.

3. Сарадња са скупштинама република и Скупштином САН Војводине

Члан 442.

Скупштина сарађује са скупштинама република и Скупштином САН Војводине у пословима од заједничког интереса: разменом искустава у погледу унапређивања организације и метода рада Скупштине и њених тела; међусобном разменом програма рада, материјала који се достављају делегатима и других информативних и документационих материјала; успостављањем и других видова сарадње путем одржавања узајамних састанака, размене делегација, делегата, функционера итд.

Када се у оквиру међурегионалне сарадње у договору с републикама и САН Војводином уређују питања од заједничког интереса доношењем заједничких аката или оснивањем заједничких тела, органа и организација, предузимањем заједничких акција и удруживања средстава у питањима и односима из надлежности Скупштине, општа акта и одлуке по тим питањима доносе се по поступку предвиђеном за доношење закона.

Члан 443.

У остваривању сарадње Скупштине са скупштинама република и Скупштином САН Војводине, Председништво Скупштине може да покрене иницијативу за сарадњу међу републикама и САН Војводином, нарочито када се ради о одржавању заједничких састанака и размени делегација, делегата, функционера и стручних радника.

4. Сарадња са скупштинама општина

Члан 444.

Скупштина и њена већа сарађују са скупштинама општина у разматрању питања од интереса за Покрајину и општине.

Члан 445.

У остваривању сарадње са скупштинама општина, Скупштина и њена већа прибављају мишљење и предлоге од скупштине општина поводом разматрања појединих питања од ширег друштвеног интереса, као и од интереса за општине, достављају свим скупштинама општина нацрт програма рада Скупштине и њених тела на мишљење, примедбе и предлоге, које узимају у обзир при коначном утврђивању програма рада, достављају скупштинама општина нацрте и предлоге закона и других аката Скупштине од значаја за општине, а посебно:

- друштвеног плана и покрајинског буџета,
- закона и других аката, који се односе на доприносе и порезе и на финансирање општина и Покрајине,

- закона и других аката који се односе на финансирање у појединим областима друштвене делатности,

- закона и других аката из области урбанизма и стамбено-комуналне делатности,

- закона и других општих аката којима се уређују питања развоја и заштите уставом утврђеног социјалистичког самоуправног система и друштвено-политичког и друштвено-економског уређења,

- других аката за које је то одређено уставом, овим пословником и програмом рада скупштине.

Скупштина и њена већа достављају и друга акта и материјале кад оцене да је потребно прибавити мишљење скупштине општине пре разматрања на седници Скупштине, односно већа, или кад то затражи скупштина општине.

Сарадња са скупштинама општина оставрује се и путем:

- размене информационог и документационог материјала о питањима из надлежности Скупштине и њених тела,

- одржавања заједничких састанака представника скупштине,

- размене мишљења и ставова о питањима из надлежности Скупштине,

- организовања заједничких комисија, радних група и других радних тела ради проучавања одређених појава и питања и давања мишљења о њима,

- других облика међусобне сарадње.

Члан 446.

Мишљење, ставове и предлоге, поводом разматрања покрајинских аката из претходног члана скупштине општина достављају Скупштини.

Већа Скупштине и скупштина самоуправне интересне заједнице, приликом разматрања поменутих аката, размотриће и мишљење, ставове и предлоге скупштине општина и о својим одлукама обавестиће скупштине општина непосредно или путем информативног билтена.

Члан 447.

Акта и материјали који се достављају скупштинама општина ради давања мишљења и предлога не могу се разматрати на седници надлежног већа Скупштине, односно скупштине самоуправне интересне заједнице, пре истека 30 дана од дана достављања скупштинама општина.

Члан 448.

У поступку остваривања сарадње између Скупштине и скупштина општина са становнишва обебења извршења закона и ефикасније заштите уставом утврђеног социјалистичког самоуправног система и уставних права и слобода радних људи и грађана, организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница, Скупштина и већа могу са скупштинама општина образовати заједничку анкетну комисију и друга радна тела, ради проучавања стања и појава у општини и предузимања потребних мера.

Члан 449.

У остваривању сарадње са скупштинама општина, поводом доношења одређених закона и других аката и мера или разматрања других питања, председник Скупштине може организовати састанке и друга саветовања са председницима скупштина општина и другим овлашћеним општинским функционерима по сопственој иницијативи или на предлог председника Скупштине општине.

У остваривању сарадње са већима скупштина општина, поводом доношења одређених аката и мера или разматрања других питања из делокруга већа Скупштине, председник већа Скупштине може организовати састанке са председницима већа скупштина општина.

5. Сарадња с организацијама удруженог рада и другим самоуправним организацијама и заједницама

Члан 450.

У извршавању својих задатака Скупштина, већа и њихова радна тела сарађују с организацијама удруженог рада и другим самоуправним организацијама и заједницама.

Сарадњу с организацијама из става 1. овог члана остварују у оквиру свог делокруга, већа Скупштине и радна тела Скупштине и већа.

Члан 451.

Сарадња с организацијама удруженог рада и другим самоуправним организацијама и заједницама остварује се нарочито путем размене мишљења о питањима која се разматрају у Скупштини и њеним телима: учешћем представника ових организација у раду комисија и других радних тела, одржавањем заједничких састанака и другим облицима сарадње.

Члан 452.

На седници Скупштине, већа и њених радних тела могу се позивати представници организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница ради учествовања у разматрању начелних питања која се односе на стање у појединим областима друштвеног живота или других питања од интереса за радне људе и њихове организације и заједнице и делегације у области која спада у делокруг тела Скупштине, као и ради саветовања и прибављања њихових мишљења и предлога о тим питањима.

6. Сарадња с друштвено-политичким организацијама

Члан 453.

У извршавању својих задатака, Скупштина, већа Скупштине и њихова радна тела сарађују са Социјалистичким савезом радног народа Косова, Савезом синдиката Косова, Савезом удружења бораца народноослободилачког рата Косова и Саве-

зом социјалистичке омладине Косова (у даљем тексту: друштвено-политичке организације).

Ова сарадња остварује се нарочито:

- услађивањем програма рада Скупштине и њених већа с програмом рада друштвено-политичких организација,
- разменом мишљења и искустава о одређеним питањима из надлежности Скупштине,
- разменом информативног и документарног материјала о питањима из надлежности Скупштине,
- давањем мишљења и предлога о актима и другим питањима о којима одлучује Скупштина,
- одржавањем заједничких састанака представника Скупштине и њених тела с представницима организација, ради разматрања одређених питања од заједничког интереса,
- образовањем заједничких радних група и других радних тела ради проучавања одређених питања и давања мишљења о њима,
- учешћем представника организација у раду радних тела Скупштине и већа на разматрање одређених питања или припреми одређених општих аката које доноси Скупштина,
- учешћем представника организација у раду већа Скупштине на разматрање одређених питања из делокруга већа,
- заједничким организовањем јавних дискусија и других облика консултовања јавности о питањима о којима одлучује Скупштина или о спровођењу политике коју је утврдила Скупштина,
- путем других облика међусобне сарадње.

Члан 454.

Скупштина и њена већа могу споразумно с покрајинским органима друштвено-политичких и других друштвених организација и удружења, образовати заједничка радна и друга тела ради разматрања појединих питања од заједничког интереса и давања мишљења о њима или припремања предлога о тим питањима.

Радна тела Скупштине и њених већа могу, споразумно с одговарајућим радним телима и другим облицима деловања организација из става 1. овог члана, одржавати заједничке седнице ради разматрања одређених питања од заједничког интереса и заузимања става о њима.

Члан 455.

Ради остваривања сарадње с организацијама, већа Скупштине и радна тела Скупштине и већа могу тражити од организације мишљења и предлоге о појединим питањима из свог делокруга, а могу на своје седнице позивати њихове представнике ради изношења њихових мишљења и предлога.

Члан 456.

Организације имају право да надлежним већима Скупштине достављају мишљења и предлоге о питањима из области њиховог рада.

Надлежна већа Скупштине обавештавају организацију о дану одржавања седнице већа, на којој ће се разматрати њихова мишљења и предлози, ради учествовања њених представника у раду те седнице.

Надлежна већа Скупштине дужна су да заузму став о мишљењу и предлогу организације и да је о свом ставу обавесте.

Члан 457.

Када се на седници већа Скупштине или радних тела Скупштине и већа разматрају питања од значаја или интереса за организовање циљева и задатака организација, те организације имају право да траже од већа, односно радног тела да на њиховој седници преко свог представника изнесу мишљења и ставове о тим питањима.

7. Сарадња с друштвеним организацијама и удружењима образованим за територију Покрајине

Члан 458.

Одредбе члана 453. става 1. и чл. 454. 455. и 456. примењују се и у остваривању сарадње с друштвеним организацијама и удружењима образованим за територију Покрајине.

8. Сарадња с покрајинским самоуправним интересним заједницама

Члан 459.

Ради остваривања и унапређивања самоуправних друштвено-економских односа и успешнијег остваривања својих функција, Скупштина сарађује са скупштинама покрајинских самоуправних интересних заједница.

Ова сарадња остварује се нарочито:

- усклађивањем програма рада,
- разменом мишљења о одређеним питањима из одговарајуће области,
- разменом информативног и документационог материјала,
- давањем мишљења и предлога о актима и другим питањима,
- одржавањем заједничких састанака представника Скупштине и њених тела с представницима самоуправних интересних заједница ради разматрања одређених питања,
- образовањем заједничких радних група и других радних тела ради проучавања одређених питања и давања мишљења о тим питањима,
- учешћем представника самоуправних интересних заједница у раду радних тела Скупштине и већа при разматрању одређених питања или припреми одређених аката,
- другим облицима међусобне сарадње.

Члан 460.

Скупштине и други органи самоуправних интересних заједница учествују у свим фазама припремања закона, других прописа или општих аката које у одговарајућој области доноси Скупштина.

Надлежна већа Скупштине и њихова радна тела дужна су да обавештавају скупштине и друге органе самоуправних интересних заједница о одржавању својих седница на којима ће се разматрати њихова мишљења, предлози и иницијативе, као и питања и односи за које су они заинтересовани, ради њиховог учешћа у раду тих седница.

Члан 461.

Надлежно веће Скупштине и скупштина самоуправне интересне заједнице могу одржавати заједничке седнице ради разматрања питања од заједничког интереса.

Заједничке седнице могу одржавати и радна тела надлежног већа Скупштине и одговарајућа тела скупштине самоуправне интересне заједнице.

9. Сарадња с Привредном комором Косова, Задружним савезом Косова и другим самоуправним организацијама и заједницама

Члан 462.

Ради унапређења привредног развоја и утврђивања економске политике, Скупштина сарађује с Привредном комором Косова, Задружним савезом Косова и другим општим удружењима организација удруженог рада.

У остваривању те сарадње, Скупштина доставља организацијама из става 1. овог члана акта и друге материјале, који се односе на привредни развој и економску политику и друга питања од општег интереса.

Организације из става 1. овог члана могу Скупштини давати мишљења и предлоге и припремити материјале о питањима из става 2. овог члана.

Члан 463.

Одредбе овог пословника о сарадњи Скупштине с покрајинским самоуправним интересним заједницама важе и за сарадњу Скупштине с Привредном комором Косова и Задружним савезом Косова.

Одредбе овог пословника о сарадњи Скупштине с друштвеним организацијама и удружењима образованим за територију Покрајине, важе и за сарадњу Скупштине с другим самоуправним организацијама и заједницама образованим за територију Покрајине.

XVI. САРАДЊА СКУПШТИНЕ С ОДГОВАРАЈУЋИМ ТЕЛИМА ДРУГИХ ДРЖАВА

Члан 464.

У оквиру утврђене политике СФРЈ, а у циљу развијања међународних односа и сарадње, Скупштина сарађује с одговарајућим телима других држава. Ова сарадња остварује се:

- упућивањем делегација делегата и студијских група Скупштине одговарајућим телима других држава и примањем делегација, студијских група или чланова одговарајућих тела других држава,
- разменом информативних и других материјала и публикација с одговарајућим телима других држава,
- путем других облика сарадње.

Члан 465.

Сарадња Скупштине с одговарајућим телима других држава остварује се на основу програма те сарадње, који се доноси сваке године.

Програм сарадње Скупштине с одговарајућим телима других држава разматрају и усвајају већа Скупштине на основу предлога надлежног радног тела Скупштине и мишљења Председништва Скупштине.

Члан 466.

У складу с програмом сарадње Скупштине с одговарајућим телима других држава, Председништво Скупштине утврђује, на предлог надлежног радног тела Скупштине, циљеве и задатке посете делегације Скупштине која се упућује одговарајућем телу друге државе, односно која се образује у вези с посетом Скупштини делегације одговарајућег тела друге државе, као и састав делегације Скупштине.

Шеф делегације одређује се из реда делегата у Скупштини.

Члан 467.

Делегација Скупштине подноси извештај о посети у року од 15 дана од дана завршетка посете.

Надлежно радно тело Скупштине подноси на крају сваке године извештај о остваривању програма сарадње Скупштине с одговарајућим телима других држава. Извештаји из става 1. и 2. овог члана подnose се већима Скупштине. О остваривању програма сарадње обавештавају се и заинтересовани органи и организације.

Већа Скупштине могу, на основу извештаја и у оквиру свога делокруга, закључком утврдити обавезе покрајинских органа управе и организација у погледу извршавања, односно праћења остваривања закључком утврђених обавеза и задатака који се на њих односе, као и у погледу обавештавања Скупштине о томе.

ХVII. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О РАДУ СКУПШТИНЕ ЗА ВРЕМЕ РАТНОГ СТАЊА ИЛИ У СЛУЧАЈУ НЕПОСРЕДНЕ РАТНЕ ОПАСНОСТИ

Члан 468.

Одредбе овог пословника и пословника већа Скупштине примењују се у раду Скупштине и њених већа и за време ратног стања или у случају непосредне ратне опасности, ако одредбама чланова 465. до 469. овог пословника није другачије одређено.

Члан 469.

Скупштина и њена тела у вршењу послова из своје надлежности, у случају непосредне ратне опасности и у рату, првенствено обезбеђују спровођење политике и мера на сталној мобилизацији људства и материјалних добара, као и других мера којима се подстиче и обезбеђује успешно организовање оружане борбе и општенародног отпора опште, заштите и спасавања живота и материјалних добара од ратних дејстава, организовање и обезбеђивање производње и снабдевања, пре свега, за потребе вођења оружане борбе, спровођења уставности и законитости и заштите уставног поретка, као и извршавање других задатака од интереса за одбрану земље.

Члан 470.

Поред права и дужности утврђених у члану 135. овог пословника, Председништво Скупштине за време ратног стања или у случају непосредне ратне опасности:

— разматра задатке које у вези с ратним стањем, односно непосредном ратном опасношћу треба предузети у вези с радом Скупштине,

— предлаже већима Скупштине мере које треба предузети и само предузима неопходне мере и одређује време и место одржавања седница Скупштине и већа,

— разматра и заузима ставове о начину повезивања делегата на заједничку седницу већа Скупштине или на одвојене седнице већа и о начину достављања материјала делегатима за те седнице и може одредити да се делегати јавним позивом преко радија, телевизије или штампе, или на други начин (преко државних органа, самоуправних организација и заједница и друго) позову на заједничку седницу или седницу већа Скупштине, ако то захтевају посебни услови ратног стања или непосредне ратне опасности.

— може, по потреби, одредити начин вођења, издавања и чувања стенографских белешака и записника седница Скупштине, већа и радних тела Скупштине и већа, на начин којим се одступа од одредби Пословника,

— може, ако то захтевају интереси безбедности или одбране земље, одредити да се предлози закона и других аката који се разматрају у Скупштини, поједини информативни и други документациони материјали, обавештења и извештаји о раду радних тела Скупштине и Већа и стенографске белешке са седница Скупштине и већа не ставе на располагање представницима средстава јавног информисања, ако Скупштина, већа или њихова радна тела друкчије не одреде,

— разматра и заузима ставове о начину извршавања задатака од стране службе Скупштине за време ратног стања или у случају непосредне ратне опасности,

— предлаже Председништву САП Косова, уколико нема објективних услова услед ратних дејстава да се Скупштина или надлежно веће састану, предузимањем мера из надлежности у ратним условима које Председништво САП Косова има на основу одредби члана 342. Устава САП Косова,

— води рачуна ценећи конкретне ратне услове о безбедности делегата за време одржавања седни-

це, о њиховом смештају, исхрани и слично уз помоћ надлежне команде територијалне одбране и органа управе надлежног за унутрашње послове.

Члан 471.

Председници већа Скупштине могу сазивати седнице већа, а председник Скупштине заједничку седницу свих већа Скупштине у року крајем од 15 дана пре дана одређеног за одржавање седнице и на тим седницама предложити дневни ред. Позив за седницу и обавештење о предлогу дневног реда седнице може се објавити и јавним позивом (преко радија, телевизије и штампе), или на други начин (преко државних органа, самоуправних организација и заједница и слично).

Члан 472.

Материјали у вези с предложеним дневним редом заједничке седнице већа Скупштине могу се, по потреби, доставити делегатима најдопније пре почетка седнице, ако им нису били достављени уз позив за седницу.

Када услови непосредне ратне опасности или рата налажу, садржина материјала може се усмено саопштити делегатима и непосредно пре почетка седнице Скупштине.

У случајевима из претходних ставова предлози аката и одлука које разматра Скупштина могу се изнети на разматрање и одлучивање Скупштине, без претходног разматрања радних тела Скупштине и већа.

Члан 473.

Делегати су дужни да, у случају непосредне ратне опасности и у рату извештавају секретара Скупштине о свакој промени адресе, пребивалишта или боравишта.

ХVIII. ОСТВАРИВАЊЕ ЈАВНОСТИ РАДА СКУПШТИНЕ

1. Обавештавање јавности о раду Скупштине

Члан 474.

Скупштина обавештава јавност о своме раду и раду већа и њихових радних тела, а нарочито о одлукама и ставовима о питањима из своје надлежности.

Обавештавање јавности врши се током целог поступка припремања закона и других општих аката и материјала и одлучивања у Скупштини, почев од иницијативе до коначног усвајања и њиховог извршавања и спровођења.

Ради упознавања јавности о раду Скупштине и омогућавања да радни људи и грађани, организације удруженог рада и друге самоуправне организације и заједнице, у свим фазама поступка за доношење одређених аката Скупштине, буду информисани, предлози тих аката могу се штампати у публикацији Скупштине или у дневној штампи.

Веће, односно Председништво Скупштине утврђује којим се предлозима аката поступа на начин из става 1. овог члана, ако то није утврђено програмом рада Скупштине и већа.

Од обавештавања јавности изузимају се само акта и материјали Скупштине који су означени као државна, службена или војна тајна.

Члан 475.

Радни људи и грађани, организације удруженог рада и друге самоуправне организације и заједнице могу, у складу с прописима о унутрашњем реду у Скупштини, користити информативни и документациони материјал о питањима која се разматрају у Скупштини.

Члан 476.

Радним људима и грађанима, у складу с прописима о унутрашњем раду у Скупштини, обезбеђује се слободан приступ седницама Скупштине и већа и њихових радних тела у просторијама одређеним за ту сврху.

Скупштина и већа и њихова радна тела могу одлучивати да се о поједином питању расправља без присуства јавности ако то захтевају интереси безбедности или одбране земље или други друштвени интереси.

Члан 477.

Представници средстава јавног информисања и других средстава информисања (даље: представници средстава јавног информисања) имају право да присуствују заједничкој седници свих већа Скупштине, седници већа и радних тела Скупштине и већа и да обавештавају јавност о њиховом раду.

Скупштина на заједничкој седници свих већа, односно веће на својој седници, може одлучити да представници средстава јавног информисања присуствују седници и кад се на њој претреса неко питање без присуства јавности. О таквом питању представници штампе могу давати за јавност само обавештења за која се одлучи на седници. На седници се може одлучити да се обавештења о таквом питању дају по истеку одређеног времена.

На седници радних тела Скупштине и већа може се одлучити да се поједино питање разматра без присуства средстава јавног информисања, у складу са законом.

Члан 478.

Право је и дужност представника средстава јавног информисања да обавештавају јавност о питањима о којима се у Скупштини расправља, пре свега, о проблемима на које се указује у предлозима за њихово решавање, као и о интересу удруженог рада и положају и правима радних људи и грађана.

Представници средстава јавног информисања, као и друга лица која раде на пословима обавештавања јавности о раду Скупштине, дужни су у обављању тих послова да се придржавају начела професионалне етике и друштвене одговорности.

Представницима средстава јавног информисања стављају се на располагање предлози аката Скупштине и већа, информативни и документациони материјали о питањима која се разматрају у Скупштини и већима и њиховим радним телима, обавештења и извештаји о раду Скупштине и већа и њихових радних тела.

О извршавању одредбе става 1. овог члана стара се Секретаријат за информације Извршног већа Скупштине САН Косова.

Члан 479.

Услови за остваривање права и дужности представника средстава јавног информисања у Скупштини одређују се актом, који доноси већа Скупштине, у складу са законом и овим пословником.

Одредбе прописа о унутрашњем реду у Скупштини важе и за представнике средстава јавног информисања у Скупштини.

Члан 480.

Скупштина издаје и стенографске белешке са седница Скупштине и већа.

О издавању и уређивању стенографских белешака Скупштине и већа стара се секретар Скупштине.

Члан 481.

Ради потпунијег и објективног обавештавања јавности о раду Скупштине и радних тела Скупш-

тине и већа, могу одлучити да се изда службено саопштење за штампу или друго средство информисања. Њихови представници могу, ради тога, одржати конференцију за штампу.

Члан 482.

Службено саопштење за штампу или други вид информисања даје се, нарочито, после седнице Скупштине, већа и њиховог радног тела, као и у другим случајевима када они то одлуче.

Ако текст званичног саопштења није утврђен на седници, текст утврђује председник Скупштине, председник већа, односно председник радног тела.

О објављивању текста службеног саопштења стара се Секретаријат за информације Извршног већа Скупштине САН Косова.

Члан 483.

Конференција за штампу одржаће се када то одлучи веће или кад то, на предлог радног тела већа или по сопственој иницијативи, одлучи Председништво Скупштине, односно председник Скупштине или председник већа.

Кад одлучи да се одржи конференција за штампу, веће одређује свог представника који ће ту конференцију одржати.

У предлогу који подноси Председништву Скупштине радно тело већа је дужно да наведе тему која ће се разматрати на конференцији, разлоге због којих је потребно да се конференција одржи и лице које ће на конференцији износити ставове радног тела већа.

Конференцију за штампу организује Секретаријат за информације Извршног већа Скупштине САН Косова.

Члан 484.

О обавештавању јавности, као и о остваривању права и дужности представника средстава јавног информисања и обезбеђивања услова за њихов рад у Скупштини, стара се секретар Скупштине и Секретаријат за информације Извршног већа Скупштине САН Косова.

2. Јавна дискусија о актима Скупштине

Члан 485.

Скупштина и већа Скупштине могу одлучити да се изнесу на јавну дискусију нацрти и предлози аката из њиховог делокруга.

Кад Скупштина, односно веће Скупштине одлучи да изнесе на јавну дискусију нацрт или предлог акта, одређује једног од својих радних тела или одразује посебно тело са задатком:

— да се стара да нацрт односно предлог акта буде објављен и буде достављен јавности ради јавне дискусије,

— да обезбеди прикупљање и сређивање мишљења и предлога који буду изнесени у јавној дискусији,

— да прати јавну дискусију и анализира изнесене предлоге и мишљења,

— да припреми извештај о резултатима јавне дискусије и поднесе га Скупштини, односно већу.

Члан 486.

Уз акт који се износи на јавну дискусију, објављује се и позив радним људима и грађанима, организацијама удруженог рада и другим самоуправним организацијама и заједницама да доставе своја мишљења и предлоге с назначењем коме се мишљења и предлози достављају и рок до кога се могу доставити.

Члан 487.

Извештај радног тела Скупштине, односно већа које прати јавну дискусију и анализира изнета ми-

шљења и предлоге и резултате јавне расправе с приказом изнетих мишљења и предлога о појединим питањима разматраним у јавној дискусији, достављају се Скупштини, односно надлежном већу.

Извештај радног тела доставља се предлагачу акта на разматрање и изјашњавање о њему.

Члан 488.

Кад прими извештај о резултатима јавне дискусије, као и о изјашњавању предлагача о том извештају, Скупштина, односно веће наставља претрес о акту, заузима став о мишљењима и предлозима изнесеним у јавној дискусији, као и о ставовима предлагача и, узимајући у обзир та мишљења и предлоге, одлучује о акту.

ХИХ. СЛУЖБЕ СКУПШТИНЕ И СТРУЧНА ТЕЛА

Члан 489.

Стручне и друге послове за потребе Скупштине, већа и њихових радних тела и делегата у Скупштини врше службе Скупштине.

Члан 490.

Службе Скупштине врше послове који се одnose на: припремање и организовање седница већа Скупштине и радних тела Скупштине и већа и заједничких седница већа Скупштине, обезбеђивање и давање стручних мишљења у вези с радом и задацима и радних тела већа и Скупштине, припремање предлога аката и стручних материјала по захтеву већа, радних тела и делегата, обезбеђивање јединства у стручном и методолошком погледу у поступку доношења закона и других прописа и општих аката Скупштине и сагласности ових прописа и других општих аката с уставом и законом, обезбеђивање и припремање документационих и других материјала и података потребних за рад Скупштине и њених тела, праћење извршавања закључака већа и радних тела већа и Скупштине, као и друге стручне, административне и техничке послове, за потребе Скупштине, њених већа, радних тела и делегата у Скупштини.

Службе Скупштине врше одређене стручне, административне и техничке послове за Делегацију Скупштине САН Косова у Већу република и покрајина Скупштине СФРЈ и за делегате у Савезном већу Скупштине СФРЈ из САН Косова.

Члан 491.

Службе Скупштине се организују и врше задатке и послове из свог делокруга као јединствена служба Скупштине.

У складу с карактером послова и задатака које врше за потребе Скупштине, већа и радних тела Скупштине и већа, службе Скупштине се организују као службе већа и службе за послове од заједничког интереса за Скупштину, већа, радна тела и делегате у Скупштини.

Одлуком Скупштине могу се образовати посебне службе Скупштине којом се утврђују задаци, организација и рад служби, начин именовања руководиоца служби и њихова одговорност, као и односи тих служби према другим службама Скупштине.

Члан 492.

Опште руковођење службама Скупштине обезбеђује секретар Скупштине.

Секретара именује Скупштина на четири године и исти може бити поново именован још један мандатни период.

Секретар Скупштине организује и усклађује рад појединих организационих јединица служби

Скупштине на извршавању задатака и послова за потребе Скупштине, већа и њихових радних тела и делегата и стара се о јединственом функционисању служби.

Секретар Скупштине издаје стручна упутства за рад служби којима се обезбеђује: ефикасно вршење послова за потребе Скупштине, већа и њихових радних тела и усклађености у њиховом раду, а може да изда и упутства о спровођењу правилника који доноси председник Скупштине, односно већа Скупштине.

Секретар Скупштине има у погледу самоуправљања, права и дужности радника у раду службама Скупштине и средства рада, права и дужности функционера који руководи органом управе.

Секретар се стара о објављивању закона и других аката Скупштине, већа и њихових радних тела и врши друге послове одређене законом и овим пословником.

За свој рад и рад служби Скупштине, секретар одговара Скупштини.

Члан 493.

Службом већа руководи секретар већа.

Секретара именује веће на четири године и исти може поново бити именован још један мандатни период.

За рад службе већа и за свој рад, секретар већа одговара већу.

Секретар већа дужан је да поступи по упутствима председника већа у погледу извршавања задатака и послова за потребе већа, а у погледу организовања послова и функционисања службе већа и по упутствима секретара Скупштине.

Члан 494.

Задаци и организација служби Скупштине, њихови међусобни односи, начин постављања и разрешавања руководиоца служби и других организационих јединица и њихова одговорност утврђују се одлуком о организацији и раду служби Скупштине, коју доноси Скупштина на заједничкој седници свих већа.

Члан 495.

У извршавању задатака и послова за Скупштину, већа и њихова радна тела, могу се ангажовати радници служби и када ти послови и задаци не спадају у делокруг те службе, ако је то у интересу Скупштине, већа и њихових радних тела, о чему одлучује секретар Скупштине у договору с руководиоцем те службе.

Члан 496.

За давање стручних мишљења Скупштини, већима и њиховим радним телима, могу да се образују стручни савети и друга стручна тела Скупштине.

Одлуком о образовању стручних савета, односно стручних тела, одређују се њихови задаци, састав и организација.

Члан 497.

Одржавање реда у згради Скупштине у којој се одржавају седнице већа Скупштине обезбеђује посебна служба.

Државни органи не могу без одобрења председника Скупштине у згради предузимати управне мере према делегатима и другим грађанима.

Ношење оружја у згради Скупштине дозвољено је само лицима која, на позив председника Скупштине или другог њеног овлашћеног функционера, по службеном послу долазе у зграду, а по закону су овлашћена да носе оружје.

С А Д Р Ж А Ј

Законодавно-правна комисија Скупштине САН Косова

Пословник Скупштине Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова — — — — — 255

Издавач: Новинско-издавачка организација „Службени лист САНК” — Приштина, ЈНА П. Ф. 182
Телефони: директор 32-976, администрација и рачуноводство 32-981 Директор и одговорни уредник
Аљуш Салиху. Аконтација за 1990. годину износу 200 динара Претплату уплаћивати на жиро рачун 86400-603-1221 СДК Филијала у Приштини. — Рок рекламације 30 дана.

Штампа: НИГРО „Рилиндја” — Приштина